

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres zakończony 31.12.2020 roku

Przygotowane zgodnie
z Międzynarodowymi Standardami
Sprawozdawczości Finansowej

**GRUPA KAPITAŁOWA
FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.**

Ostrów Mazowiecka, 15 kwietnia 2021 roku

www.FORTE.com.pl

Spis treści

Wybrane dane finansowe.....	5
Skonsolidowany Rachunek Zysków i Strat	6
Skonsolidowane Sprawozdanie z Całkowitych Dochodów.....	7
Skonsolidowane Sprawozdanie z Sytuacji Finansowej (Bilans)	8
Skonsolidowane Sprawozdanie z Przepływów Pieniężnych	10
Skonsolidowane Sprawozdanie ze zmian w kapitałach własnych	11
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitałach własnych	12
Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające	13
1. Informacje ogólne	13
2. Skład Grupy	13
3. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	16
4. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	16
4.1 Profesjonalny osąd	16
4.2 Stawki amortyzacyjne	16
4.3 Niepewność szacunków.....	16
5. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	17
5.1 Oświadczenie o zgodności.....	17
5.2 Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych.....	18
6. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości i korekty błędów	18
6.1 Korekta błędów.....	18
6.2 Opis pozostałych zmian.....	18
6.3 Tabele prezentujące wprowadzone zmiany.....	19
7. Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE, które nie weszły jeszcze w życie dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2020 roku	24
8. Istotne zasady rachunkowości	24
8.1 Zasady konsolidacji.....	24
8.2 Przychody	25
8.3 Zysk netto na akcję	25
8.4 Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	26
8.5 Koszty finansowania zewnętrznego	26
8.6 Odprawy emerytalne	26
8.7 Płatności w formie akcji własnych.....	27
8.8 Podatki	27
8.9 Rzeczowe aktywa trwałe	28
8.10 Nieruchomości inwestycyjne.....	29
8.11 Wartości niematerialne	29
8.12 Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych.....	31
8.13 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	31
8.14 Zapasy.....	32
8.15 Aktywa finansowe.....	32
8.16 Utrata wartości aktywów finansowych.....	32
8.17 Zobowiązania finansowe oraz pozostałe zobowiązania	33
8.18 Rachunkowość zabezpieczeń	34
8.19 Pochodne instrumenty finansowe	34
8.20 Rezerwy.....	34
8.21 Inwestycje wyceniane metodą praw własności	35
9. Informacje dotyczące segmentów działalności.....	35
10. Sezonowość działalności	35
11. Przychody i koszty	36
11.1 Przychody ze sprzedaży i struktura geograficzna.....	36
11.2 Koszt własny sprzedaży	36
11.3 Pozostałe przychody operacyjne	37
11.4 Pozostałe koszty operacyjne.....	37
11.5 Przychody finansowe	38
11.6 Koszty finansowe.....	38
11.7 Koszty według rodzajów	38
11.8 Koszty amortyzacji ujęte w rachunku zysków i strat.....	39

11.9	Koszty świadczeń pracowniczych	39
12.	Działalność w Specjalnej Strefie Ekonomicznej	39
13.	Podatek dochodowy	40
13.1	Obciążenie podatkowe	40
13.2	Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej	40
13.3	Odroczony podatek dochodowy	41
13.4	Korzyści podatkowe - działalność Grupy w Specjalnej Strefie Ekonomicznej	42
14.	Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	42
15.	Zysk przypadający na jedną akcję	43
16.	Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	43
17.	Leasing	43
17.1	Zobowiązania z tytułu umów leasingu	43
17.2	Należności z tytułu leasingu – Grupa jako leasingodawca	44
18.	Świadczenia pracownicze	44
18.1	Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia	44
19.	Rzeczowe aktywa trwałe	46
20.	Nieruchomości inwestycyjne	48
21.	Wartości niematerialne	50
22.	Długoterminowe aktywa finansowe	52
22.1	Certyfikaty inwestycyjne	52
22.2	Opis zabezpieczeń na długoterminowych aktywach finansowych	53
23.	Aktywa przeznaczone do sprzedaży	53
24.	Zapasy	53
25.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	54
26.	Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	56
27.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	56
28.	Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/rezerwowe	56
28.1	Kapitał podstawowy	56
28.2	Wartość nominalna akcji	56
28.3	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	57
28.4	Pozostałe kapitały rezerwowe	57
28.5	Zyski zatrzymane	58
28.6	Udziały niekontrolujące	58
29.	Oprocentowane kredyty bankowe	58
30.	Długoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw oraz przychody przyszłych okresów	64
31.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)	64
32.	Rezerwy	65
33.	Poręczenie udzielone spółkom zależnym oraz zobowiązania warunkowe	65
33.1	Udzielone poręczenia	65
33.2	Zobowiązania warunkowe	66
34.	Sprawy sądowe	66
35.	Instrumenty finansowe	67
35.1	Wartość bilansowa	67
35.2	Hierarchia wartości godziwej	69
35.3	Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat dotyczących instrumentów finansowych ujęte w rachunku zysków i strat	71
36.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	73
36.1	Ryzyko stopy procentowej	73
36.2	Ryzyko walutowe	76
36.3	Ryzyko kredytowe	80
36.4	Ryzyko związane z płynnością	80
37.	Zarządzanie kapitałem	81
38.	Informacje o podmiotach powiązanych	82
38.1	Jednostka Dominująca całej Grupy	82
38.2	Podmioty o znaczącym wpływie na Grupę	82
38.3	Wspólne przedsięwzięcie, w którym Jednostka Dominująca jest współnikiem	82
38.4	Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi	82
38.5	Informacja o podmiotach powiązanych osobowo	82

38.6	Transakcje z udziałem Zarządu, kluczowego kierownictwa lub członków ich najbliższych rodzin	82
38.7	Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy	83
38.8	Udziały wyższej kadry kierowniczej w programie akcji pracowniczych	83
39.	Struktura zatrudnienia	83
40.	Zdarzenia następujące po bilansowym zakończeniu okresu sprawozdawczego.....	84

Wybrane dane finansowe

	w tys. PLN	w tys. PLN	w tys. EUR	w tys. EUR
Dane dotyczące skonsolidowanego sprawozdania finansowego	01.01.2020-31.12.2020	01.01.2019-31.12.2019 przekształcone	01.01.2020-31.12.2020	01.01.2019-31.12.2019 przekształcone
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów, materiałów i usług	1 160 007	1 176 618	259 260	273 518
Zysk z działalności operacyjnej	142 327	84 237	31 810	19 582
Zysk przed opodatkowaniem	83 362	75 541	18 631	17 560
Zysk okresu przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	49 551	45 122	11 075	10 489
Całkowite dochody netto za okres	12 330	48 634	2 756	11 306
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	165 125	198 316	36 905	46 101
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	41 070	(24 618)	9 179	(5 723)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(173 461)	(165 551)	(38 768)	(38 484)
Zwiększenie/ zmniejszenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	33 634	7 829	7 517	1 820
Liczba akcji (w szt.)	23 930 769	23 930 769	23 930 769	23 930 769
Zysk na jedną akcję zwykłą przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej (w zł/ EUR)	2,07	1,89	0,46	0,44
	31.12.2020	31.12.2019 przekształcone	31.12.2020	31.12.2019 przekształcone
Suma aktywów	1 471 965	1 571 021	318 966	368 914
Zobowiązania razem	675 755	789 819	146 432	185 469
Zobowiązania długoterminowe	322 797	252 854	69 948	59 376
Zobowiązania krótkoterminowe	352 958	536 965	76 484	126 093
Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom Jednostki Dominującej)	793 647	781 185	171 979	183 441
Kapitał podstawowy	23 931	23 931	5 186	5 620
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	33,27	32,64	7,21	7,67

Poszczególne pozycje aktywów i pasywów stan na dzień 31 grudnia 2020 roku przeliczono wg kursu średniego NBP EUR z dnia 31.12.2020 roku 1 EUR = 4,6148 zł. Natomiast pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych za rok 2020 przeliczono wg kursu NBP stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca 1 EUR średni za 2020 rok = 4,4743 zł.

Poszczególne pozycje aktywów i pasywów stan na dzień 31 grudnia 2019 roku przeliczono wg kursu średniego NBP EUR z dnia 31.12.2019 roku 1 EUR = 4,2585 zł. Natomiast pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych za rok 2019 przeliczono wg kursu NBP stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca 1 EUR średni za 2019 rok = 4,3018 zł.

Skonsolidowany Rachunek Zysków i Strat

	Nota	01.01.2020- 31.12.2020	01.01.2019- 31.12.2019 przekształcone*
Przychody ze sprzedaży	11.1	1 160 007	1 176 618
Koszt własny sprzedaży	11.6	(685 623)	(753 206)
Zysk brutto ze sprzedaży		474 384	423 412
Pozostałe przychody operacyjne	11.2	24 541	6 336
Koszty sprzedaży		(253 993)	(260 763)
Koszty ogólnego zarządu		(63 016)	(60 808)
Pozostałe koszty operacyjne	11.3	(39 589)	(23 940)
Zysk z działalności operacyjnej		142 327	84 237
Przychody finansowe	11.4	1 407	16 345
Koszty finansowe	11.5	(52 287)	(16 724)
Strata z pochodnych instrumentów finansowych	35.2	(1 661)	(1 779)
Udział w zysku/stracie jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	38.3	(6 424)	(6 538)
Zysk przed opodatkowaniem		83 362	75 541
Podatek dochodowy	13	(33 809)	(30 341)
Zysk z działalności kontynuowanej		49 553	45 200
Zysk okresu		49 553	45 200
Przypadający:			
Akcjonariuszom Jednostki Dominującej		49 551	45 122
Udziałowcom niekontrolującym		2	78
Zysk na akcję:	15		
Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję z działalności kontynuowanej		2,07	1,89
Zysk na jedną akcję		2,07	1,89
Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję z działalności kontynuowanej		2,07	1,89
Rozwodniony zysk na jedną akcję		2,07	1,89

* Informacje na temat korekty błędu znajdują się w nocie 6

Skonsolidowane Sprawozdanie z Całkowitych Dochodów

	Nota	01.01.2020- 31.12.2020	01.01.2019- 31.12.2019 Przekształcone*
Zysk okresu		49 553	45 200
Inne całkowite dochody przed opodatkowaniem		(46 513)	4 219
Pozycje, które w przyszłości nie zostaną zreklasyfikowane do rachunku zysków i strat		(245)	(375)
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	18.1	(245)	(375)
Pozycje, które w przyszłości mogą zostać zreklasyfikowane do rachunku zysków i strat		(46 268)	4 594
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		2 062	102
Inne całkowite dochody z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	36.2	(48 330)	4 492
Podatek dochodowy związany ze składnikami innych całkowitych dochodów		9 290	(785)
Podatek dochodowy związany ze składnikami innych całkowitych dochodów, które nie zostaną przeklasyfikowane do zysku lub straty		48	71
Podatek odroczony dotyczący świadczeń pracowniczych	18.1	48	71
Podatek dochodowy związany ze składnikami innych całkowitych dochodów, które zostaną przeklasyfikowane do zysku lub straty		9 242	(856)
Podatek dochodowy dotyczący rachunkowości zabezpieczeń	36.2	9 242	(856)
Inne całkowite dochody netto		(37 223)	3 434
Całkowite dochody za okres		12 330	48 634
Przypadające:			
Akcjonariuszom Jednostki Dominującej		12 328	48 556
Udziałowcom niekontrolującym		2	78

* Informacje na temat korekty błędu znajdują się w nocie 6

Skonsolidowane Sprawozdanie z Sytuacji Finansowej (Bilans)

	Nota	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019 przekształcone*	1 stycznia 2019 przekształcone*
Aktywa trwałe		1 019 849	1 168 776	1 186 369
Rzeczowe aktywa trwałe	19	845 035	876 778	887 094
Wartości niematerialne	21	17 520	16 857	16 512
Inne długoterminowe aktywa finansowe	22	1 120	94 963	77 714
Nieruchomości inwestycyjne	20	64 036	54 780	73 991
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13.3	92 138	111 484	122 309
Inwestycje wyceniane metodą praw własności	22	0	464	0
Należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	36.2	0	13 450	8 749
Aktywa obrotowe		452 116	402 245	462 975
Aktywa obrotowe inne niż przeznaczone do sprzedaży		447 216	402 245	462 975
Zapasy	24	178 917	189 196	215 543
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	25	180 040	138 503	160 049
Należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	36.2	0	16 924	17 146
Należności z tytułu podatku dochodowego	25	106	1 697	23 368
Pozostałe aktywa finansowe	26	128	1 534	307
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	27	88 025	54 391	46 562
Aktywa przeznaczane do sprzedaży	23	4 900	0	0
SUMA AKTYWÓW		1 471 965	1 571 021	1 649 344
Kapitał własny ogółem		796 210	781 202	735 922
Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom Jednostki Dominującej), w tym:		793 647	781 185	732 629
Kapitał podstawowy	28.1	23 931	23 931	23 931
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	28.2	114 556	114 556	114 556
Pozostałe kapitały rezerwowe	28.4	(36 737)	486	(2 948)
Zyski zatrzymane	28.5	691 897	642 212	597 090
Kapitały przypadające udziałowcom niekontrolującym	28.6	2 563	17	3 293
Zobowiązania długoterminowe		322 797	252 854	56 370
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13.3	0	15 386	3 404
Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia	18.1	5 327	4 620	4 067
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	29	233 638	165 661	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług długoterminowe	30	1 666	2 656	2 816
Przychody przyszłych okresów	30	37 563	37 773	39 766
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	17	22 761	24 430	969
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	36.2	19 163	2 328	1 918
Inne długoterminowe zobowiązania finansowe	38.3	2 679	0	3 430
Zobowiązania krótkoterminowe		352 958	536 965	857 052
Zobowiązania krótkoterminowe inne niż związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży		352 958	536 965	857 052
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	31	170 993	162 325	165 546
Zobowiązania kontraktowe		1 783	640	700
Przychody przyszłych okresów	31	2 311	2 059	2 126
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		16 527	0	0
Bieżąca część oprocentowanych kredytów bankowych i pożyczek	29	153 902	365 378	683 398
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	17	2 102	2 123	632
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	36.2	2 568	1 446	1 842
Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia	32	500	722	470
Pozostałe rezerwy	32	2 272	2 272	2 338

Zobowiązania krótkoterminowe związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	0	0	0
Zobowiązania razem	675 755	789 819	913 422
SUMA PASYWÓW	1 471 965	1 571 021	1 649 344

* Informacje na temat korekty błędu znajdują się w nocie 6

Skonsolidowane Sprawozdanie z Przepływów Pieniężnych

		01.01.2020- 31.12.2020	01.01.2019- 31.12.2019 Przekształcone*
	Nota		
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk okresu		49 553	45 200
Korekty o pozycje:		119 517	139 711
Udział w zysku/stracie jednostek wycenianych Metodą Praw Własności	38.3	6 424	6 538
Amortyzacja	11.8	55 797	57 074
(Zyski)/straty z tytułu różnic kursowych		29 470	(3 859)
Przychody z tytułu odsetek		(327)	(455)
Koszty z tytułu odsetek		9 690	14 541
Przychody z tytułu dywidend		(8)	(331)
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej	11.3, 11.6	20 167	2 049
Podatek w rachunku zysków i strat	13	33 809	30 341
Otrzymane dotacje	11.3	(13 791)	0
Inne korekty		640	30
Zmiana stanu należności		(38 994)	21 455
Zmiana stanu zapasów		10 279	21 282
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek		3 543	3 681
Zmiana stanu rezerw		1 744	284
Zmiany wynikające ze zmian wartości godziwej	20, 22.1, 36.2	1 074	(12 919)
Środki pieniężne wygenerowane z działalności operacyjnej		169 070	184 911
Podatek dochodowy (zapłacony)/zwrócony		(3 945)	13 405
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		165 125	198 316
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych		305	478
Wpływ ze sprzedaży jednostki zależnej		0	12 125
Nabycie wartości niematerialnych	21	(1 287)	(1 048)
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	19	(20 762)	(22 641)
Inwestycje w nieruchomości	20	(185)	(3)
Nabycie udziałów w jednostkach stowarzyszonych		(6)	0
Środki pieniężne przejęte w transakcji nabycia jednostki zależnej		3 423	0
Nabycie udziałów w jednostkach wycenianych Metodą Praw Własności		0	(2 155)
Nabycie innych instrumentów dłużnych i kapitałowych	22.1	(198)	(12 527)
Sprzedaż innych instrumentów dłużnych i kapitałowych	2, 22.1	61 221	0
Dywidendy otrzymane		8	331
Splata pożyczek udzielonych podmiotom powiązanym		66	0
Splata pożyczek udzielonych podmiotom niepowiązanym		103	1 963
Udzielone pożyczki podmiotom powiązanym		(1 618)	(1 141)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		41 070	(24 618)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów	29	9 230	0
Splata pożyczek/kredytów	29	(184 539)	(147 087)
Splata zobowiązań z tytułu leasingu	17.1	(2 312)	(3 028)
Wypłata dywidendy dla udziałowców mniejszościowych		(1)	0
Odsetki zapłacone		(9 630)	(15 436)
Dotacja	11.3	13 791	0
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(173 461)	(165 551)
Zwiększenie (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów przed skutkami zmian kursów wymiany		32 734	8 147
Różnice kursowe netto (z przeliczenia BO)		900	(318)
Zwiększenie (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		33 634	7 829
Środki pieniężne na początek okresu		54 391	46 562
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:		88 025	54 391
o ograniczonej możliwości dysponowania		5 483	51

* Informacje na temat korekty błędów znajdują się w notcie 6

**Skonsolidowane Sprawozdanie ze zmian w kapitałach własnych
za rok zakończony 31 grudnia 2020 roku**

	Nota	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Zyski zatrzymane/ (straty) niepokryte	Pozostałe kapitały rezerwowe	Razem przypisane akcjonariuszom Jednostki Dominującej	Kapitały udziałowców niekontrolujących	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2020 roku przed korektami		23 931	114 556	664 511	(21 813)	781 185	17	781 202
Korekta błędu	6.1	0	0	(23 868)	23 868	0	0	0
Zmiany prezentacyjne / agregacja danych	6.2	0	0	1 569	(1 569)	0	0	0
Na dzień 1 stycznia 2020 roku przekształcone		23 931	114 556	642 212	486	781 185	17	781 202
Włączenie spółki do konsolidacji	28	0	0	145		145	2 553	2 698
Inne zmiany	28	0	0	(11)	0	(11)	(9)	(20)
Wynik bieżący		0	0	49 551	0	49 551	2	49 553
Inne całkowite dochody netto		0	0	0	(37 223)	(37 223)	0	(37 223)
Całkowite dochody za okres		0	0	49 551	(37 223)	12 328	2	12 330
Zmiany w kapitale własnym		0	0	49 685	(37 223)	12 462	2 546	15 008
Na dzień 31 grudnia 2020 roku		23 931	114 556	691 897	(36 737)	793 647	2 563	796 210

**Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitałach własnych
za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku (przekształcone)**

	Nota	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Zyski zatrzymane/ (straty) niepokryte	Pozostałe kapitały rezerwowe	Razem przypisane akcjonariuszom Jednostki Dominującej	Kapitały udziałowców niekontrolujących	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2019 roku przed korektami		23 931	114 556	629 585	(35 443)	732 629	3 293	735 922
Korekta błędów	6.1	0	0	(33 760)	33 760	0	0	0
Zmiany prezentacyjne / agregacja danych	6.2	0	0	1 265	(1 265)	0	0	0
Na dzień 1 stycznia 2019 roku przekształcone		23 931	114 556	597 090	(2 948)	732 629	3 293	735 922
Wypłata dywidendy za 2018 rok	28	0	0	0	0	0	(1)	(1)
Sprzedaż udziałów spółki zależnej	28	0	0	0	0	0	(3 353)	(3 353)
Wynik bieżący		0	0	45 122	0	45 122	78	45 200
Inne całkowite dochody netto		0	0	0	3 434	3 434	0	3 434
Całkowite dochody za okres		0	0	45 122	3 434	48 556	78	48 634
Zmiany w kapitale własnym		0	0	45 122	3 434	48 556	(3 276)	45 280
Na dzień 31 grudnia 2019 roku przekształcone		23 931	114 556	642 212	486	781 185	17	781 202

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające

1. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa Fabryki Mebli FORTE SA („Grupa”) składa się z Fabryk Mebli FORTE S.A. i jej spółek zależnych (patrz Nota 2). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2020 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku.

Podstawowe informacje o Jednostce Dominującej:

Zmiany w nazwie jednostki sprawozdawczej : FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A. powstała z przekształcenia FABRYK MEBLI „FORTE” Sp. z o. o. w Spółkę akcyjną w dniu 9 grudnia 1994 r. Pierwotnie tj. od dnia 17 czerwca 1992 r. Spółka prowadziła działalność pod firmą „FORTE” Sp. z o. o. W dniu 25 listopada 1993 r. na mocy aktu notarialnego nastąpiło przyłączenie „FORTE” Sp. z o. o. do Spółki pod nazwą FABRYKI MEBLI „FORTE” Sp. z o. o. Pod nazwą FABRYKI MEBLI „FORTE” Sp. z o. o. Spółka prowadziła działalność, aż do czasu przekształcenia w Spółkę akcyjną.

W okresie sprawozdawczym zmiany w nazwie jednostki sprawozdawczej nie wystąpiły.

Siedziba: 07-300 Ostrów Mazowiecka, ul. Biała 1 , Polska

Forma prawna: Spółka akcyjna

Kraj rejestracji: Polska

Adres zarejestrowanego biura: 07-300 Ostrów Mazowiecka, ul. Biała 1 , Polska

Podstawowe miejsce prowadzenia działalności: 07-300 Ostrów Mazowiecka, ul. Biała 1 , Polska

Podstawowym przedmiotem działania jednostki sprawozdawczej jest:

produkcja mebli, świadczenie usług w zakresie marketingu, promocji, organizacji wystaw, konferencji, prowadzenie działalności handlowej w kraju oraz za granicą.

Jednostka dominująca: Fabryki Mebli FORTE SA

Jednostka dominująca najwyższego szczebla: Fabryki Mebli FORTE SA,

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A. jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Białymstoku, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego (dawniej XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, Sądu Rejonowego dla st.m. Warszawy), pod numerem KRS 21840.

Jednostce Dominującej nadano numer statystyczny REGON: 550398784.

Czas trwania Jednostki Dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

2. Skład Grupy

Podmiot Dominujący:

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A. jako podmiot dominujący swoją działalność prowadzi poprzez cztery krajowe Oddziały.

Oddziały zlokalizowane są:

Ostrów Mazowiecka, ul. Biała 1 – siedziba Jednostki Dominującej wraz z Zarządem oraz zakładem produkcyjnym;

Suwałki, ul. Północna 30 – zakład produkcyjny;

Białystok, ul. Generała Andersa 11 – zakład produkcyjny;

Hajnówka, ul. 3-go Maja 51 – zakład produkcyjny;

oraz salony meblowe we Wrocławiu, Suwałkach, Białymstoku i Ostrowi Mazowieckiej.

Spółki zależne	Siedziba	Zakres działalności	Procentowy udział Jednostki Dominującej w kapitale 31.12.2020	Procentowy udział Jednostki Dominującej w kapitale 31.12.2019
MV FORTE GMBH	Bad Salzuflen (Niemcy)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
FORTE MöBEL AG	Baar (Szwajcaria)	Przedstawicielstwo handlowe	99%	99%
*KWADRAT SP. Z O.O.	Bydgoszcz	Obsługa nieruchomości i wynajem	81%	-

**GALERIA KWADRAT SP. Z O.O.	Bydgoszcz	Zarządzanie nieruchomościami	81%	-
TM HANDEL SP. Z O.O. SKA	Ostrów Mazowiecka	Kupno, sprzedaż i zarządzanie nieruchomościami, doradztwo w zakresie prowadzenia działalności i zarządzania	100%	100%
***FORT INVESTMENT SP. Z O.O.	Ostrów Mazowiecka	Kupno, sprzedaż i zarządzanie nieruchomościami, doradztwo w zakresie prowadzenia działalności i zarządzania	100%	100%
TANNE SP. Z O.O.	Ostrów Mazowiecka	Działalność wytwórcza	100%	100%
DYSTRI-FORTE SP. Z O.O.	Ostrów Mazowiecka	Magazynowanie i przechowywanie towarów	100%	100%
FORTE BRAND SP. Z O.O.	Ostrów Mazowiecka	Dzierżawa własności intelektualnej, wynajem i zarządzanie nieruchomościami	100%	100%
ANTWERP FP SP. Z O.O.	Warszawa	Działalność agentów zajmujących się sprzedażą mebli	100%	100%
FORTE BALDAI UAB	Wilno (Litwa)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
FORTE SK S.R.O.	Bratysława (Słowacja)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
FORTE FURNITURE LTD	Preston Lancashire (Wielka Brytania)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
FORTE IBERIA SLU	Walencja (Hiszpania)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
TM HANDEL SP. Z O.O.	Warszawa	Doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania	100%	100%
FORESTIVO SP. Z O.O. w likwidacji	Suwałki	Działalność usługowa związana z leśnictwem, produkcja wyrobów tartacznych	50%	50%
FORTE MOBILA S.L.R	Bacau (Rumunia)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	-
MEUBILAIR FORTE	Kontich (Belgia)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	-

* spółka pośrednio powiązana - 81% zależna od FORTE BRAND Sp. z o.o.

** spółka pośrednio powiązana - 100% zależna od KWADRAT SP. Z O.O.

*** spółka pośrednio powiązana - 100% zależna od TM HANDEL SP. Z O.O. SKA

Z dniem 1 stycznia 2020 roku została zarejestrowana zmiana siedziby niemieckiej spółki zależnej Moebelvertieb FORTE GmbH z Erkelenz Niemcy na Bad Salzuflen Niemcy, ul. Werkstraße 1.

Z dniem 3 listopada 2020 roku została zarejestrowana zmiana siedziby spółki zależnej Forte Furniture Ltd z 34 Watling Street Road, Fulwood, Preston, PR2 8BP na Soloman House, Belgrave Court, Fulwood, Preston, PR2 9PL.

Spółki współzależne konsolidowane metodą praw własności:

Jednostki współzależne (konsolidacja metodą praw własności):	Siedziba	Zakres działalności	Procentowy udział Jednostki Dominującej w kapitale 31.12.2020	Procentowy udział Jednostki Dominującej w kapitale 31.12.2019
FORTE FURNITURE PRODUCTS INDIA PVT. LTD	Chennai (Indie)	Produkcja i sprzedaż mebli	50%	50%

Na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na 31 grudnia 2019 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Jednostkę Dominującą w podmiotach zależnych jest równy udziałowi Jednostki Dominującej w kapitałach tych jednostek.

Opis zmian dokonanych w składzie Grupy w ciągu okresu sprawozdawczego

W dniu 28 lutego 2020 roku została zarejestrowana nowo utworzona spółka zależna FORTE MOBILA S.L.R z siedzibą w Bacau, w Rumunii. Głównym przedmiotem działalności spółki jest działalność przedstawicielstwa handlowego.

Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników FORESTIVO Sp. z o.o. podjęło uchwałę nr 3 z dnia 03.08.2020 r. w przedmiocie rozwiązania i otwarcia likwidacji Spółki.

W dniu 21 grudnia 2020 została zarejestrowana nowo utworzona spółka zależna Meubilair FORTE z siedzibą w Kontich, w Belgii. Głównym przedmiotem działalności spółki jest działalność przedstawicielstwa handlowego.

W dniu 30 listopada 2020 roku Jednostka Dominująca dokonała podwyższenia kapitału we wspólnym przedsięwzięciu jakim jest spółka FORTE FURNITURE PRODUCTS INDIA PVT. LTD z siedzibą w Indiach. Dokonano konwersji udzielonej spółce pożyczki wraz z odsetkami na kapitał. Kwota pożyczki wraz z odsetkami o jaką zwiększono kapitały spółki wyniosła 10 775 tys. zł. Drugi udziałowiec dokonał wpłaty na kapitał w tej samej wysokości, w związku z czym udział Jednostki Dominującej po podwyższeniu kapitału spółki pozostał bez zmian.

W dniu 11 grudnia 2020 roku IPOPEMA 160 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych z siedzibą w Warszawie oraz jednostka zależna FORTE BRAND Sp. z o.o. zawarli umowę sprzedaży 4 668 udziałów Kwadrat Sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy, o łącznej wartości nominalnej 4 668 tys. zł, stanowiących 81% udziałów w kapitale zakładowym tej Spółki. Cena zbycia 4 668 udziałów została ustalona na 10 884 tys. zł. W związku z nabyciem przez FORTE BRAND Sp. z o.o. udziałów Kwadrat Sp. z o.o., Spółka ta stała się spółką pośrednio powiązaną z Jednostką Dominującą, będącą 100% właścicielem Spółki FORTE BRAND Sp. z o.o.. Spółką pośrednio powiązaną, stała się również Galeria Kwadrat Sp. z o.o., której 100% właścicielem jest natomiast Kwadrat Sp. z o.o. Transakcja ta nie jest uznawana za przejęcie przedsięwzięcia, tylko za przejęcie zespołu aktywów w rozumieniu MSSF 3, ze względu na fakt, że większość nabytej wartości godziwej pochodzi z jednego aktywa.

Jednocześnie w tym samym dniu FORTE BRAND Sp. z o.o. jako uczestnik FIZAN, złożyło do TFI żądanie wykupu certyfikatów inwestycyjnych. Zdecydowano o wykupie 156 654 certyfikatów inwestycyjnych serii A i B, wyceniając transakcję na wartość łączną w wysokości 72 105 tys. zł.

Strony zawartej umowy zdecydowały o dokonaniu potrącenia wzajemnych wierzytelności (certyfikatów w łącznej wartości 72 105 tys. zł i udziałów KWADRAT Sp. z o.o. w łącznej wartości 10 884 tys. zł), do wysokości wierzytelności niższej, to jest do kwoty 10 884 tys. zł. Pozostała, niespłacona w wyniku potrącenia część wierzytelności nabywcy certyfikatów w kwocie 61 221 tys. zł została spłacona na rzecz FORTE BRAND Sp. z o.o. przez FIZAN w dniu 21 grudnia 2020 r.

Skład Zarządu Jednostki Dominującej

Skład Zarządu Jednostki Dominującej na dzień 31 grudnia 2020 roku:

- Maciej Formanowicz – Prezes Zarządu
- Mariusz Jacek Gazda – Członek Zarządu
- Maria Małgorzata Florczuk – Członek Zarządu
- Andreas Disch – Członek Zarządu
- Klaus Dieter Dahlem - Członek Zarządu

oraz na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego do publikacji:

- Maciej Formanowicz – Prezes Zarządu
- Mariusz Jacek Gazda – Członek Zarządu
- Maria Małgorzata Florczuk – Członek Zarządu
- Andreas Disch – Członek Zarządu
- Walter Stevens – Członek Zarządu

Zmiany w składzie Zarządu Spółki

W dniu 10 grudnia 2020 roku Jednostka Dominująca otrzymała oświadczenie o złożeniu przez Pana Klausa Dietera Dahlema rezygnacji z pełnienia funkcji Członka Zarządu z dniem 31 grudnia 2020 r. Powodem rezygnacji były sprawy osobiste.

W dniu 11 grudnia 2020 roku Rada Nadzorcza Jednostki Dominującej powołała z dniem 1 stycznia 2021 roku Pana Waltera Stevensa na Członka Zarządu.

Skład Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej

- Zbigniew Sebastian – Przewodniczący RN
- Bernard Woźniak – Wiceprzewodniczący RN
- Stanisław Krauz - Członek RN
- Jerzy Smardzewski – Członek RN
- Piotr Szczepiórkowski – Członek RN
- Jacek Tucharz – Członek RN

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły.

3. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Jednostki Dominującej w dniu 15 kwietnia 2021 roku.

4. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

4.1 Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

4.2 Działalność strefowa

Grupa traktuje przyszłe korzyści zwalniające spółki działające w SSE z zapłaty podatku dochodowego jako ulgę podatkową per analogia do MSR 12. Więcej informacji o wpływie działalności strefowej na sprawozdanie finansowe znajduje się w nocie 13.4.

4.3 Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

4.4 Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości aktywów

Grupa na każdy okres bilansowy ocenia możliwość utraty wartości aktywów rzeczowych oraz aktywów finansowych. Szczegóły dotyczące utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych zostały opisane w nocie 8.12, natomiast podejście Grupy w przypadku utraty wartości aktywów finansowych zostało zaprezentowane w nocie 8.16.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych został przedstawiony w nocie 35.

Wycena rezerw

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 18.

Składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczone wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Opis sytuacji finansowej i wpływ pandemii koronawirusa na działalność Grupy Kapitałowej FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.

Podjęte przez Zarząd Jednostki Dominującej na początku marca 2020 roku działania mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się koronawirusa COVID-19 i jego wpływu na działalność całej Grupy Kapitałowej FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. są wciąż utrzymywane we wszystkich lokalizacjach Grupy Forte.

Po przestoju wszystkich zakładów w I połowie 2020 roku wymuszonym całkowitym zamknięciem rynków zbytu, od czerwca 2020 roku ponownie wznowiono działalność, a od miesiąca lipca do końca grudnia wszystkie fabryki Grupy FORTE pracowały przy pełnym wykorzystaniu mocy produkcyjnych.

W 2020 roku w Grupie Kapitałowej odnotowano przypadki zarażenia COVID-19, jednakże nie wpłynęło to na zakłócenie procesów produkcyjnych i magazynowych w żadnej z istniejących fabryk.

Jesienna fala pandemii COVID-19, która spowodowała w IV kwartale 2020 roku lokalne ograniczenia w poszczególnych krajach, nie wpłynęła negatywnie na działalność Grupy. Dopiero grudniowe decyzje poszczególnych krajów, głównie grupy DACH, o ponownym całkowitym zamknięciu rynków, trwającym w zasadzie do końca I kwartału 2021, oraz lokalne ograniczenia na pozostałych rynkach miały istotny, choć nie tak głęboki jak w II kwartale 2020 roku, wpływ na działalność i wyniki Grupy. W I kwartale 2021 roku Grupa nie wprowadziła całkowitego zatrzymania produkcji. Działania ograniczały się do czasowego obniżania mocy produkcyjnych oraz istotnego zwiększania poziomu zapasów, aby bazując na doświadczeniach z zeszłorocznego lockdown-u, być gotowym na realizację zamówień po ponownym otwarciu rynków.

Przychody zrealizowane przez Grupę w I kwartale 2021 roku (dane wstępne niebadane) wyniosły 299 MPLN vs 382 MPLN w IV kwartale roku 2020.

Zarząd szacuje, że ograniczenia trzeciej fali pandemii, dzięki wcześniej podjętym działaniom w całej Grupie FORTE będą mniej dotkliwe, niż w ubiegłym roku i że w drugiej połowie roku rynek mebli powróci do normalnego cyklu aktywności.

5. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w pełnych tysiącach PLN.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. W związku z obecną sytuacją, związaną z rozprzestrzenianiem się epidemii koronawirusa, a jednocześnie biorąc pod uwagę podjęte już decyzje oraz działania planowane i możliwe do podjęcia w przyszłości, Zarząd Jednostki Dominującej ocenił, iż nie istnieją przesłanki wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelnie sytuację finansową i majątkową Grupy na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz wyniki i przepływy pieniężne za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020 roku.

Sprawozdanie to będzie dostępne na stronie internetowej Jednostki Dominującej pod adresem www.forte.com.pl w terminie zgodnym z raportem bieżącym dotyczącym terminów przekazania raportu rocznego i skonsolidowanego raportu rocznego za 2020 rok.

5.1 Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

5.2 Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych

Walutą funkcjonalną Jednostki Dominującej i innych polskich jednostek uwzględnionych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz walutą sprawozdawczą niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski. Poszczególne pozycje aktywów i pasywów stan na dzień 31 grudnia 2020 roku przeliczono według kursu średniego NBP z dnia 31 grudnia 2020 roku. Natomiast pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych wyceniono według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca. Szczegóły zasad przeliczania transakcji w walutach obcych zostały zaprezentowane w nocie 8.4.

Walutą funkcjonalną zagranicznych jednostek zależnych są następujące waluty:

- Möbelvertrieb Forte GmbH (MV Forte) – EUR
- Forte Möbel AG – CHF
- FORTE FURNITURE PRODUCTS INDIA PVT. LTD - INR

Poniższa tabela przedstawia zastosowane w sprawozdaniu finansowym kursy głównych walut występujących w Grupie do przeliczenia wartości w walutach obcych.

31 grudnia 2020 roku

waluta	EUR	USD	CHF	GBP	INR
Kurs średni NBP	4,6148	3,7584	4,2641	5,1327	0,0514
Kurs średni arytmetyczny NBP	4,4743	3,9077	4,1782	5,0238	0,0527

31 grudnia 2019

waluta	EUR	USD	CHF	GBP	INR
Kurs średni NBP	4,2585	3,7977	3,9213	4,9971	0,0532
Kurs średni arytmetyczny NBP	4,3018	3,8440	3,8731	4,9106	0,0546

6. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości i korekty błęd

6.1 Korekta błęd

W sprawozdaniu bieżącym Grupa zastosowała się do wytycznych MSSF 9 i dokonała ponownej weryfikacji dotychczasowego sposobu wyceny posiadanych certyfikatów inwestycyjnych. Grupa w latach ubiegłych wyceniała posiadane certyfikaty inwestycyjne w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Ponieważ certyfikaty inwestycyjne są instrumentem z opcją sprzedaży, nie spełniają definicji instrumentu kapitałowego, zatem powinny być wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Wpływ zmian na okres porównawczy w podejściu do wyceny certyfikatów inwestycyjnych prezentują tabele zamieszczone w nocie 6.3. Na koniec roku Grupa posiada jedynie 865 sztuk certyfikatów o wartości 382 tys. zł. Szczegóły dotyczące posiadanych certyfikatów znajdują się w nocie 22.1.

6.2 Opis pozostałych zmian

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zatwierdziła do stosowania od dnia 1 stycznia 2020 roku zmiany w standardach:

- MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć” – zmiana definicji przedsięwzięcia
- MSR 1 oraz MSR 8 – definicja terminu istotny
- MSSF 16 „Leasing” – wprowadzono możliwość korzystania z uproszczeń dotyczących zmian w związku z COVID-19; zatwierdzone do stosowania po 1 czerwca 2020

Powyższe zmiany do standardów zostały do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego zatwierdzone do stosowania przez Unię Europejską i nie miały wpływu na politykę rachunkowości Grupy oraz na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Grupa zamierza zastosować wszystkie zmiany zgodnie z ich datą wejścia w życie. Nie oczekuje się, aby powyższe standardy i interpretacje miały istotny wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy.

Grupa przygotowała raport okresowy za rok 2020 w nowym formacie ESEF (ang. European Single Electronic Format). Od 1 stycznia 2020 roku Dyrektywa 2004/109/WE (Transparency) w art. 4 ust. 7 nałożyła na Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) obowiązek opracowania projektu standardów regulacyjnych w celu określenia elektronicznego formatu sprawozdawczości. 29 maja 2019 roku w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej opublikowano Rozporządzenie nr 2019/815 z dnia 17 grudnia 2018 r. uzupełniające dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu

do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania. Zgodnie z powyższym Rozporządzeniem:

- wszystkie raporty roczne sporządzane są przez emitentów w formacie XHTML. Raporty te mogą być otwierane i przeglądane przy pomocy standardowej przeglądarki internetowej;
- skonsolidowane sprawozdania finansowe sporządzone zgodnie z MSSF, będące składnikami skonsolidowanych raportów rocznych znakowane są przy użyciu języka znaczników XBRL;
- znaczniki XBRL powinny być umieszczone w dokumencie XHTML przy użyciu specyfikacji standardu Inline XBRL;
- taksonomia, która ma być stosowana stanowi rozszerzenie taksonomii MSSF opracowanej przez Fundację MSSF;
- począwszy od 1 stycznia 2020 r. podstawowe części sprawozdania finansowego (tj. sprawozdanie z sytuacji finansowej, sprawozdanie z zysków lub strat i całkowitych dochodów, sprawozdanie z przepływów pieniężnych, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym), zawarte w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych sporządzonych zgodnie z MSSF, znakowane są szczegółowo. Ponadto począwszy od 1 stycznia 2022 r. informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego znakowana będzie zbiorowo.

Przy przejściu na nowy sposób raportowania, wprowadzono zmiany prezentacji w celu bardziej czytelnego przedstawienia danych w sprawozdaniu finansowym, umożliwiającym czytelnikom sprawozdania łatwiejsze porównanie skonsolidowanego sprawozdania Grupy „FORTE” ze sprawozdaniami innych grup kapitałowych. Zmiany prezentacyjne dotyczą jedynie agregacji szczegółowych pozycji, bez wpływu na sumę bilansową i wynik finansowy. Obecne podejście Grupy oraz zmiany wprowadzone na potrzeby ESEF, prezentują tabele zamieszczone w nocie 6.3.

6.3 Tabele prezentujące wprowadzone zmiany

Skonsolidowany Rachunek Zysków i Strat	2019 rok opublikowane	Zmiana prezentacyjna	Korekta błędu	2019 rok zmiana prezentacji
Przychody ze sprzedaży towarów, produktów i materiałów	1 171 354	(1 171 354)	-	-
Przychody ze sprzedaży usług	5 264	(5 264)	-	-
Przychody ze sprzedaży	1 176 618	-	-	1 176 618
Koszt własny sprzedanych towarów, produktów i materiałów	(748 734)	748 734	-	-
Koszt własny sprzedanych usług	(4 472)	4 472	-	-
Koszt własny sprzedaży	(753 206)	-	-	(753 206)
Zysk brutto ze sprzedaży	423 412	-	-	423 412
Pozostałe przychody operacyjne	6 336	-	-	6 336
Koszty sprzedaży	(260 763)	-	-	(260 763)
Koszty ogólnego zarządu	(60 808)	-	-	(60 808)
Pozostałe koszty operacyjne	(21 771)	(2 169)	-	(23 940)
Wynik na sprzedaży jednostki zależnej	(2 169)	2 169	-	-
Zysk z działalności operacyjnej	84 237	-	-	84 237
Przychody finansowe	4 133	-	12 212	16 345
Koszty finansowe	(16 724)	-	-	(16 724)
Zysk (strata) z pochodnych instrumentów finansowych	(1 779)	-	-	(1 779)
Udział w zysku/stracie jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	(6 538)	-	-	(6 538)
Zysk przed opodatkowaniem	63 329	-	12 212	75 541
Podatek dochodowy	(28 021)	-	(2 320)	(30 341)

Zysk okresu	35 308	-	9 892	45 200
--------------------	---------------	----------	--------------	---------------

Zysk okresu	35 308	-	9 892	45 200
--------------------	---------------	----------	--------------	---------------

Przypadający:

Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	35 230	-	9 892	45 122
Udziałowcom niekontrolującym	78	-	-	78

Zysk na jedną akcję przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej w trakcie okresu (w zł)	1,47	-	0,42	1,89
---	------	---	------	------

Zmiana metody wyceny certyfikatów inwestycyjnych i wprowadzenie jej bezpośrednio do wyniku finansowego Grupy, po uwzględnieniu wpływu podatku dochodowego spowodowało korektę wyniku okresu porównawczego zakończonego 31 grudnia 2019 roku o kwotę 9 892 tys. zł netto (zwiększenie).

Skonsolidowane Sprawozdanie z Sytuacji Finansowej	31.12.2019 rok opublikowane	Zmiana prezentacyjna	Korekta błędu	31.12.2019 rok dane przekształcone
Aktywa trwałe	1 168 776	-	-	1 168 776
Rzeczowe aktywa trwałe	876 778	-	-	876 778
Wartości niematerialne	16 857	-	-	16 857
Aktywa finansowe	94 963	-	-	94 963
Nieruchomości inwestycyjne	54 780	-	-	54 780
Aktywo na podatek odroczony	111 484	-	-	111 484
Inwestycje wyceniane metodą praw własności	464	-	-	464
Należności z tytułu instrumentów finansowych	13 450	-	-	13 450
Aktywa obrotowe	402 245	-	-	402 245
Zapasy	189 196	-	-	189 196
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	135 373	3 130	-	138 503
Należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	16 924	-	-	16 924
Należności z tytułu podatku dochodowego	1 697	-	-	1 697
Rozliczenia międzyokresowe	3 130	(3 130)	-	-
Aktywa finansowe	1 534	-	-	1 534
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	54 391	-	-	54 391
SUMA AKTYWÓW	1 571 021	-	-	1 571 021
Kapitał własny ogółem	781 202	-	-	781 202
Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom Jednostki Dominującej), w tym:	781 185	-	-	781 185
Kapitał podstawowy	23 931	-	-	23 931
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	114 556	-	-	114 556
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	15	(15)	-	-
Kapitał rezerwowy z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	7 943	(7 943)	-	-
Koszt zabezpieczenia	12 885	(12 885)	-	-
Pozostałe kapitały z aktualizacji wyceny	(45 010)	21 142	23 868	-
Program motywacyjny	2 354	(2 354)	-	-
Pozostałe kapitały rezerwowe	484 613	(484 127)	-	486
Zyski zatrzymane	179 898	486 182	(23 868)	642 212

Kapitały przypadające udziałowcom niekontrolującym	17	-	-	17
Zobowiązania długoterminowe	252 854	-	-	252 854
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	165 661	-	-	165 661
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	15 386	-	-	15 386
Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia	4 620	-	-	4 620
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	37 773	-	-	37 773
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług długoterminowe	-	2 656	-	2 656
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	24 430	-	-	24 430
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	2 328	-	-	2 328
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	2 656	(2 656)	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe	536 965	-	-	536 965
Zobowiązania krótkoterminowe inne niż związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	-	536 965	-	536 965
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	162 325	-	-	162 325
Zobowiązania kontraktowe	640	-	-	640
Bieżąca część oprocentowanych kredytów bankowych i pożyczek	365 378	-	-	365 378
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	2 059	-	-	2 059
Pozostałe rezerwy	2 994	(722)	-	2 272
Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia	-	722	-	722
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	2 123	-	-	2 123
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	1 446	-	-	1 446
Zobowiązania razem	789 819	-	-	789 819
SUMA PASYWÓW	1 571 021	-	-	1 571 021

	1 stycznia 2019 dane opublikowane	Zmiana prezentacyjna	Korekta błędu	1 stycznia 2019 dane przekształcone
Aktywa trwałe	1 186 369	-	-	1 186 369
Rzeczowe aktywa trwałe	887 094	-	-	887 094
Wartości niematerialne	16 512	-	-	16 512
Aktywa finansowe	77 714	-	-	77 714
Nieruchomości inwestycyjne	73 991	-	-	73 991
Aktywo na podatek odroczone	122 309	-	-	122 309
Należności z tytułu instrumentów finansowych	8 749	-	-	8 749
Aktywa obrotowe	462 975	-	-	462 975
Zapasy	215 543	-	-	215 543
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	153 935	6 114	-	160 049
Należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	17 146	-	-	17 146
Należności z tytułu podatku dochodowego	23 368	-	-	23 368
Rozliczenia międzyokresowe	6 114	(6 114)	-	-
Aktywa finansowe	307	-	-	307
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	46 562	-	-	46 562
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	0	-	-	-
SUMA AKTYWÓW	1 649 344	-	-	1 649 344
Kapitał własny ogółem	735 922	-	-	735 922
Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom Jednostki Dominującej), w tym:	732 629	-	-	732 629
Kapitał podstawowy	23 931	-	-	23 931

Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	114 556	-	-	114 556
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	(87)	87	-	-
Kapitał rezerwowy z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	(495)	495	-	-
Koszt zabezpieczenia	17 687	(17 687)	-	-
Pozostałe kapitały z aktualizacji wyceny	(54 902)	21 142	33 760	-
Program motywacyjny	2 354	(2 354)	-	-
Pozostałe kapitały rezerwowe	447 132	(450 080)	-	(2 948)
Zyski zatrzymane	182 453	448 397	(33 760)	597 090
Kapitały przypadające udziałowcom niekontrolującym	3 293	-	-	3 293
Zobowiązania długoterminowe	56 370	-	-	56 370
Zobowiązania wobec jednostek wycenionych metodą praw własności	3 430	(3 430)	-	-
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3 404	-	-	3 404
Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia	4 067	-	-	4 067
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	39 766	-	-	39 766
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług długoterminowe	-	2 816	-	2 816
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	969	-	-	969
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	1 918	-	-	1 918
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	2 816	614	-	3 430
Zobowiązania krótkoterminowe	857 052	-	-	857 052
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	165 546	-	-	165 546
Zobowiązania kontraktowe	700	-	-	700
Bieżąca część oprocentowanych kredytów bankowych i pożyczek	683 398	-	-	683 398
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	2 126	-	-	2 126
Rezerwy na świadczenie po okresie zatrudnienia	2 808	(2 338)	-	470
Pozostałe rezerwy		2 338		2 338
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	632	-	-	632
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	1 842	-	-	1 842
Zobowiązania razem	913 422	-	-	913 422
SUMA PASYWÓW	1 649 344	-	-	1 649 344

W pozycjach bilansowych, w wyniku zastosowanej korekty błędu, doszło do przesunięcia pomiędzy pozycjami kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny aktywów finansowych (dotychczasowe ujęcie wyceny), a zyskami zatrzymanymi. Wycena certyfikatów odnoszona była od 2017 roku do 2019 roku na kapitał Grupy. Korekta wymagała reklasyfikacji wyceny od 2018 roku (początek obowiązywania MSSF 9) do pozycji „Zyski zatrzymane”. Korekta nie miała wpływu na sumy Skonsolidowanego Sprawozdania z Sytuacji Finansowej Grupy.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	2019 opublikowany	Zmiana prezentacyjna	Korekta błędu	2019 rok zmiana prezentacji
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej				
Zysk/(strata) okresu	35 230	78	9 892	45 200
Korekty o pozycje:	163 086	(13 483)	(9 892)	139 711
Udział w zysku/stracie jednostek wycenianych Metodą Praw Własności (Zyski)/straty udziałowców niekontrolujących	6 538	-	-	6 538
Amortyzacja	78	(78)	-	-
	57 074	-	-	57 074

(Zyski)/straty z tytułu różnic kursowych	(3 801)	(58)	-	(3 859)
Przychody z tytułu odsetek	-	(455)	-	(455)
Koszty z tytułu odsetek	-	14 541	-	14 541
Przychody z tytułu dywidend	-	(331)	-	(331)
Odsetki i dywidendy netto	13 866	(13 866)	-	-
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej	2 049	-	-	2 049
Zmiana wyceny pochodnych instrumentów finansowych	27	(27)	-	-
Zmiana stanu należności	18 526	2 929	-	21 455
Zmiana stanu zapasów	21 282	-	-	21 282
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	5 741	(2 060)	-	3 681
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	869	(869)	-	-
Zmiana stanu rezerw/zmiana stanu rezerw i aktywa z tytułu odroczonego podatku	588	(304)	-	284
Podatek dochodowy (zapłacony)/zwrócony	13 405	(13 405)	-	-
Podatek w rachunku zysków i strat	28 021	-	2 320	30 341
Różnice kursowe z przeliczenia	(58)	58	-	-
Rezerwa na świadczenia emerytalne	(304)	304	-	-
Przeszacowanie nieruchomości inwestycyjnych	(734)	734	-	-
Zmiany wynikające ze zmian wartości godziwej	-	(707)	(12 212)	(12 919)
Inne korekty	(81)	111	-	30
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	198 316	(13 405)	-	184 911
Podatek dochodowy (zapłacony)/zwrócony	-	13 405	-	13 405
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej				
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	478	(478)	-	-
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych	-	478	-	478
Wpływ ze sprzedaży jednostki zależnej	12 125	-	-	12 125
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(23 689)	23 689	-	-
Nabycie wartości niematerialnych	-	(1 048)	-	(1 048)
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	-	(22 641)	-	(22 641)
Inwestycje w nieruchomości	(3)	-	-	(3)
Nabycie aktywów finansowych	(14 682)	14 682	-	-
Nabycie udziałów w jednostkach wycenianych Metoda Praw Własności	-	(2 155)	-	(2 155)
Nabycie innych instrumentów dłużnych i kapitałowych	-	(12 527)	-	(12 527)
Dywidendy otrzymane	331	-	-	331
Spłata udzielonych pożyczek	1 963	-	-	1 963
Udzielone pożyczki	(1 141)	-	-	(1 141)
Pozostałe	-	-	-	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(24 618)	-	-	(24 618)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej				
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów	-	-	-	-

Splata pożyczek/kredytów	(147 087)	-	-	(147 087)
Splata zobowiązań z tytułu leasingu	(3 028)	-	-	(3 028)
Odsetki zapłacone	(15 436)	-	-	(15 436)
Dotacja	-	-	-	-
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(165 551)	-	-	(165 551)
Zwiększenie (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	8 147	-	-	8 147
Różnice kursowe netto (z przeliczenia BO)	(318)	-	-	(318)
Środki pieniężne na początek okresu	46 562	-	-	46 562
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	54 391	-	-	54 391
O ograniczonej możliwości dysponowania	51	-	-	51

Korekta błędu w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych została zaprezentowana w działalności operacyjnej. W związku z przeniesieniem wyceny certyfikatów inwestycyjnych do wyniku finansowego, zmieniła się pozycja Zysk okresu (wzrost o 9 892 tys. zł), a także wartość korekt działalności operacyjnej tego okresu w pozycjach podatku wykazanego w rachunku zysków i strat oraz w odrębnie wykazanej pozycji Wycena certyfikatów inwestycyjnych (per saldo - korekta ujemna o 9 892 tys. zł). Korekta nie miała wpływu na wartości globalne poszczególnych kategorii przepływów pieniężnych sprawozdania.

7. Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE, które nie weszły jeszcze w życie dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2020 roku

Szereg nowych Standardów, zmian do Standardów i Interpretacji nie jest jeszcze obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku i nie zostały one zastosowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Poniższe standardy i interpretacje zostały zatwierdzone do stosowania przez UE po 1 stycznia 2021 lub później:

- Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” odroczenie zastosowania MSSF 9 „Instrumenty finansowe”
- MSSF 17 Umowy Ubezpieczeniowe,
- MSSF 9, MSR 39 oraz MSSF 7 – zmiany w zakresie reformy IBOR,
- Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe”,
- Zmiany do MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe” – wyjaśnienia nt. kosztów ujmowanych w analizie, czy umowa jest kontraktem rodzącym obciążenia,
- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” – klasyfikacja zobowiązań jako krótko- i długoterminowe,
- Zmiany do MSSF 16 Leasing - Ulgi w czynszach związane z Covid-19

Standardy oczekujące na zatwierdzenie do stosowania przez UE:

- Zmiany do MSSF 10 *Skonsolidowane Sprawozdania Finansowe* oraz do MSR 28 *Jednostki Stowarzyszone* - Sprzedaż lub Przekazanie Aktywów Pomiedzy Inwestorem a Spółką Stowarzyszona lub Wspólnym Przedsięwzięciem
- Zmiany do MSSF 3 Połączenia Przedsięwzięć, MSR 16 Rzeczowe Aktywa Trwałe, MSR 37 Rezerwy, Zobowiązania Warunkowe oraz Aktywa Warunkowe oraz Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2018-2020
- Zmiany do MSR 8 *Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów*

Grupa zamierza zastosować wszystkie zmiany zgodnie z ich datą wejścia w życie. Nie oczekuje się, aby powyższe standardy i interpretacje miały istotny wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy.

8. Istotne zasady rachunkowości

8.1 Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Fabryk Mebli FORTE S.A. oraz sprawozdania finansowe jej jednostek zależnych sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2020 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych, po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF, sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie Jednostki Dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba, że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Jednostka Dominująca sprawuje kontrolę nad jednostką, w której dokonano inwestycji, w przypadku, gdy z tytułu swojego zaangażowania w tę jednostkę, podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe lub gdy ma prawa do zmiennych wyników finansowych i możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników finansowych poprzez sprawowanie władzy nad tą jednostką.

Metodę praw własności przyjęto do wyceny udziałów w spółce FORTE FURNITURE PRODUCTS INDIA PVT. LTD z siedzibą w Chennai.

8.2 Przychody

Przychody ze sprzedaży dóbr i usług

Głównym źródłem przychodów dla Grupy Kapitałowej jest sprzedaż mebli. Ujmuje się je w momencie lub w trakcie spełniania zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie kontroli nad przyrzeczoną dobrą lub usługą klientowi.

Następujące okoliczności świadczą o przeniesieniu kontroli zgodnie z MSSF 15: bieżące prawo sprzedającego do zapłaty za składnik aktywów, posiadanie przez klienta tytułu prawnego do aktywa, fizyczne posiadanie składnika aktywów, transfer ryzyk i korzyści oraz przyjęcie składnika aktywów przez klienta.

Przychody obejmują kwoty otrzymane i należne z tytułu dostarczonych produktów, towarów, materiałów i usług, pomniejszone o rabaty oraz podatek od towarów i usług (VAT). Wysokość przychodów ustala się według wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów, materiałów i usług są korygowane o zyski lub straty z tytułu rozliczenia instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne dotyczące powyższych przychodów oraz o wysokość bonusów należnych klientom z tytułu zrealizowania w danym okresie sprawozdawczym umownych poziomów obrotów.

Wszystkie zobowiązania do wykonania świadczenia są spełniane w określonym momencie (w odróżnieniu od zobowiązań spełnianych w czasie) i tak też są rozpoznawane przychody.

Przychody z tytułu usług stanowią głównie przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych.

Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy gotówkowe w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

Przychody z tytułu wynajmu (leasingu operacyjnego)

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana w pozostałych przychodach operacyjnych w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ma kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana do rachunku zysków i strat przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

8.3 Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji Jednostki Dominującej w danym okresie sprawozdawczym.

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres, przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Jednostki Dominującej, przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Grupa oblicza kwotę rozwodnionego zysku przypadającego na jedną akcję w oparciu o zysk lub stratę przypadającą na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej oraz w oparciu o przypadający na nich zysk lub stratę z działalności kontynuowanej. Dla celów wyliczenia rozwodnionego zysku przypadającego na jedną akcję zysk lub stratę przypadającą na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej oraz średnią ważoną liczbę występujących akcji koryguje się o wpływ wszystkich rozładniających potencjalnych akcji zwykłych.

Rozwodnienie oznacza zmniejszenie zysku przypadającego na akcję lub zwiększenie straty przypadającej na akcję przy założeniu, że instrumenty zamienne zostaną zamienione, opcje lub warianty zostaną zrealizowane, lub że akcje zwykłe zostaną wyemitowane po spełnieniu określonych warunków

8.4 Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż waluta funkcjonalna są przeliczane na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż waluta funkcjonalna są przeliczane przy zastosowaniu odpowiednio obowiązujących kursów walut. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów kosztów finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Sprawozdania finansowe jednostek zagranicznych przeliczane są na walutę prezentacji w następujący sposób:

- odpowiednie pozycje bilansowe po średnim kursie, ustalonym przez Narodowy Bank Polski na dzień bilansowy:

- Möbelvertrieb Forte GmbH – EUR – 4,6148
- Forte Möbel AG – CHF – 4,2641
- FORTE FURNITURE PRODUCTS INDIA PVT. LTD – INR – 0,0514

- odpowiednie pozycje rachunku zysków i strat po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na dzień kończący każdy miesiąc:

- Möbelvertrieb Forte GmbH – EUR – 4,4743
- Forte Möbel AG – CHF – 4,1782
- FORTE FURNITURE PRODUCTS INDIA PVT. LTD – INR – 0,0527.

8.5 Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu środków trwałych są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia takiego środka. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

Pozostałe koszty finansowe ujmowane są jako koszt okresu.

8.6 Odprawy emerytalne

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania, pracownicy Grupy mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą.

Odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuariusza. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i stopy wzrostu płac. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Koszty świadczeń są podzielone na następujące składniki:

- koszty bieżącego zatrudnienia (zmiana rezerw wynikająca z narastania zobowiązań w ciągu okresu wynikającego z przyrastania stażów pracy oraz wieku pracowników),
- koszty odsetkowe (przyrost zobowiązań związany ze stopą procentową; jest produktem wartości zobowiązań z początku roku i stopy procentowej użytej do dyskonta),

- zysk/strata aktuarialna jest to zmiana wynikająca z różnic pomiędzy przyjętymi założeniami a ich realizacją oraz ze zmiany przyjętych do wyliczeń parametrów i założeń.

Grupa prezentuje dwa pierwsze składniki kosztów określonych świadczeń w wyniku finansowym.

Przeszacowania ujęte w pozostałych całkowitych dochodach zostają natychmiast odzwierciedlone w zyskach zatrzymanych i nie będą podlegać przeniesieniu do rachunku zysków i strat.

8.7 Płatności w formie akcji własnych

Transakcje rozliczane w instrumentach kapitałowych

Koszt transakcji rozliczanych z pracownikami w instrumentach kapitałowych jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej na dzień przyznania praw. Przy wycenie transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych uwzględnia się wyłącznie czynniki rynkowe.

Koszt transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych jest ujmowany wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w okresie, w którym spełnione zostały warunki dotyczące efektywności/wyników, kończącym się w dniu, w którym określone pracownicy zdobędą pełne uprawnienia do świadczeń („dzień nabycia praw”). Skumulowany koszt ujęty z tytułu transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych na każdy dzień bilansowy do dnia nabycia praw odzwierciedla stopień upływu okresu nabywania praw oraz liczbę nagród, do których prawa – w opinii Zarządu Jednostki Dominującej na ten dzień, opartej na możliwie najlepszych szacunkach liczby instrumentów kapitałowych – zostaną ostatecznie nabyte.

Żadne koszty nie są ujmowane z tytułu nagród, do których prawa nie zostaną ostatecznie nabyte, z wyjątkiem nagród, w przypadku których nabycie praw zależy od warunków rynkowych, które są traktowane jako nabyte bez względu na fakt spełnienia uwarunkowań rynkowych, pod warunkiem spełnienia wszystkich innych warunków dotyczących efektywności.

W przypadku modyfikacji warunków przyznawania nagród rozliczanych w instrumentach kapitałowych, w ramach spełnienia wymogu minimum ujmuje się koszty, jak w przypadku gdyby warunki te nie uległy zmianie. Ponadto, ujmowane są koszty z tytułu każdego wzrostu wartości transakcji w wyniku modyfikacji, wycenione na dzień zmiany.

W przypadku anulowania nagrody rozliczanej w instrumentach kapitałowych, jest ona traktowana w taki sposób, jakby prawa do niej zostały nabyte w dniu anulowania, a wszelkie jeszcze nieujęte koszty z tytułu nagrody są niezwłocznie ujmowane. Jednakże w przypadku zastąpienia anulowanej nagrody nową nagrodą – określoną jako nagroda zastępcza w dniu jej przyznania, nagroda anulowana i nowa nagroda są traktowane tak, jakby stanowiły modyfikację pierwotnej nagrody, tj. w sposób opisany w paragrafie powyżej.

Rozważający wpływ wyemitowanych opcji jest uwzględniany przy ustalaniu wielkości zysku przypadającego na jedną akcję jako dodatkowe rozwodnienie akcji.

8.8 Podatki

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i pasywów, a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy różnica przejściowa powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy ujemne różnice przejściowe powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczone wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Dwie spółki należące do Grupy kapitałowej Fabryk Mebli FORTE S.A. tj. DYSTRI-FORTE Sp. z o.o. oraz TANNE Sp. z o.o., prowadzą swoją działalność w Suwalskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej. Dochody uzyskiwane przez Grupę z działalności w specjalnej strefie ekonomicznej w ramach otrzymanych zezwoleń, korzystają ze zwolnienia z podatku dochodowego do wysokości określonej w przepisach. Zgodnie z MSR 12 Grupa utworzyła w 2019 roku na nie aktywa z tytułu odroczonego podatku.

Szerzej o Specjalnej Strefie Ekonomicznej w nocie 12.

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

8.9 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania oraz aktywowane koszty finansowania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Rzeczowe aktywa trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Grupa rozpoczyna amortyzację składnika rzeczowych aktywów trwałych wówczas, gdy jest on dostępny do użytkowania, to znaczy w momencie dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania. Zakończenie amortyzacji następuje wtedy, gdy składnik aktywów zostanie przeznaczony do sprzedaży (lub włączony do grupy aktywów przeznaczonych do sprzedaży) zgodnie z MSSF 5, lub gdy składnik aktywów został usunięty z bilansu – w zależności od tego, który moment jest wcześniejszy.

Okres amortyzacji dla poszczególnych grup rzeczowych aktywów trwałych wynosi odpowiednio:

Typ	
Budynki i budowle	25 – 50 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	5 – 50 lat
Urządzenia biurowe	3 – 10 lat

Środki transportu	5 – 10 lat
Komputery	3 – 5 lat
Inwestycje w obcych rzeczowych aktywach trwałych	5 – 10 lat

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie i w razie konieczności koryguje.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą rzeczowych aktywów trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Rzeczowe aktywa trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania rzeczowego aktywa trwałego do używania.

8.10 Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji.

Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym powstały.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela, lub zawarcie umowy leasingu. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela – Grupę, staje się nieruchomością inwestycyjną, Grupa stosuje zasady opisane w części *Rzeczowe aktywa trwałe* aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

W przypadku przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do aktywów wykorzystywanych przez właściciela lub do zapasów, domniemany koszt takiego składnika aktywów, który zostanie przyjęty dla celów jego ujęcia w innej kategorii jest równy wartości godziwej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany jej sposobu użytkowania.

8.11 Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają kryteria rozpoznania dla prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby korygowane.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia/kosztów wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania lub częściej – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

MSR 38 „Wartości niematerialne” określa prace badawcze jako nowatorskie i zaplanowane poszukiwanie rozwiązań podjęte z zamiarem zdobycia i przyswojenia nowej wiedzy naukowej i technicznej. Do tego typu prac zalicza się:

- działania zmierzające do zdobycia nowej wiedzy,
- poszukiwanie, ocena i końcowa selekcja sposobu wykorzystania rezultatów prac badawczych lub wiedzy innego rodzaju,
- poszukiwanie alternatywnych materiałów, urządzeń, produktów, procesów, systemów lub usług,
- formułowanie, projektowanie, ocena i końcowa selekcja nowych lub udoskonalonych materiałów, urządzeń, produktów, procesów, systemów lub usług.

Prace rozwojowe określane są przez standard MSR 38 jako praktyczne zastosowanie odkryć badawczych lub też osiągnięć innej wiedzy w planowaniu lub projektowaniu produkcji nowych lub znacznie udoskonalonych materiałów, urządzeń, produktów, procesów technologicznych, systemów lub usług, które ma miejsce przed rozpoczęciem produkcji seryjnej lub zastosowaniem. Powstają w wyniku zastosowania prac badawczych.

Istnieje możliwość ujęcia nakładów i traktowania ich jako prace o charakterze rozwojowym tylko wtedy, gdy jest możliwość udowodnienia:

- technicznej możliwości ukończenia oraz zamiar ukończenia składnika aktywów, tak aby można byłoby go przeznaczyć do sprzedaży;
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych i prawnych;
- dostępność środków niezbędnych do ukończenia oraz możliwość wiarygodnego określenia nakładów;
- sposób wdrożenia i możliwości zastosowania z uwzględnieniem istnienia rynku na dany produkt.

W świetle powyższego do prac rozwojowych zalicza się:

- projektowanie, wykonanie i testowanie prototypów i modeli doświadczalnych (przed ich wdrożeniem do produkcji seryjnej lub użytkowania),
- projektowanie narzędzi, przyrządów do obróbki, form i matryc z wykorzystaniem nowej technologii,
- projektowanie, wykonanie i funkcjonowanie linii próbnej, której wielkość nie umożliwia prowadzenia ekonomicznie uzasadnionej produkcji przeznaczonej na sprzedaż,
- projektowanie, wykonanie i testowanie wybranych rozwiązań w zakresie nowych lub udoskonalonych materiałów, urządzeń, produktów, procesów, systemów lub usług.

Podstawowa różnica między pracą badawczą a pracą rozwojową polega na tym, iż kluczowym celem realizacji pracy badawczej jest przede wszystkim odkrycie czegoś nowego, podczas, gdy dla pracy rozwojowej nacisk jest położony na zastosowanie wyników prac badawczych w działalności gospodarczej, czyli na wdrożenie efektów prac badawczych.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do wartości niematerialnych Grupy przedstawia się następująco:

	Znak towarowy	Oprogramowanie komputerowe	Koszty prac rozwojowych	Inne
Okresy użytkowania	Nieokreślony okres użytkowania	5 lat	3 lata	5 lat
Wykorzystana metoda amortyzacji	Brak amortyzacji	Metodą liniową	Metodą liniową	Metodą liniową
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Nabyte	Wytworzone	Nabyte

	Znak towarowy	Oprogramowanie komputerowe	Koszty prac rozwojowych	Inne
Weryfikacja pod kątem utraty wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości

Głównym składnikiem wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania jest w Grupie prawo do znaku towarowego FORTE. Dla celów podatku dochodowego przyjęto amortyzację posiadanego prawa do znaku metodą liniową w okresie 7 lat poczynając od daty nabycia praw do znaku na mocy umowy datio in solutum i aportu majątku do Spółki FORTE BRAND Sp. z o.o. w grudniu 2015 roku. Grupa corocznie dokonuje testu na utratę wartości znaku.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto, a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich usunięcia z bilansu.

8.12 Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość tę ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w pozostałych kosztach operacyjnych.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmują się niezwłocznie jako przychód w rachunku zysków i strat. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

8.13 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe i grupy do zbycia klasyfikuje się jako przeznaczone do zbycia, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży, niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa Grupy do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Aktywa trwałe (i grupy) sklasyfikowane jako przeznaczone do zbycia wycenia się po niższej z dwóch wartości: pierwotnej wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa przeznaczone do zbycia (lub grupa do zbycia) prezentowana jest w osobnej pozycji aktywów. Jeżeli z grupą do zbycia związane są zobowiązania jakie będą przekazane w transakcji sprzedaży łącznie z grupą do zbycia, zobowiązania te prezentowane są jako osobna pozycja zobowiązań.

8.14 Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Koszty poniesione na doprowadzenie każdego składnika zapasów do jego aktualnego miejsca i stanu są ujmowane w następujący sposób:

Materiały	– w cenie nabycia ustalonej metodą średniej ważonej;
Produkty gotowe i produkty w toku	– koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych;
Towary	– w cenie nabycia ustalonej metodą średniej ważonej.

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

8.15 Aktywa finansowe

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe zgodnie z przyjętym modelem biznesowym do następujących kategorii wyceny:

- *Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,*
- *Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie,*
- *Instrumenty finansowe zabezpieczające.*

W momencie początkowego ujęcia, aktywa finansowe są wyceniane w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji bezpośrednio do nich przyporządkowane. Należności handlowe, które nie mają istotnego komponentu finansowania, są w momencie początkowego ujęcia wyceniane w cenie transakcyjnej.

- Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do tej kategorii zaliczane są wszelkie instrumenty, które nie spełniają kryteriów wyceny według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.

Do tej kategorii zalicza się w szczególności instrumenty finansowe nie spełniające testu SPPI oraz instrumenty desygnowane do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zyski lub straty wynikające z wyceny takich aktywów ujmują się w wyniku finansowym w okresie, w którym powstały. Zyski lub straty wynikające z wyceny pozycji wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują również przychody z tytułu odsetek i dywidendy.

Do tej grupy zalicza się na przykład należności przekazane do faktoringu, które zgodnie z MSSF 9 utrzymywane są w ramach modelu biznesowego, którego celem jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych

- Wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Są to instrumenty dłużne utrzymywane w celu ściągnięcia umownych przepływów pieniężnych, które nie są desygnowane do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Do tej kategorii Grupa zalicza aktywa finansowe w postaci udzielonych pożyczek, należności handlowych i środków pieniężnych. Grupa do wyceny aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie stosuje metodę efektywnej stopy procentowej. Należności z tytułu dostaw i usług po początkowym ujęciu wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości, przy czym należności z tytułu dostaw i usług z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania (tj. niezawierające elementu finansowania) nie podlegają dyskontowaniu i są wyceniane w wartości nominalnej.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym 3 miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

- Instrumenty finansowe zabezpieczające

Instrumenty finansowe zabezpieczające podlegają wycenie zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń opisanymi w nocie 8.18.

8.16 Utrata wartości aktywów finansowych

MSSF 9 wprowadził nowe podejście do szacowania utraty wartości aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu bazujące na kalkulacji strat oczekiwanych. Wcześniejszy model zgodny z MSR 39 bazował na koncepcji strat poniesionych.

Najistotniejszą pozycją aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu w sprawozdaniu finansowym Grupy są należności handlowe z tytułu dostaw i usług. Grupa ujmuje odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia dla należności handlowych, należności z tytułu leasingu, środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych oraz aktywów kontraktowych.

Na moment wejścia w życie zmienionego MSSF 9 Grupa dokonała historycznej analizy strat dotyczących nieściągalnych należności. Ponieważ kwoty te okazały się niematerialne w stosunku do poziomów należności w badanym okresie, Grupa zdecydowała o zastosowaniu uproszczonego podejścia, zgodnie z którym szacuje oczekiwaną stratę bazując na terminach zapadalności należności.

Grupa uznaje, że składnik aktywów finansowych został dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, jeśli wystąpiło zdarzenie mające ujemny wpływ na szacowane przyszłe przepływy pieniężne z tego składnika aktywów, na przykład znaczne trudności finansowe dłużnika lub naruszenie warunków umowy, takie jak niewykonanie zobowiązania lub niedokonanie płatności w wymaganym terminie. Grupa uznaje, że dla składnika aktywów finansowych istnieje ryzyko niewykonania zobowiązania jeśli wewnętrzne i zewnętrzne informacje wskazują, że jest mało prawdopodobne iż Grupa otrzyma w całości pozostałe przepływy pieniężne wynikające z umowy. Składnik aktywów finansowych zostaje spisany jeśli nie ma uzasadnionych oczekiwań, że przepływy pieniężne wynikające z umowy zostaną odzyskane.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

8.17 Zobowiązania finansowe oraz pozostałe zobowiązania

Grupa klasyfikuje zobowiązania finansowe do kategorii:

- wycenianych w zamortyzowanym koszcie,
- wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- instrumenty finansowe zabezpieczające.

Do **zobowiązań wycenianych w zamortyzowanym koszcie** kwalifikuje się głównie zobowiązania z tytułu dostaw i usług, z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych, kredyty i pożyczki.

Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych ujmuje się początkowo w wartości godziwej, która odpowiada wartości nominalnej i wycenia się na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu.

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki. Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Zyski i straty są ujmowane w rachunku zysków i strat z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku naliczania kosztu metodą efektywnej stopy procentowej.

Do **zobowiązań wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy** klasyfikuje się pochodne instrumenty finansowe, które nie stanowią instrumentu zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń. Instrumenty te stanowią zabezpieczenie w sensie ekonomicznym. Do tej kategorii zalicza się również te instrumenty pochodne, w stosunku do których unieważniono powiązanie zabezpieczające. Instrumenty pochodne ujmuje się początkowo w wartości godziwej i wycenia na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej z ujęciem skutków wyceny w rachunku zysków i strat w pozycji pozostałe przychody finansowe lub koszty finansowe.

Do **instrumentów pochodnych zabezpieczających** Grupa klasyfikuje instrumenty pochodne, w odniesieniu do których stosuje rachunkowość zabezpieczeń.

8.18 Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych, która polega na zabezpieczeniu wysoce prawdopodobnych planowanych przychodów ze sprzedaży, z którymi wiąże się ryzyko walutowe wpływające na rachunek zysków i strat. Głównym celem zastosowania przez Grupę rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych jest zabezpieczenie przychodów operacyjnych przed zmianami kursu walutowego między datą ustanowienia zabezpieczenia, a datą realizacji ekspozycji walutowej i transakcji zabezpieczającej.

Zmiany wartości wewnętrznej opcji zabezpieczających w ramach rachunkowości zabezpieczeń zalicza się do innych dochodów całkowitych i kumuluje w rezerwie z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych, (szczegóły w nocie 28.4). W momencie realizacji zabezpieczanego przychodu ze sprzedaży zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przeklasyfikowuje się z rezerwy z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych (z przejściem przez inne dochody całkowite) do wyniku finansowego do pozycji przychody ze sprzedaży. W odniesieniu do wartości czasowej opcji Grupa stosuje podejście wymagane przez MSSF 9, tj. traktuje wartość czasową jako koszt zabezpieczenia i zalicza zmiany wartości czasowej do innych dochodów całkowitych i kumuluje je w odrębnym składniku kapitału własnego – koszty zabezpieczenia. Ze względu na to, iż opcje zabezpieczają wystąpienie konkretnej transakcji, a nie okres czasu, skumulowana zmiana wartości czasowej w momencie wystąpienia prognozowanej transakcji jest przeklasyfikowywana z kosztu zabezpieczenia w kapitale do rachunku zysków i strat do pozycji przychody ze sprzedaży.

Grupa w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia.

Nie rzadziej, niż na koniec każdego okresu sprawozdawczego, Grupa dokonuje oceny spełnienia kryteriów efektywności zabezpieczenia, tj. weryfikacji istnienia powiązania ekonomicznego pomiędzy pozycją zabezpieczaną a instrumentem zabezpieczającym, weryfikacji, czy ryzyko kredytowe nie dominuje nad zabezpieczanym ryzykiem oraz weryfikacji, czy wskaźnik zabezpieczenia jest taki, jak wynika z aktualnej ilości instrumentu zabezpieczającego i aktualnej ilości pozycji zabezpieczanej, którą ten instrument zabezpieczający zabezpiecza. Weryfikacja odbywa się za pomocą oceny jakościowej, a w przypadku niespełnienia kryteriów oceny jakościowej, dodatkowo na podstawie oceny ilościowej. Wyznaczenie efektywnej i nieefektywnej części zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego (oddzielnie dla wartości wewnętrznej i oddzielnie dla wartości czasowej) odbywa się z wykorzystaniem hipotetycznego derywatu odzwierciedlającego pozycję zabezpieczaną.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany, zrealizowany lub gdy nie spełnia kryteriów rachunkowości zabezpieczeń, albo, gdy Grupa zmieni strategię zarządzania ryzykiem na taką, z którą obecne powiązania nie będą zgodne. Wówczas skumulowane zyski lub straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego ujęte w rezerwie z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych pozostają w niej do momentu zajścia planowanej transakcji. Jeżeli transakcja nie będzie realizowana, skumulowany wynik netto ujęty w rezerwie z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych przenoszony jest niezwłocznie do rachunku zysków i strat.

Grupa stosuje również rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych dla instrumentów zabezpieczających ryzyko stopy procentowej (transakcja IRS). W przypadku zabezpieczenia stopy procentowej, Grupa weryfikuje kryteria efektywności zabezpieczenia w sposób analogiczny do tego, który Grupa stosuje dla zabezpieczenia ryzyka walutowego. Wyznaczenie efektywnej i nieefektywnej części zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego odbywa się z wykorzystaniem hipotetycznego derywatu odzwierciedlającego pozycję zabezpieczaną.

Szczegółowy opis wpływu zastosowania rachunkowości zabezpieczeń na sprawozdania finansowe został zaprezentowany w nocie 36.2 Ryzyko walutowe.

8.19 Pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut, to przede wszystkim zerokosztowe strategie opcyjnie oraz sporadycznie kontrakty walutowe typu forward. Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe na dzień bilansowy wyceniane są do wartości godziwej. Zysk lub stratę ujmuje się wówczas w rachunku zysków i strat, chyba że dany instrument pochodny został wyznaczony jako instrument zabezpieczający w rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku moment wykazania zysku lub straty zależy od charakteru powiązania zabezpieczającego.

8.20 Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

8.21 Inwestycje wyceniane metodą praw własności

Grupa zgodnie z MSR 28 dokonuje wyceny metodą praw własności udziałów jakie posiada we wspólnym przedsięwzięciu tj. spółce FORTE FURNITURE PRODUCTS INDIA PVT. LTD z siedzibą w Indiach. Wycena udziałów metodą praw własności polega na początkowym ujęciu inwestycji w cenie nabycia, a następnie korygowana jest o udział inwestora w zmianach aktywów netto spółki. Bardziej szczegółowe informacje na temat spółki oraz jej danych finansowych i aktualnej wyceny znajdują się w notce 38.3 niniejszego sprawozdania.

9. Informacje dotyczące segmentów działalności

Od 1 stycznia 2009 obowiązuje MSSF 8 „Segmenty operacyjne”. Zgodnie z wymogami niniejszego standardu, należy identyfikować segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów Grupy, które są regularnie weryfikowane przez osoby decydujące o przydzieleniu zasobów do danego segmentu i oceniające jego wyniki finansowe. Głównym organem odpowiedzialnym za podejmowane decyzje w Grupie jest Zarząd Jednostki Dominującej.

Zarząd Jednostki Dominującej dokonał szczegółowej analizy możliwości oraz zasadności wydzielenia segmentów operacyjnych w oparciu o MSSF 8. Wewnętrzne analizy i raporty dla potrzeb zarządczych bazują na geograficznych kierunkach sprzedaży, a wszelkie aktywa związane z procesem produkcyjnym zlokalizowane są na terenie Polski. Zasadniczo do żadnego z obsługiwanych przez Grupę kierunków sprzedaży (kraju) oferowane produkty nie wymagają specyficznego procesu produkcji, ani też angażowania specyficznych aktywów, zaś zarówno produkty dostarczane klientom, jak i proces ich dystrybucji mają charakter standardowy i nie wymagają zróżnicowania.

Grupa prowadzi sprzedaż głównie na obszarze Europy Zachodniej z przewagą rynków niemieckojęzycznych, czyli rynkach o podobnym ryzyku, warunkach ekonomicznych oraz specyfice klientów. Więcej informacji na temat struktury geograficznej przychodów w notce 11.1.

W związku z tym, iż dla konkretnych kierunków sprzedaży nie ma możliwości uzyskania oddzielnych informacji finansowych, które podlegałyby obowiązkowi ujawnienia, a segmenty operacyjne posiadają podobne właściwości gospodarcze, Zarząd analizuje informacje finansowe bez wydzielenia segmentów operacyjnych.

10. Sezonowość działalności

W przychodach ze sprzedaży Grupy w skali roku obserwowana jest sezonowość.

Zasadniczo w I i IV kwartale roku sprzedaż jest wyższa w porównaniu do II i III kwartału.

W 2020 roku Grupa już od drugiej połowy marca odczuła negatywne skutki wpływu pandemii COVID-19, gdy obroty spadły o około 50% w stosunku do miesiąca lutego 2020 i ponad 50% względem marca 2019 roku. W tym okresie Grupa realizowała głównie zamówienia odbiorców internetowych.

Stopniowe zdejmowanie od miesiąca maja obostrzeń w poszczególnych krajach Europy spowodowało, że Grupa mogła zrealizować wzrastający wpływ zamówień i w znacznym stopniu odrobić utracone obroty, realizując sprzedaż w III i IV kwartale wyższą odpowiednio o 31% i 13% w porównaniu do analogicznego okresu 2019 roku.

Poniżej zaprezentowano wartość przychodów ze sprzedaży osiągnięte na przestrzeni ostatnich dwóch lat:

	Kraj	udział w całkowitej sprzedaży kwartału %	Export	udział w całkowitej sprzedaży kwartału %	Przychody ze sprzedaży produktów, materiałów, towarów i usług	Udział % sprzedaży rocznej
I kwartał 2020	52 430	19%	223 965	81%	276 395	24%
II kwartał 2020	32 601	21%	121 795	79%	154 396	13%
III kwartał 2020	67 305	19%	279 696	81%	347 001	30%
IV kwartał 2020	73 366	19%	308 849	81%	382 215	33%
Razem 2020	225 702	19%	934 305	81%	1 160 007	100%
I kwartał 2019	43 760	14%	275 751	86%	319 511	27%
II kwartał 2019	44 244	17%	211 530	83%	255 774	22%

III kwartał 2019	39 480	15%	224 447	85%	263 927	22%
IV kwartał 2019	56 228	17%	281 178	83%	337 406	29%
Razem 2019	183 712	16%	992 906	84%	1 176 618	100%

11. Przychody i koszty

11.1 Przychody ze sprzedaży i struktura geograficzna

Przychody ze sprzedaży	Za okres sprawozdawczy zakończony 31.12.2020	Za okres sprawozdawczy zakończony 31.12.2019
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów:	1 154 950	1 171 354
Produkty, w tym:	1 078 579	1 096 635
<i>realizacja instrumentów pochodnych stanowiących rachunkowość zabezpieczeń (nie stanowią przychodów z umów z klientami)</i>	3 810	17 642
Towary	6 935	8 803
Materiały	69 436	65 916
Przychody ze sprzedaży usług:	5 057	5 264
Przychody netto ze sprzedaży, ogółem	1 160 007	1 176 618
Struktura geograficzna :		
Kraj	225 702	183 712
Ekspert	934 305	992 906
Przychody netto ze sprzedaży, ogółem	1 160 007	1 176 618
- w tym od jednostek powiązanych	666	10 340

Liderami na rynkach eksportowych są: Niemcy, Francja oraz Hiszpania, których łączny obrót stanowi ok. 60% sprzedaży ogółem. Grupa oferuje klientom swoje wyroby na różnych warunkach INCOTERMS. Koszty transportu ponoszone przez Grupę związane z dostawą produktów do klienta wliczone są w cenę produktu. W okresie sprawozdawczym wartość kosztów transportu zawartych w przychodach ze sprzedaży produktów wyniosła 87 521 tys. zł (w okresie porównawczym na 31 grudnia 2019: 94 474 tys. zł).

Grupa koryguje przychody ze sprzedaży produktów o wysokość bonusów należnych klientom z tytułu zrealizowania w okresie sprawozdawczym umownych poziomów obrotów. W okresie sprawozdawczym wartość bonusów, które pomniejszyły przychody ze sprzedaży produktów wyniosła 94 270 tys. zł (w okresie porównawczym na 31 grudnia 2019: 101 229 tys. zł).

Informacje o wiodących klientach

Największymi odbiorcami wyrobów Grupy jest Roller GmbH, Grupa zakupowa Giga Lutz oraz Steinhoff.

Udział obrotów z poszczególnymi grupami zakupowymi przekroczył 10% w przychodach ze sprzedaży Grupy. Brak jest formalnych powiązań odbiorców z Grupą.

11.2 Koszt własny sprzedaży

	Za okres sprawozdawczy zakończony 31.12.2020	Za okres sprawozdawczy zakończony 31.12.2019
Koszt własny sprzedaży		
Koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów	682 020	748 734
Koszt własny sprzedanych usług	3 603	4 472
Koszt własny sprzedaży	685 623	753 206

11.3 Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	Za okres sprawozdawczy zakończony 31.12.2020	Za okres sprawozdawczy zakończony 31.12.2019
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności	611	1 606
Rozwiązanie pozostałych odpisów aktualizujących	23	-
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	57	195
Aktualizacja wyceny nieruchomości inwestycyjnych	-	734
Dotacje	16 347	2 623
Darowizny i odszkodowania	7 174	910
Pozostałe	329	268
Pozostałe przychody operacyjne, ogółem	24 541	6 336

W okresie sprawozdawczym Grupa otrzymała dotację w wysokości 13 791 tys. zł z tytułu dopłaty do wynagrodzeń pracowników objętych przerwami ekonomicznymi i obniżonym wymiarem czasu pracy w okresie obostrzeń spowodowanych pandemią COVID-19. Ponadto w pozycji dotacje została wykazana część odpisanej dotacji do inwestycji otrzymanej z Ministerstwa Rozwoju w kwocie 2 556 tys. zł – proporcjonalnie do amortyzacji środków trwałych objętych dotacją.

W związku z wystąpieniem w maju 2020 roku zdarzenia szkodowego w jednostce zależnej TANNE związanego z pożarem elektrofiltra WESP suszarni, jednostka zależna otrzymała odszkodowanie w ramach polisy majątkowej w kwocie 6 603 tys. zł. Całkowite rozliczenie szkody nastąpi po montażu uszkodzonego urządzenia, którego termin przewidziany jest w przerwie technologicznej zaplanowanej na przełomie czerwca i lipca 2021 roku.

11.4 Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne	Za okres sprawozdawczy zakończony 31.12.2020	Za okres sprawozdawczy zakończony 31.12.2019
Utworzenie odpisów aktualizujących zapasy	1 664	5 095
Utworzenie odpisów aktualizujących należności	5 088	360
Likwidacja oraz odpisy z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych	590	383
Złomowanie zapasów	88	2 811
Darowizny	90	1 939
Kary i odszkodowania	2 430	2 169
Strata ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych	-	58
Koszty świadczeń pracowniczych	233	402
Niedobory inwentaryzacyjne	25	677
Koszty związane z usuwaniem szkód	6 703	-
Aktualizacja wyceny nieruchomości inwestycyjnych	133	-
Aktualizacja wyceny nieruchomości inwestycyjnych przeznaczonych do sprzedaży	883	-
Niewykorzystane zdolności produkcyjne	18 587	-
Wynik na sprzedaży jednostki zależnej	-	2 169
Pozostałe	3 075	7 877
Pozostałe koszty operacyjne, ogółem	39 589	23 940

Główną pozycję kosztów związanych z usuwaniem szkód w wysokości 6 568 tys. zł stanowią koszty związane z wymianą uszkodzonego urządzenia objętego szkodą majątkową opisaną w notce 11.3.

Zarząd Jednostki Dominującej obserwując dużą niestabilność na rynku indyjskim spowodowaną przebiegiem pandemii, zdecydował się utworzyć w okresie sprawozdawczym odpis aktualizujący obejmujący całość należności wraz z należnymi odsetkami od Spółki FORTE FURNITURE PRODUCTS INDIA PVT. LTD z siedzibą w Kakkalur, w której jest współudziałowcem. Łączna wartość odpisu wyniosła 4 602 tys. zł.

W okresie pandemii i zamknięcia głównych rynków zbytu, Grupa nie wykorzystywała w pełni swoich mocy produkcyjnych. Koszty poniesione w okresie przestoju ekonomicznego, jak również w całym okresie niepełnego wykorzystania mocy produkcyjnych w okresie pandemii, zostały ujęte w pozostałych kosztach operacyjnych w pozycji „Niewykorzystane zdolności produkcyjne”.

W nawiązaniu do umowy zawartej w dniu 2 sierpnia 2017 roku pomiędzy Jednostką Dominującą, a Miastem Suwałki o dofinansowanie budowy pasa startowego w Suwałkach, Grupa zaliczyła w pozostałe koszty operacyjne okresu sprawozdawczego końcową dopłatę przekazaną do budowy w kwocie 2 500 tys. zł (w okresie porównawczym na 31.12.2019 roku: 7 500 tys. zł).

11.5 Przychody finansowe

Przychody finansowe	Za okres sprawozdawczy zakończony 31.12.2020	Za okres sprawozdawczy zakończony 31.12.2019 przekształcone
Aktualizacja wartości certyfikatów inwestycyjnych	-	12 212
Dywidendy od jednostek powiązanych nie objętych konsolidacją	8	331
Odsetki	700	405
Wycena kredytu wg zamortyzowanego kosztu	-	901
Różnice kursowe netto	-	2 097
Pozostałe	699	399
Przychody finansowe, ogółem	1 407	16 345

W okresie porównawczym Grupa dokonała reklasyfikacji wyceny certyfikatów inwestycyjnych z pozycji kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny aktywów finansowych do wyniku finansowego okresu. Wycenę dotyczącą roku 2019 ujęto w pozycji przychodów finansowych w wartości 12 212 tys. zł.

11.6 Koszty finansowe

Koszty finansowe	Za okres sprawozdawczy zakończony 31.12.2020	Za okres sprawozdawczy zakończony 31.12.2019
Strata ze zbycia aktywów finansowych	20 224	-
Odsetki od kredytów, pożyczek	9 564	15 120
Odsetki od leasingu	1 024	170
Odsetki budżetowe	56	822
Wycena kredytu wg zamortyzowanego kosztu	504	-
Różnice kursowe netto	20 722	-
Aktualizacja wartości certyfikatów inwestycyjnych	58	-
Pozostałe	135	612
Koszty finansowe, ogółem	52 287	16 724

W grudniu 2020 roku Grupa zbyła certyfikaty serii A i częściowo serii B oraz umorzyła certyfikaty serii D. Stratę na sprzedaży i umorzeniu certyfikatów w wysokości 20 224 tys. zł Grupa ujęła w ciężar kosztów finansowych okresu sprawozdawczego, w pozycji Strata ze zbycia aktywów finansowych.

11.7 Koszty według rodzajów

Koszty według rodzajów	Za okres sprawozdawczy zakończony 31.12.2020	Za okres sprawozdawczy zakończony 31.12.2019
Amortyzacja	55 797	57 074
Zużycie materiałów i energii	407 402	456 585
Usługi obce	212 098	222 264
Podatki i opłaty	13 802	13 113
Wynagrodzenia	195 375	187 438
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	50 871	46 109
Pozostałe koszty rodzajowe	9 426	10 552

Koszty według rodzajów, ogółem	944 771	993 135
Zmiana stanu zapasów produktów i rozliczeń międzyokresowych	10 747	14 479
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	(987)	(574)
Złomowanie produktów i półproduktów	-	(4 371)
Niewykorzystane zdolności produkcyjne	(18 587)	-
Koszty sprzedaży	(253 993)	(260 763)
Koszty ogólnego zarządu	(63 016)	(60 808)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	618 935	681 098
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	66 688	72 108
Koszt własny sprzedaży	685 623	753 206

11.8 Koszty amortyzacji ujęte w rachunku zysków i strat

Koszty amortyzacji w rachunku zysków i strat	Za okres sprawozdawczy zakończony 31.12.2020	Za okres sprawozdawczy zakończony 31.12.2019
Koszty amortyzacji ujęte w:		
Koszcie własnym sprzedaży	42 683	49 020
Kosztach sprzedaży	3 499	3 822
Kosztach ogólnego zarządu	4 008	4 232
Kosztach związanych z niewykorzystanymi mocami produkcyjnymi	5 607	-
Koszt amortyzacji, ogółem	55 797	57 074

11.9 Koszty świadczeń pracowniczych

Koszty świadczeń pracowniczych	Za okres sprawozdawczy zakończony 31.12.2020	Za okres sprawozdawczy zakończony 31.12.2019
Koszty świadczeń pracowniczych ujęte w:		
Koszcie własnym sprzedaży	140 982	158 141
Kosztach sprzedaży	55 212	38 422
Kosztach ogólnego zarządu	41 298	36 984
Kosztach związanych z niewykorzystanymi mocami produkcyjnymi	8 754	-
Koszty świadczeń pracowniczych, ogółem	246 246	233 547

W okresie sprawozdawczym Grupa otrzymała dotację z tytułu dopłaty do wynagrodzeń pracowników objętych przestojem ekonomicznym i obniżonym wymiarem czasu pracy w okresie obostrzeń spowodowanych pandemią COVID-19. Informacje na temat otrzymanej dotacji zostały opisane w notcie 11.3.

12. Działalność w Specjalnej Strefie Ekonomicznej

Specjalna strefa ekonomiczna jest wyodrębnioną administracyjnie częścią terytorium kraju, na której możliwe jest prowadzenie działalności gospodarczej na preferencyjnych warunkach, a w szczególności korzystania ze zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych.

Na podstawie art. 12 ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (t. j. Dz. U. z 2007 r., nr 42, poz. 274), przedsiębiorcy w ramach prowadzenia działalności gospodarczej na terenie SSE otrzymują regionalną pomoc publiczną w formie zwolnienia z podatku dochodowego od dochodów uzyskanych z działalności gospodarczej prowadzonej na terenie strefy w ramach zezwolenia, na zasadach określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych. Zezwolenie strefowe określa następujące kwestie:

- rodzaje działalności, które mogą korzystać ze zwolnienia podatkowego (zgodnie z PKWiU),
- minimalną kwotę nakładów inwestycyjnych, które inwestor jest zobowiązany ponieść w związku z inwestycją w określonym czasie,
- liczbę nowych pracowników, których inwestor deklaruje zatrudnić w określonym czasie, a także okres, w którym ogólny poziom zatrudnienia musi zostać utrzymany (zwykle okres 5 lat).

Wielkość otrzymywanej pomocy publicznej równa jest wartości faktycznie niezapłaconego podatku dochodowego od dochodu podlegającemu zwolnieniu z tytułu działalności prowadzonej na terenie specjalnej strefy ekonomicznej w ramach uzyskanego zezwolenia.

Dwie spółki z Grupy prowadzą działalność w Suwalskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej.

W dniu 15 grudnia 2015 roku DYSTRI-FORTE Sp. z o.o. otrzymała zezwolenie Nr 214 na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

W związku z powyższym Spółka w okresie od stycznia 2016 do czerwca 2017 roku zrealizowała projekt inwestycyjny polegający na utworzeniu innowacyjnego centrum logistycznego produktów branży meblarskiej.

W dniu 18 marca 2016 roku TANNE Sp. z o.o. otrzymała zezwolenie Nr 220 na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

W związku z powyższym Spółka w latach 2016-2018 roku zrealizowała projekt inwestycyjny polegający na budowie nowoczesnego zakładu produkującego płyty drewnopochodne.

13. Podatek dochodowy

13.1 Obciążenie podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony 31 grudnia 2020 roku i 31 grudnia 2019 roku przedstawiają się następująco:

Podatek dochodowy	Za okres sprawozdawczy zakończony 31.12.2020	Za okres sprawozdawczy zakończony 31.12.2019 przekształcone
Bieżący podatek dochodowy		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	18 612	9 014
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	3 451	(748)
Odroczony podatek dochodowy		
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	11 746	22 075
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	33 809	30 341

W dniu 2 marca 2020 roku Jednostka Dominująca otrzymała wnioski z przeprowadzonej kontroli w zakresie przestrzegania przepisów podatku dochodowego od osób prawnych za lata 2015-2017. Przedstawiona we wnioskach kwota zaległości podatkowej wyniosła 3 419 tys. zł, a zapłacone odsetki od zaległości podatkowej uiszczone w okresie sprawozdawczym (ujęte w kosztach finansowych roku 2019) wyniosły 846 tys. zł. Po analizie wniosków pokontrolnych Zarząd Spółki podjął decyzję o nie składaniu skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w zakresie ustalonej zaległości podatkowej.

13.2 Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Grupy za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020 roku i 31 grudnia 2019 roku przedstawia się następująco:

Efektywna stawka podatkowa	Za okres sprawozdawczy zakończony 31.12.2020	Za okres sprawozdawczy zakończony 31.12.2019 przekształcone
Zysk brutto przed opodatkowaniem	83 362	75 541
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce	15 839	14 353
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	(24)	(748)
Różnice przejściowe z lat ubiegłych	-	(460)
Zobowiązanie podatkowe (wynik kontroli)	-	3 419
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	9 938	9 642
Przychody niebędące podstawą do opodatkowania	429	(2 895)
Wynik na działalności w SSE podlegającej odliczeniu	(11 932)	(10 824)
Aktywo na odroczony podatek z tytułu ulgi SSE	11 932	10 824

Efekt różnic w stawkach podatkowych jednostek zależnych prowadzących działalność w innym systemie podatkowym	526	734
Nieujęte straty podatkowe	6 963	3 550
Pozostałe	138	83
Spisane straty podatkowe	-	2 663
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	33 809	30 341

Efektywna stawka podatkowa jednostki zależnej, prowadzącej działalność w innym systemie podatkowym wynosi: MV Forte GmbH (Niemcy) – 32,7%, Forte Möbel AG – 12,5%

13.3 Odroczonego podatku dochodowego

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

Pozycja bilansu	Tytuł różnicy przejściowej	Skonsolidowany bilans		Skonsolidowany rachunek zysków i strat	
		Stan na dzień 31.12.2020	Stan na dzień 31.12.2019 przekształcone	Za okres sprawozdawczy zakończony 31.12.2020	Za okres sprawozdawczy zakończony 31.12.2019 przekształcone
Rzeczowe aktywa trwałe	Przeszacowanie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	37 895	34 650	3 245	4 913
Rzeczowe aktywa trwałe	Ulga inwestycyjna	-	-	-	(30)
Należności/Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	Różnice kursowe	262	61	201	(12)
Należności/Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	Rozliczenia międzyokresowe	(6 953)	(3 216)	(3 737)	543
Aktywa finansowe	Aktualizacja wartości aktywów finansowych	(46)	(14 698)	14 652	2 396
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	Aktualizacja wartości należności	(239)	(147)	(92)	12
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności; Aktywa finansowe	Odsetki naliczone	128	75	53	40
Zapasy	Aktualizacja wartości zapasów	(1 856)	(2 411)	555	(890)
Zapasy, Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	Przychody na warunkach Incoterms DDP i DAP	(838)	(1 192)	354	6
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Rezerwa na koszty transportu	1 629	386	1 243	(266)
Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia	Rezerwy na odpisy emerytalne	(441)	(409)	(32)	(71)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Rezerwa na bonusy	(4 346)	(4 670)	324	(1 411)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Wynagrodzenia i narzuty na wynagrodzenia	(1 103)	(852)	(251)	7
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Rezerwa na wynik kontroli skarbowej	-	3 419	(3 419)	3 419

	Aktualizacja stawek podatkowych	1 654	-		
	Straty podatkowe	(14 136)	(940)	(13 196)	2 663
	Pozostałe	(156)	80	(86)	(69)
Aktywo na odroczony podatek	Ulga SSE	(99 552)	(111 484)	11 932	10 825
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku od rachunkowości zabezpieczeń		(3 471)	5 771	-	-
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku od świadczeń emerytalno-rentowych		(569)	(521)	-	-
Podatek odroczony		(92 138)	(96 098)	11 746	22 075

*rezerwa na podatek odroczony w tabeli jest kwotą dodatnią

Aktywo utworzone na korzyści związane z działaniem spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej w Specjalnej Strefie Ekonomicznej oraz jego wykorzystanie zostało zaprezentowane w nocie 13.4.

Podatek odroczony związany z rachunkowością zabezpieczeń oraz częścią wyceny świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia ujętą w kapitałach, ujmowany jest w kapitałach Grupy i w okresie sprawozdawczym pozostaje bez wpływu na rachunek zysków i strat.

13.4 Korzyści podatkowe - działalność Grupy w Specjalnej Strefie Ekonomicznej

W związku z prowadzeniem przez dwie spółki należące do Grupy działalności w specjalnej strefie ekonomicznej, poniższe tabele prezentują kwoty ulg przyznanych i wykorzystanych przez spółki.

	TANNE Sp. z o.o.	DYSTRI-FORTE Sp. z o.o.
SSSE koszty kwalifikowane poniesione	579 885	35 617
Maksymalna wysokość kosztów kwalifikowanych	427 050	41 600
Intensywność pomocy publicznej	50%	35%
Maksymalna kwota pomocy publicznej do wykorzystania	160 144	12 466
Kwota otrzymanej dotacji	(45 942)	-

Aktywo z tytułu odroczonego podatku związanego z ulgą możliwą do wykorzystania przez Grupę	116 799	12 466
Kwota wykorzystanej ulgi podatkowej w roku 2016	-	(595)
Kwota wykorzystanej ulgi podatkowej w roku 2017	(595)	(907)
Kwota wykorzystanej ulgi podatkowej w roku 2018	(3 937)	(923)
Kwota wykorzystanej ulgi podatkowej w roku 2019	(9 686)	(1 139)
Kwota wykorzystanej ulgi podatkowej w roku 2020	(10 824)	(1 107)
Kwota pozostała do wykorzystania 31.12.2020	91 757	7 795

W związku z przysługującą Grupie korzyścią podatkową z tytułu działalności prowadzonej w specjalnej strefie ekonomicznej, Grupa na koniec 2020 roku wykazała w sprawozdaniu finansowym aktywo na podatek odroczony w wysokości ulgi pozostającej do wykorzystania na dzień 31.12.2020 roku tj. 99 552 tys. zł. Na koniec 2019 roku aktywo z tego tytułu wynosiło 111 484 tys. zł. W świetle aktualnie obowiązujących przepisów spółki mogą rozliczać korzyści wynikające z ulg do końca 2026 roku.

14. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 50 pracowników w przeliczeniu na pełne etaty. Grupa tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Grupy, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Grupa skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy. W związku z powyższym, należności netto na dzień 31 grudnia 2020 roku wynoszą – 235 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2019 roku: należności netto w wysokości 282 tys. zł).

Tabele poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

	Stan na dzień 31.12.2020	Stan na dzień 31.12.2019
Pożyczki udzielone pracownikom	1 839	1 730
Środki pieniężne	2 548	1 676
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(4 152)	(3 124)
Saldo po skompensowaniu	235	282
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	6 479	6 055

15. Zysk przypadający na jedną akcję

Zasady obliczania zysku podstawowego przypadającego na jedną akcję oraz zysku rozwodnionego przypadającego na jedną akcję zostały opisane w nocie 8.3

Wyliczenie zysku na akcję zostało zaprezentowane bezpośrednio pod tabelą prezentującą skonsolidowany rachunek zysków i strat. W okresie między dniem bilansowym, a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

16. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

Na moment publikacji niniejszego sprawozdania Zarząd Jednostki Dominującej nie podjął decyzji odnośnie rekomendacji co do sposobu dystrybucji zysku wygenerowanego w okresie sprawozdawczym.

17. Leasing

17.1 Zobowiązania z tytułu umów leasingu

Grupa jako leasingobiorca na dzień 31 grudnia 2020 roku posiada umowy leasingu urządzeń oraz środków transportu z opcją zakupu. Grupa jako korzystający ma prawo do nabycia przedmiotu leasingu za cenę ustaloną jako wartość resztowa przedmiotu leasingu powiększoną o podatek VAT. Zabezpieczeniem przedmiotu leasingu są weksle in blanco.

Okresy, na jakie zostały zawarte umowy leasingu wynoszą: 36, 24 miesiące dla środków transportu oraz 60, 36 miesięcy dla serwerów.

Wartość resztową ustalono na 10-64% dla środków transportu oraz 10% dla sprzętu IT.

Grupa posiada grunty w wieczystym użytkowaniu. Koniec okresu użytkowania gruntów przypada na lata 2089-2091. Grupa ponosi rocznie opłatę z tytułu wieczystego użytkowania gruntów w wysokości 881 tys. zł. W związku z pandemią COVID-19 w 2020 roku termin opłaty został przesunięty na styczeń 2021 roku.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku przyszłe minimalne opłaty leasingowe przedstawiają się następująco:

	Opłaty minimalne 31.12.2020	Opłaty minimalne 31.12.2019
W okresie 1 roku	3 017	3 038
W okresie od 1 do 2 lat	1 400	2 629
W okresie od 2 do 5 lat	2 638	3 115
Powyżej 5 lat	56 913	57 707
Minimalne opłaty leasingowe, ogółem	63 968	66 489
Minus koszty finansowe	(39 105)	(39 936)
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	24 863	26 553
Krótkoterminowe	2 102	2 123
Długoterminowe	22 761	24 430

W okresie sprawozdawczym Grupa poniosła koszty odsetek od zobowiązań leasingowych w kwocie: 215 tys. zł.

Zobowiązanie z tytułu umów leasingowych w podziale na kategorie rzeczowych aktywów trwałych:

	31.12.2020	31.12.2019
Zobowiązania z tytułu leasingu maszyn i urządzeń	1 851	3 479
Zobowiązania z tytułu leasingu środków transportu	677	668
Wieczyste użytkowanie gruntów	22 335	22 406
	24 863	26 553

Tabela ruchu na zobowiązaniach leasingowych:

	31.12.2020	31.12.2019
Zobowiązania leasingowe na BO	26 553	1 601
Rozpoznane zobowiązania z tytułu prawa do użytkowania na skutek wejścia w życie MSSF 16	-	28 090
Zwiększenie zobowiązań / zakup	622	488
Zmniejszenie zobowiązań / modyfikacje	-	(598)
Splata zobowiązań leasingowych	(2 312)	(3 028)
Zobowiązania leasingowe na BZ	24 863	26 553

17.2 Należności z tytułu leasingu – Grupa jako leasingodawca

Grupa posiada w roku sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2020 roku umowy leasingu operacyjnego dotyczące najmu lokali handlowych w obiekcie we Wrocławiu przy ul. Brücknera 25-43 i Robotniczej 54, w Przemyśle przy ul. Bakończyckiej 7, jak również w Krakowie przy ul. Aleksandry 11.

Większość umów zawartych jest na czas nieokreślony z 1 lub 3 miesięcznym okresem wypowiedzenia.

Najdłuższa umowa na czas określony zawarta została do 31.05.2023 roku.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku przyszłe należności z tytułu minimalnych opłat leasingowych wynikających z umów nieodwołalnego leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	Stan na dzień 31.12.2020	Stan na dzień 31.12.2019
W okresie 1 roku	4 197	4 009
W okresie od 1 do 5 lat	1 328	4 140
Powyżej 5 lat	-	844
Przyszłe należności z tytułu minimalnych opłat leasingowych, ogółem	5 525	8 993

18. Świadczenia pracownicze

18.1 Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Jednostki Grupy wypłacają pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Kodeks Pracy. W związku z tym Grupa na podstawie wyceny dokonanej przez profesjonalną firmę aktuarią tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych. Kluczowa kadra kierownicza objęta jest świadczeniami na takiej samej zasadzie jak pozostali pracownicy. Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli.

Zarówno w okresie sprawozdawczym, jak i okresie porównawczym, wycena została sporządzona przy zastosowaniu metody prognozowanego kosztu jednostkowego.

Główne założenia przyjęte przez aktuarusza na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	Na dzień 31.12.2020	Na dzień 31.12.2019
Stopa dyskontowa (%)	1,2%	2,1%
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)	2,5%	2,5%
Wskaźnik rotacji pracowników (%)	8,6% - 18,4%	8,9% - 15,5%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	3,5%	3,5%

Rezerwa na świadczenia emerytalne i rentowe	Zmiana stanu 2020	Zmiana stanu 2019
Stan na 1 stycznia	5 342	4 537
Różnice kursowe z przeliczenia	9	1
Koszty odsetkowe	110	115
Koszty bieżącego zatrudnienia	699	597
Koszty przeszłego zatrudnienia i ograniczenia programu świadczeń	-	-
Wypłacone świadczenia	(578)	(286)
Aktuarialny zysk/(strata) ze zmian założeń demograficznych	(121)	(78)
Aktuarialny zysk/(strata) ze zmian założeń ekonomicznych	410	420
Aktuarialny zysk/(strata) z różnic pomiędzy założeniami a realizacją	(44)	36
Zyski/straty z rozliczenia programu świadczeń	-	-
Stan na 31 grudnia	5 827	5 342
W tym:		
długoterminowa	5 327	4 620
krótkoterminowa	500	722

Kwoty ujmowane w całkowitych dochodach:

	2020	2019
Koszty świadczeń:		
Koszty bieżącego zatrudnienia	(699)	(597)
Koszt odsetkowy	(110)	(115)
Koszty przyszłego zatrudnienia	-	-
Składniki kosztów programu ujęte w wyniku finansowym:	(809)	(712)
Aktuarialny zysk/(strata) ze zmian założeń demograficznych	121	78
Aktuarialny zysk/(strata) ze zmian założeń ekonomicznych	(410)	(420)
Aktuarialny zysk/(strata) z różnic pomiędzy założeniami a realizacją	44	(36)
Bieżące składniki kosztów programu ujęte w kapitałach własnych	(245)	(378)
Odroczony podatek dotyczący świadczeń	43	70
Łączna kwota kosztów programu ujęta w kapitałach	(859)	(622)
Razem koszty roku:	(1 054)	(1 090)

Zgodnie z MSR 19 poniżej zaprezentowano wrażliwość zobowiązań na zmiany stopy dyskontowej i stopy wzrostu wynagrodzeń. Przyjęto wzrost i spadek stóp o 0,5% w ciągu roku. Zarówno w okresie sprawozdawczym, jak i w okresie porównawczym, wycena została sporządzona przy zastosowaniu metody prognozowanego kosztu jednostkowego.

Założenia	% zmiana	Wpływ na rezerwę na świadczenia emerytalne i rentowe
Stopa dyskontowa (%)	0,5%	(228)
	(0,5%)	246
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	0,5%	236
	(0,5%)	(222)

19. Rzeczowe aktywa trwałe

	Na dzień 31.12.2020	Na dzień 31.12.2019
Grunty	53 681	54 019
Budynki i budowle	337 838	342 968
Urządzenia techniczne i maszyny	412 325	442 153
Środki transportu	13 341	16 605
Pozostałe środki trwałe	12 265	13 606
Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	15 585	7 427
Rzeczowe aktywa trwałe, ogółem	845 035	876 778

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Ogółem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2020 roku	54 019	342 968	442 153	16 605	13 606	7 427	876 778
<i>Inne zwiększenia na BO</i>	-	127	10	-	-	1 145	1 282
Skorygowana wartość netto na dzień 1 stycznia 2020 roku	54 019	343 095	442 163	16 605	13 606	8 572	878 060
<i>Wartość netto aktywa z tyt. prawa do użytkowania na dzień 1 stycznia 2020</i>	32 986	-	3 834	712	-	-	37 532
Zwiększenia , w tym:	5	4 791	6 915	732	1 199	20 043	33 685
<i>Zakup</i>	5	4 791	6 915	110	1 199	20 043	33 063
<i>Zwiększenia aktywa z tyt. prawa do użytkowania</i>	-	-	-	622	-	-	622
Zmniejszenia , w tym:	(1)	(8)	(1 396)	(1 236)	(142)	(12 525)	(15 308)
<i>Sprzedaż</i>	-	-	(28)	(790)	(3)	-	(821)
<i>Zmniejszenie aktywa z tyt. prawa do użytkowania</i>	-	-	-	(220)	-	-	(220)
<i>Likwidacja</i>	(1)	(8)	(1 368)	(124)	(139)	-	(1 640)
<i>Likwidacja/Modifikacje umów leasingu (MSSF 16)</i>	-	-	-	(102)	-	-	(102)
<i>Przekazanie do użytkowania</i>	-	-	-	-	-	(12 525)	(12 525)
 Eliminacja umorzenia wskutek zbycia/likwidacji składników majątku	-	4	1 358	685	110	-	2 157
Eliminacja umorzenia aktywa z tyt. prawa do użytkowania	-	-	-	296	-	-	296
Odpis aktualizujący z tyt. Utraty wartości	-	-	-	-	-	(505)	(505)
Odpis amortyzacyjny za okres	-	(11 716)	(35 256)	(3 110)	(2 520)	-	(52 602)
Odpis amortyzacyjny aktywa z tyt. prawa do użytkowania	(466)	-	(1 467)	(641)	-	-	(2 574)
Korekta z tytułu różnic kursowych	124	1 672	8	10	12	-	1 826
 Wartość netto na dzień 31 grudnia 2020 roku	53 681	337 838	412 325	13 341	12 265	15 585	845 035
 <i>Wartość netto aktywa z tyt. prawa do użytkowania</i>	<i>32 520</i>	<i>-</i>	<i>2 367</i>	<i>666</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>35 553</i>
Na dzień 1 stycznia 2020 roku							
Wartość brutto	54 402	393 863	646 103	35 094	24 443	7 427	1 161 332
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(383)	(50 895)	(203 950)	(18 489)	(10 837)	-	(284 554)
Wartość netto	54 019	342 968	442 153	16 605	13 606	7 427	876 778

Na dzień 31 grudnia 2020 roku

Wartość brutto	54 575	401 087	650 483	34 583	25 514	16 090	1 182 332
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(894)	(63 249)	(238 158)	(21 242)	(13 249)	(505)	(337 297)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2020 roku	53 681	337 838	412 325	13 341	12 265	15 585	845 035

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Ogółem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2019 roku	29 325	345 514	454 626	18 730	10 976	27 923	887 094
W tym:							
Rozpoznanie aktywów z tytułu prawa do użytkowania (MSSF 16)	23 325	-	4 182	583	-	-	28 090
Skorygowana wartość netto na dzień 1 stycznia 2019 roku	52 650	345 514	458 808	19 313	10 976	27 923	915 184
Zwiększenia , w tym:	1 859	9 127	21 531	1 459	5 255	12 933	52 164
<i>Przesunięcie części zamiennych z zapasów</i>	-	-	-	-	5 065	-	5 065
<i>Zwiększenia aktywa z tyt. prawa do użytkowania</i>	-	-	-	488	-	-	488
Zmniejszenia , w tym:	(49)	(181)	(312)	(939)	(57)	(33 429)	(34 967)
<i>Sprzedaż</i>		(181)	(46)	(923)	(57)	-	(1 207)
<i>Zmniejszenie aktywa z tyt. prawa do użytkowania</i>	(49)	-	-	-	-	-	(49)
<i>Likwidacja aktywa z tyt. prawa do użytkowania</i>	-	-	-	(16)	-	-	(16)
<i>Likwidacja</i>	-	-	(108)	-	-	-	(108)
<i>Modyfikacje umów leasingu (MSSF 16)</i>	-	-	(145)	-	-	-	(145)
<i>Pozostałe</i>			(13)	-	-	-	(13)
Eliminacja umorzenia wskutek zbycia/likwidacji składników majątku	-	181	151	642	-	-	974
Eliminacja umorzenia aktywa z tyt. prawa do użytkowania	-	-	-	11	-	-	11
Odpis amortyzacyjny za okres	-	(11 478)	(36 562)	(3 374)	(2 565)	-	(53 979)
Odpis amortyzacyjny aktywa z tyt. prawa do użytkowania	(428)		(1 461)	(506)	-	-	(2 395)
Korekta z tytułu różnic kursowych	(13)	(195)	(2)	(1)	(3)	-	(214)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2019 roku	54 019	342 968	442 153	16 605	13 606	7 427	876 778
Wartość netto aktywa z tyt. prawa do użytkowania	32 986	-	3 834	712	-	-	37 532
Na dzień 1 stycznia 2019 roku							
Wartość brutto	19 142	385 112	621 284	33 992	19 248	27 923	1 106 701
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	45	(39 598)	(166 658)	(15 262)	(8 272)	-	(229 745)
Wartość netto	19 187	345 514	454 626	18 730	10 976	27 923	876 956
Na dzień 31 grudnia 2019 roku							
Wartość brutto	54 402	393 863	646 103	35 094	24 443	7 427	1 161 332
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(383)	(50 895)	(203 950)	(18 489)	(10 837)	-	(284 554)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2019 roku	54 019	342 968	442 153	16 605	13 606	7 427	876 778

Grupa dokonała analizy przesłanek pochodzących z wewnętrznych i zewnętrznych źródeł informacji, jak również wpływu pandemii COVID-19 pod kątem utraty wartości środków trwałych. Analiza nie wykazała przesłanek utraty wartości, dlatego nie przeprowadzono testu na utratę wartości

Wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych użytkowanych na dzień 31 grudnia 2020 roku przez Grupę na mocy umów leasingu wynosi 35 553 tys. zł, z czego 32 520 tys. zł dotyczy gruntów w wieczystym użytkowaniu, 2 367 tys. zł dotyczy leasingu maszyn i urządzeń, 666 tys. zł leasingu środków transportu (na dzień 31 grudnia 2019 roku: 37 532 tys. zł).

Aktywa oddane w zastaw jako zabezpieczenie

Grunty i budynki o wartości bilansowej 328 292 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2019 roku: 360 040 tys. zł) objęte są hipotekami ustanowionymi w celu zabezpieczenia kredytów bankowych Grupy (nota 29 - oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki). Dodatkowo maszyny i urządzenia oraz pozostałe rzeczowe aktywa trwałe o wartości bilansowej 396 032 tys. zł objęte są zastawem rejestrowym (na dzień 31 grudnia 2019 roku: 427 907 tys. zł).

W okresie sprawozdawczym zakończonym dnia 31 grudnia 2020 roku skapitalizowane koszty finansowania zewnętrznego nie wystąpiły (na dzień 31 grudnia 2019 roku: brak).

Kupno i sprzedaż

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2020 roku Grupa dokonała zakupu środków trwałych o wartości 20 537 tys. zł (w okresie porównawczym zakończonym 31 grudnia 2019: 13 513 tys. zł) oraz sprzedała rzeczowe aktywa trwałe o wartości netto: 254 tys. zł (w okresie porównawczym zakończonym 31 grudnia 2019: 390 tys. zł).

Do najistotniejszych inwestycji 2020 roku należy zaliczyć inwestycje maszynowe (zakup maszyny Weining oraz maszyny do oklejania profili BARBERAN), kontynuację modernizacji systemów przeciwpożarowych (instalacja tryskaczowa w Suwałkach, wydzielenie stref pożarowych na halach produkcyjnych, montaż systemów wykrywania pożaru, system oddymiania oraz wykrywania isker). Zrealizowano ponadto dwa kluczowe projekty związane z poprawą efektywności energetycznej tj. kompleksowa modernizacja oświetlenia podstawowego hal produkcyjnych w Suwałkach i w Ostrowi Mazowieckiej - w ramach projektu dokonano wymiany starej instalacji elektrycznej oraz zamontowano nowoczesne oprawy oświetleniowe LED wraz z systemem inteligentnego sterowania oświetleniem „DALI” – dla przedmiotowych inwestycji zostały wydane Świadectwa Efektywności Energetycznej. Kolejne istotne projekty inwestycyjne to budowa silosu wraz ze stacją załadunku pyłu w Hajnówce oraz stacji załadunku pyłu w Suwałkach, zakup awaryjnych sprężarek na potrzeby zakładu TANNE oraz stworzenie nowego laboratorium badań zawartości formaldehydu.

Zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 31 grudnia 2020 roku zobowiązania inwestycyjne Grupy wynoszą 6 037 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2019 roku: 6 262 tys. zł). Kwota ta dotyczy głównie nakładów na środki trwałe w budowie oraz zakupu maszyn i urządzeń. Część zobowiązań inwestycyjnych w wysokości 1 666 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2019 roku: 2 656 tys. zł) Grupa prezentuje w bilansie w pozycji „Pozostałe zobowiązania długoterminowe”. Są to kaucje gwarancyjne, stanowiące zabezpieczenie należytego wykonania prac związanych z budową fabryki płyty.

20. Nieruchomości inwestycyjne

Grupa zalicza do nieruchomości inwestycyjnych nieruchomości, których nie wykorzystuje, lub wykorzystuje w niewielkim stopniu na własne potrzeby prowadzonej działalności produkcyjnej i są one przez Grupę traktowane jako źródło przychodów z czynszów najmów długoterminowych. Wartość osiągniętych przychodów z tytułu najmu nieruchomości inwestycyjnych prezentuje poniższa tabela:

	Za okres sprawozdawczy zakończony 31.12.2020	Za okres sprawozdawczy zakończony 31.12.2019
Przychody z tytułu czynszu z nieruchomości inwestycyjnej	4 233	4 898
Koszty z tytułu napraw i konserwacji w tym:	58	51
<i>koszty, które przynosiły przychody czynszowe w okresie</i>	<i>57</i>	<i>51</i>
<i>koszty, które nie przynosiły przychodów czynszowych w okresie</i>	<i>1</i>	-

Na dzień bilansowy w skład nieruchomości inwestycyjnych Grupy wchodzi: centra handlowe we Wrocławiu oraz w Bydgoszczy, nieruchomość w Przemyśle, lokal w Krakowie oraz grunty zlokalizowane w Sokółce.

	Zmiana wartości godziwej 31.12.2020	Zmiana wartości godziwej 31.12.2019
Bilans otwarcia na początek okresu sprawozdawczego	54 780	73 991
Sprzedane aktywa Kwadrat Sp. z o.o.	-	(19 948)
Nabyte aktywa Galerii Kwadrat Sp. z o.o.	15 012	-
Zmiana stanu :		
- nakłady na modernizację	185	3
- przeszacowanie do wartości godziwej	(133)	734
- przeszacowanie do wartości godziwej związane z nieruchomością przeznaczoną do sprzedaży	(883)	-
- przeniesienie do aktywów dostępnych do sprzedaży	(4 900)	-
- spisanie inwestycji zaniechanej	(25)	-
Bilans zamknięcia na koniec okresu sprawozdawczego	64 036	54 780

Zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych wykazywane są odpowiednio w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych.

Zarząd Jednostki Dominującej zdecydował o przeznaczeniu do sprzedaży w 2021 roku kompleksu hal magazynowych, położonych we Wrocławiu przy ul. Robotniczej 54. Wartość bilansowa tej nieruchomości wynosiła 5 783 tys. zł. W związku z tym dokonano odpisu wartości nieruchomości do jej wartości godziwej określonej w umowie przedwstępnej sprzedaży (4 900 tys. zł) i ujęto przeszacowanie w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych w kwocie 883 tys. zł. Wartość godziwą nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży zaprezentowano w bilansie w pozycji Aktywa przeznaczone do sprzedaży oraz w notce 23 niniejszego sprawozdania.

W związku z nabyciem w grudniu 2020 roku przez spółkę zależną FORTE BRAND Sp. z o.o. udziałów Kwadrat Sp. z o.o., Grupa pośrednio stała się ponownie właścicielem nieruchomości inwestycyjnej w Bydgoszczy. Ponieważ nieruchomość na moment bilansowy nie generowała przychodów z najmu, które zostały wypowiedziane w związku z planami restrukturyzacji tej nieruchomości, a następnie zostały wstrzymane w związku z pandemią COVID-19, Zarząd zdecydował o ujęciu nieruchomości inwestycyjnej według ceny transakcyjnej nabycia aktywów od FIZAN, ze względu na nieistotny upływ czasu od daty zawarcia transakcji nabycia.

Grupa nie posiada zobowiązań umownych dotyczących zakupu, budowy lub zagospodarowania nieruchomości inwestycyjnej, a także napraw, konserwacji i ulepszeń.

Hierarchia wartości godziwej

Zarówno wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych na dzień 31 grudnia 2020 roku jak i 31 grudnia 2019 roku została potwierdzona przez niezależnych rzeczoznawców w operatach szacunkowych sporządzonych na dzień:

- 21 grudnia 2020 roku – klauzula potwierdzająca aktualność operatu z dnia 20 grudnia 2019 - nieruchomość położona w Przemyślu, ul. Bakończycka 7 - metoda porównywania parami,
- 30 grudnia 2020 roku - klauzula potwierdzająca aktualność operatu z dnia 30 grudnia 2019 - nieruchomość położona we Wrocławiu przy ul. Brücknera - metoda porównywania parami,
- 30 grudnia 2020 roku – operat szacunkowy - nieruchomość położona w Krakowie przy ul. Aleksandry 11 (na koniec 2019 roku – operat szacunkowy z 30 grudnia 2019 roku) - podejście dochodowe, metodą inwestycyjną, techniką kapitalizacji prostej,
- 10 stycznia 2021 roku – operat szacunkowy - Grunty położone w Sokółce (na koniec 2019 roku - operat szacunkowy z 10 grudnia 2019 roku) - metodą porównawczą,
- dla nieruchomości położonej w Bydgoszczy Grupa przyjęła jako wartość godziwą jej wartość transakcyjną ustaloną dla celów nabycia od FIZAN z grudnia 2020 roku.

Hierarchia wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2020 roku kształtowała się następująco:

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Wartość godziwa na dzień 31.12.2020
Nieruchomość we Wrocławiu, ul. Brücknera	-	-	31 491	31 491
Nieruchomość w Przemyślu	-	-	14 903	14 903
Nieruchomość w Krakowie	-	-	1 387	1 387
Grunty w Sokółce	-	-	1 243	1 243
Nieruchomość w Bydgoszczy	-	-	15 012	15 012
			64 036	64 036

Hierarchia wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2019 roku kształtowała się następująco:

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Wartość godziwa na dzień 31.12.2019
Nieruchomość we Wrocławiu, ul. Brücknera	-	-	31 516	31 516
Nieruchomość we Wrocławiu, ul. Robotnicza	-	-	5 783	5 783
Nieruchomość w Przemyśle	-	-	14 903	14 903
Nieruchomość w Krakowie	-	-	1 385	1 385
Grunty w Sokółce	-	-	1 193	1 193
			54 780	54 780

Zaprezentowana w operatach szacunkowych wycena nieruchomości została przeprowadzona według dostępnych lokalnie danych transakcyjnych na lokalnych rynkach nieruchomości o podobnym charakterze przeznaczenia, bądź metodą dochodową. Wyboru metody wyceny i techniki szacowania dokonuje rzeczoznawca majątkowy. Wycena porównawcza opiera się na wiedzy lokalnych rzeczoznawców majątkowych i lokalnych analizach porównawczych tych rzeczoznawców z uwzględnieniem celu wyceny, rodzaju i położenia oraz otoczenia nieruchomości, wyposażenia w infrastrukturę techniczną, przeznaczenia w planie miejscowym oraz dostępnych danych o cenach, dochodach i cenach nieruchomości podobnych, sposobie użytkowania nieruchomości, stanie prawnym nieruchomości oraz przede wszystkim na lustracji przeprowadzonych na nieruchomościach. W podejściu dochodowym oprócz dochodu generowanego z przedmiotowej nieruchomości, rzeczoznawcy opierali się na lokalizacji i otoczeniu nieruchomości, na badaniu stanu technicznego budynku, powierzchni obiektu, jego dostępności – dojazd, miejsca parkingowe, oraz analizowano jakość najemcy i czas trwania umowy. Okres obowiązywania operatów został oznaczony na 12 kolejnych miesięcy.

Opis zabezpieczeń ustanowionych na nieruchomościach inwestycyjnych:

W związku z całkowitą spłatą w dniu 1 października 2020 roku kredytu inwestycyjnego w ING Bank Śląski S.A., w dniu 2 października 2020 roku Bank zwolnił wszystkie zabezpieczenia ustanowione w umowie kredytowej i potwierdził ich wygaśnięcie. W związku z powyższym na nieruchomościach inwestycyjnych Grupy nie są ustanowione już żadne zabezpieczenia.

21. Wartości niematerialne

	Stan na dzień 31.12.2020	Stan na dzień 31.12.2019
Patenty i licencje	914	1 156
Znak towarowy	15 272	15 363
Zakończone prace rozwojowe	118	338
Prawa do emisji CO ₂	1 151	-
Pozostałe wartości niematerialne	65	-
Razem	17 520	16 857

W 2020 roku spółka zależna TANNE nabyła osiem tysięcy praw do emisji CO₂. Jedno odpłatnie nabyte uprawnienie pozwala na emisję 1 tony CO₂ do atmosfery. Rozliczenie emisji za rok 2020 nastąpi do dnia 30.04.2021 roku i wówczas Grupa dokona umorzenia wartości uprawnień odpowiadającej ich „skonsumowanej” ilości.

	Patenty i licencje	Znak towarowy	Zakończone prace rozwojowe	Prawa do emisji CO ₂	Pozostałe	Ogółem
Wartość netto na 1 stycznia 2020 roku	1 156	15 272	338	-	91	16 857
Zwiększenia stanu	74	-	62	1 151	-	1 287
Zmniejszenia stanu	-	-	(306)	-	-	(306)
Zmiana kategorii WN	(3)	-	1	-	2	-
Odpis amortyzacyjny za okres	(313)	-	(280)	-	(28)	(621)
Eliminacja umorzenia wskutek zbycia / likwidacji	-	-	303	-	-	303
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2020 roku	914	15 272	118	1 151	65	17 520
Na dzień 1 stycznia 2020 roku						
Wartość brutto	7 207	15 272	1 432	-	986	24 897

Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(6 051)	-	(1 094)	-	(895)	(8 040)
Wartość netto	1 156	15 272	338	-	91	16 857
Na dzień 31 grudnia 2020 roku						
Wartość brutto	7 278	15 272	1 189	1 151	988	25 878
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(6 364)	-	(1 071)	-	(923)	(8 358)
Wartość netto	914	15 272	118	1 151	65	17 520

	Patenty i licencje	Znak towarowy	Zakończone prace rozwojowe	Pozostałe	Ogółem
Wartość netto na 1 stycznia 2019 roku	682	15 272	480	78	16 512
Zwiększenia stanu	741	-	264	43	1 048
Zmniejszenie stanu	-	-	(120)	-	(120)
Odpis amortyzacyjny za okres	(267)	-	(403)	(30)	(700)
Eliminacja umorzenia wskutek zbycia / likwidacji	-	-	117	-	117
		-			
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2019 roku	1 156	15 272	338	91	16 857
Na dzień 1 stycznia 2019 roku					
Wartość brutto	6 466	15 272	1 288	943	23 969
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(5 784)	-	(808)	(865)	(7 457)
Wartość netto	682	15 272	480	78	16 512
Na dzień 31 grudnia 2019 roku					
Wartość brutto	7 207	15 272	1 432	986	24 897
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(6 051)	-	(1 094)	(895)	(8 040)
Wartość netto	1 156	15 272	338	91	16 857

Wartości niematerialne ogółem w Grupie na dzień 31 grudnia 2020 roku osiągnęły wartość 17 520 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2019 roku: 16 857 tys. zł). Składały się na nie wyżej wykazane kwoty. Wartości niematerialne zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2020 roku i 31 grudnia 2019 roku nie wystąpiły.

Nakłady na prace badawcze i rozwojowe

Grupa w okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2020 roku ujęła w kosztach sprzedaży kwotę 2 805 tys. zł z tytułu nakładów na prace badawcze (w roku 2019: 1 861 tys. zł) oraz kwotę 62 tys. zł na wartości niematerialne z tytułu prac rozwojowych (w roku 2019: 265 tys. zł). Prace badawczo-rozwojowe dotyczyły projektowania innowacyjnych wzorów meblowych, tworzenia ich prototypów oraz prac związanych z uzyskaniem i utrzymaniem patentu.

Opis zabezpieczeń ustanowionych na wartościach niematerialnych:

W dniu 16 grudnia 2016 roku FORTE BRAND Sp. z o.o. (wówczas Terceira Sp. z o.o.) zaciągnęła w ING Bank Śląski S.A. kredyt na nabycie certyfikatów inwestycyjnych FIZAN w wysokości 141 142 tys. zł.

W związku z zaciągniętym kredytem, na prawie ochronnym do znaku słowno – graficznego „FORTE” ustanowiono zastaw rejestrowy do najwyższej sumy zabezpieczenia 174 600 tys. zł.

Spółka w okresie sprawozdawczym dokonała całkowitej spłaty kredytu. Bank w dniu 2 października 2020 roku zwolnił wszystkie zabezpieczenia ustanowione w umowie i potwierdził ich wygaśnięcie.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania

Jedynym składnikiem wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania jest znak towarowy.

Grupa nie określiła okresu użytkowania znaku, ponieważ nie istnieją żadne przewidywalne ograniczenia okresu, w jakim Grupa spodziewa się czerpać korzyści ekonomiczne ze sprzedaży pod znakiem FORTE. Wartość księgowa znaku na koniec 2020 roku to 15 272 tys. zł. (w 2019 roku: 15 272 tys. zł).

Utrata wartości

W związku z nieokreślonym okresem użytkowania znaku, Grupa dokonała testu na utratę jego wartości.

Metoda wyceny

Wartość godziwa znaku została oszacowana metodą zwolnienia z opłat licencyjnych. W metodzie tej wartość określana jest na podstawie zdyskontowanych przyszłych strumieni opłat licencyjnych z uwzględnieniem umów licencyjnych zawartych na zasadach rynkowych dla porównywalnych marek. Wartość godziwa znaku towarowego została zaklasyfikowana w hierarchii wartości godziwej do poziomu 2.

Założenia do wyceny

Stawka opłat licencyjnych – 2%

Koszt kapitału własnego – 8,30%

Stopa dyskonta – 9,46% - 9,57% w okresie projekcji (9,94% - 10,63% w okresie porównawczym)

Stopa podatku dochodowego – 19%

Okres projekcji finansowych - od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2024 roku plus szacunek wartości rezydualnej.

Dla prognozy przychodów ze sprzedaży pod marką FORTE przyjęto 6% średni wzrost przychodów w okresie objętym analizą.

Wynik oszacowania wartości znaku, zgodnie z przyjętymi założeniami, nie wykazał utraty jego wartości, z uwzględnieniem wrażliwości względem trzech kluczowych założeń wejściowych: stawki opłaty licencyjnej, stopy dyskonta oraz stopy wzrostu po 31 grudnia 2024 roku.

22. Długoterminowe aktywa finansowe

Inne długoterminowe aktywa finansowe	Stan na dzień 31.12.2020	Stan na dzień 31.12.2019
Akcje/ Udziały w spółkach zależnych nie notowanych na giełdzie nie objętych konsolidacją	652	651
Akcje i udziały pozostałe	3	3
Certyfikaty inwestycyjne	381	92 570
Należności długoterminowe	23	27
Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym	-	-
Pożyczki udzielone podmiotom pozostałym	-	1 651
Inne	61	61
	1 120	94 963

22.1 Certyfikaty inwestycyjne

Na dzień 1 stycznia 2020 roku Grupa posiadała certyfikaty inwestycyjne o wartości zaktualizowanej 92 570 tys. zł.

W dniu 27 lipca 2020 roku Grupa nabyła dodatkowo certyfikaty serii D o wartości 198 tys. zł.

W grudniu 2020 roku spółka zależna FORTE BRAND Sp. z o.o. jako uczestnik FIZAN, złożyła do TFI żądanie wykupu certyfikatów inwestycyjnych serii A i B. Również w grudniu 2020 roku Zarząd IPOPEMA TFI podjął uchwałę o umorzeniu nieopłaconych w całości certyfikatów inwestycyjnych serii D. Wartość certyfikatów inwestycyjnych w momencie ich wykupu została wyceniona na 72 105 tys. zł, podczas gdy ich wartość ujęta w sprawozdaniu finansowym Grupy na moment sprzedaży wynosiła 92 329 tys. zł. Stratę na wykupie i umorzeniu certyfikatów Grupa w całości ujęła w kosztach finansowych.

Na koniec okresu sprawozdawczego Grupa posiadając jeszcze certyfikaty FIZAN serii B i C, dokonała aktualizacji ich wyceny do wartości godziwej. Skutki wyceny na dzień 31 grudnia 2020 roku w kwocie 58 tys. zł odniesiono w koszty finansowe okresu sprawozdawczego.

Zmiany jakie zaszły w trakcie okresu sprawozdawczego zakończonego 31 grudnia 2020 roku na pozycji certyfikatów inwestycyjnych prezentuje poniższa tabela:

Certyfikaty inwestycyjne	Stan na dzień 31.12.2020	Stan na dzień 31.12.2019
Bilans otwarcia na początek okresu sprawozdawczego	92 570	67 831
Zwiększenia:	198	12 527
Nabycie certyfikatów inwestycyjnych FIZAN serii D	198	12 527
Zmniejszenia:	(92 387)	12 212
Wartość wykupionych i umorzonych certyfikatów serii A, B i D	(92 329)	-
Aktualizacja bieżącej wartości posiadanych certyfikatów	(58)	12 212
Bilans zamknięcia na koniec okresu sprawozdawczego	381	92 570

22.2 Opis zabezpieczeń na długoterminowych aktywach finansowych

Posiadane przez Grupę certyfikaty inwestycyjne były objęte zastawem finansowym na rzecz ING Bank Śląski S.A. do najwyższej sumy zabezpieczenia 174 600 tys. zł i stanowiły zabezpieczenie spłaty kredytu zaciągniętego na nabycie tychże certyfikatów. W wiązku z całkowitą spłatą kredytu w dniu 1 października 2020 roku, Bank w dniu 2 października 2020 roku zwolnił wszystkie zabezpieczenia ustanowione na certyfikatach inwestycyjnych i potwierdził ich wygaśnięcie.

23. Aktywa przeznaczone do sprzedaży

Grupa zdecydowała o przeznaczeniu do sprzedaży w 2021 roku kompleksu hal magazynowych, położonych we Wrocławiu przy ul. Robotniczej 54. Wartość bilansowa tego Obiektu wynosi 5 783 tys. zł. W związku z tym dokonano odpisu wartości nieruchomości do jej wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży określonej w umowie przedwstępnej sprzedaży. Przeszacowanie w kwocie 883 tys. zł ujęto w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. Wartość godziwą nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży w kwocie 4 900 tys. zł reklasyfikowano w bilansie z pozycji Nieruchomości inwestycyjne do pozycji Aktywa przeznaczone do sprzedaży.

Aktywa przeznaczone do sprzedaży	31.12.2020	31.12.2019
Bilans otwarcia na początek okresu sprawozdawczego	-	-
Reklasyfikowanie składnika aktywów z nieruchomości inwestycyjnych	5 783	-
Aktualizacja wartości aktywów	(883)	-
	4 900	-

W dniu 16 lutego 2021 roku Grupa Kapitałowa zawarła umowę przedwstępną sprzedaży obiektu na deklarowaną wartość 4 900 tys. zł. Umowa przyrzeczona ostateczna zostanie zawarta w terminie 45 dni po wykreśleniu nieruchomości z hipoteki zabezpieczającej kredyt obrotowy Jednostki Dominującej, ale nie później niż do 25 sierpnia 2021 roku.

24. Zapasy

	Stan na dzień 31.12.2020	Stan na dzień 31.12.2019
Materiały (według ceny nabycia)	79 366	78 815
Produkcja w toku (według kosztu wytworzenia)	16 963	26 171
Produkty gotowe:		
Według ceny nabycia/kosztu wytworzenia	86 931	87 691
Według wartości netto możliwej do uzyskania	81 959	83 179
Towary	629	1 031
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	178 917	189 196

Na zapasach wyrobów gotowych, produkcji w toku, towarach i materiałach zostały ustanowione zabezpieczenia kredytów o wartości 158 760 tys. zł (w 2019 roku: 173 887 tys. zł). Szczegółowy opis zabezpieczeń zobowiązań kredytowych zawiera nota 29.

Zmiany odpisu aktualizującego wartość zapasów były następujące:

	Zmiana stanu 2020	Zmiana stanu 2019
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	12 730	8 022
Zwiększenie	3 148	7 620
Zmniejszenie	(381)	(2 912)
Wykorzystanie	(5 690)	-
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	9 807	12 730

Odpisy aktualizujące przypadające na poszczególne kategorie zapasów:

	31.12.2020	31.12.2019
Materiały	2 533	4 231
Towary	1 207	943
Produkty gotowe	5 351	4 511
Półwyroby	716	3 045
Saldo na koniec okresu	9 807	12 730

Wyliczenia odpisu aktualizującego zapasy ujętego w księgach Grupy dokonano na podstawie przeglądów, analiz składów wszystkich grup materiałowych, a także doświadczenia z zagospodarowania materiałów słabo rotujących.

Pozycje asortymentowe zalegające na zapasie Grupy zostały poddane wszechstronnym analizom. W przypadku indeksów, dla których w ocenie Grupy, odzyskanie pełnej wartości może budzić wątpliwości, określono jaki procent wartości jest możliwy do odzyskania w procesie produkcyjnym lub w procesie sprzedaży.

W ten sposób oszacowano, iż na moment bilansowy wartość odpisu aktualizującego wartość zapasów powinna wynosić 9 807 tys. zł (w 2019 roku: 12 730 tys. zł).

Odpis aktualizujący wartość zapasów został ujęty w rachunku zysków i strat w pozycji kosztu własnego sprzedaży – w przypadku zapasów przeznaczonych do sprzedaży oraz w pozostałych kosztach operacyjnych – w przypadku zapasów przeznaczonych do złomowania.

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2020 roku Grupa wykorzystała z tytułu złomowania część odpisów aktualizujących wartość zapasów w kwocie 5 690 tys. zł. Dodatkowo na skutek przeprowadzonej analizy rozwiązano odpis w wysokości 381 tys. zł oraz utworzono odpis na zapasy nierotujące oraz niepełnowartościowe w kwocie 3 148 tys. zł.

25. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	Stan na dzień 31.12.2020	Stan na dzień 31.12.2019
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	350	5 771
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek	125 172	88 027
Należności budżetowe	50 488	40 465
Pozostałe należności od osób trzecich	435	1 110
Rozliczenia międzyokresowe czynne	3 595	3 130
Należności ogółem (netto)	180 040	138 503
Odpis aktualizujący należności	5 834	1 367
Należności brutto	185 874	139 870
Należności z tytułu podatku dochodowego	106	1 697

W pozycji należności budżetowych Grupa wykazała należności od Urzędu Skarbowego, wynikające głównie z tytułu rozliczeń podatku VAT. Podatek dochodowy jest wykazywany w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej Grupy i wyżej zaprezentowanej noty.

Rozliczenia międzyokresowe czynne	Stan na dzień 31.12.2020	Stan na dzień 31.12.2019
Ubezpieczenia majątkowe i komunikacyjne	2 912	1 642
Targi	-	61

Rozliczenie kosztów projektów	-	640
Podróże służbowe	1	66
Licencje	38	115
Pozostałe	644	606
Rozliczenia międzyokresowe czynne, razem	3 595	3 130

Należności z tytułu dostaw i usług (brutto) o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty:

	Stan na dzień 31.12.2020	Stan na dzień 31.12.2019
a) do 1 miesiąca	65 313	55 423
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	40 310	12 740
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	74	16
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	68	-
e) powyżej 1 roku	0	-
f) należności przeterminowane	25 592	26 986
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (brutto)	131 357	95 165
Odpis aktualizujący należności	(5 834)	(1 367)
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (netto)	125 523	93 798

Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane (brutto) z podziałem na należności niespłacone w okresie:

	Stan na dzień 31.12.2020	Stan na dzień 31.12.2019
a) do 1 miesiąca	13 164	22 116
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	7 031	906
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	401	64
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	327	706
e) powyżej 1 roku	4 669	3 194
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane, razem (brutto)	25 592	26 986
Odpis aktualizujący należności	(5 771)	(1 294)
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane, razem (netto)	19 821	25 692

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w nocie 38. dodatkowych not objaśniających.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają termin płatności od 1 do 3 miesięcy.

Grupa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Znacząca część należności Grupy jest ubezpieczona, bądź zabezpieczona akredytivami i gwarancjami bankowymi z tytułu centralnego regulowania płatności. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności, właściwym dla należności handlowych Grupy.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku należności z tytułu dostaw i usług w łącznej kwocie 5 834 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2019 roku: 1 367 tys. zł) zostały uznane za trudno ściągane i w związku z tym objęte odpisem.

Odpis aktualizujący wartość należności został ujęty w rachunku zysków i strat w pozycji pozostałe koszty operacyjne.

Zmiany odpisu aktualizującego należności były następujące:

Odpisy aktualizujące należności	Zmiana stanu 2020	Zmiana stanu 2019
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	1 367	1 404
Różnice kursowe	6	1
Utworzenie	5 131	386
Wykorzystanie	(670)	(335)
Rozwiązanie	-	(89)
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	5 834	1 367

26. Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe

Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	Stan na dzień 31.12.2020	Stan na dzień 31.12.2019
Udzielone pożyczki	-	1 057
Odsetki od udzielonych pożyczek	-	360
Pozostałe aktywa finansowe	128	117
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe, razem	128	1 534

27. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Stan na dzień 31.12.2020	Stan na dzień 31.12.2019
Środki pieniężne w banku i w kasie	88 025	53 918
Inne środki pieniężne (lokaty overnight i lokaty poniżej 3 m-cy)	-	473
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, razem	88 025	54 391

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych.

Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosi 88 025 tys. zł (31 grudnia 2019 roku: 54 391 tys. zł).

Grupa na dzień bilansowy posiada środki o ograniczonej możliwości dysponowania w wysokości 5 483 tys. zł, zgromadzone na specjalnych rachunkach bankowych. Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania dotyczą:

- specjalnych rachunków bankowych utworzonych do celów rozrachunków z tytułu VAT (kwota 172 tys. zł),
- odszkodowania w kwocie 5 311 tys. zł, jakie Spółka otrzymała od ubezpieczyciela w związku z pożarem elektrofiltra WESP. Środki zostały postawione do dyspozycji Spółki w terminie wymagalności faktury dotyczącej nabycia uszkodzonych elementów elektrofiltra - w styczniu 2021 roku.

28. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/rezerwowe

28.1 Kapitał podstawowy

Kapitał akcyjny (akcje w sztukach)	Stan na dzień 31.12.2020	Stan na dzień 31.12.2019
Akcje zwykłe serii A o wartości nominalnej 1 złoty każda	8 793 992	8 793 992
Akcje zwykłe serii B o wartości nominalnej 1 złoty każda	2 456 380	2 456 380
Akcje zwykłe serii C o wartości nominalnej 1 złoty każda	6 058 000	6 058 000
Akcje zwykłe serii D o wartości nominalnej 1 złoty każda	2 047 619	2 047 619
Akcje zwykłe serii E o wartości nominalnej 1 złoty każda	4 327 093	4 327 093
Akcje zwykłe serii F o wartości nominalnej 1 złoty każda	68 000	68 000
Akcje zwykłe serii G o wartości nominalnej 1 złoty każda	150 000	150 000
Akcje zwykłe serii H o wartości nominalnej 1 złoty każda	29 685	29 685
	23 930 769	23 930 769

28.2 Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 1 złoty i zostały w pełni opłacone lub pokryte wkładem rzeczowym.

Prawa akcjonariuszy

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do głosu oraz co do dywidendy i prawa zwrotu z kapitału.

Akcjonariusze o znaczącym udziale powyżej 5%

Lista akcjonariuszy posiadających, co najmniej 5% ogólnej liczby akcji Jednostki Dominującej, na dzień 15 kwietnia 2021 roku.

L.p.	Akcjonariusz	Liczba posiadanych akcji i głosów	% udział w kapitale zakładowym	% udział w ogólnej liczbie głosów
1.	MaForm Holding AG	10 248 780	42,83%	42,83%
2.	Otwarty Fundusz Emerytalny PZU „Złota Jesień”	2 754 409	11,51%	11,51%
3.	AVIVA Otwarty Fundusz Emerytalny AVIVA SANTANDER	2 116 000	8,84%	8,84%
4.	Nationale Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny	1 348 866	5,64%	5,64%

Lista akcjonariuszy posiadających, co najmniej 5% ogólnej liczby akcji Jednostki Dominującej, na dzień 31 grudnia 2020 roku.

L.p.	Akcjonariusz	Liczba posiadanych akcji i głosów	% udział w kapitale zakładowym	% udział w ogólnej liczbie głosów
1.	MaForm Holding AG	10 018 780	41,87%	41,87%
2.	Otwarty Fundusz Emerytalny PZU „Złota Jesień”	2 754 409	11,51%	11,51%
3.	AVIVA Otwarty Fundusz Emerytalny AVIVA SANTANDER	2 116 000	8,84%	8,84%
4.	Nationale Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny	1 348 866	5,64%	5,64%

28.3 Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

W okresie objętym raportem nie nastąpiła zmiana wysokości kapitału.

28.4 Pozostałe kapitały rezerwowe

Pozostałe kapitały rezerwowe	31.12.2020	31.12.2019 przekształcone
Program motywacyjny	2 354	2 354
Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych	(24 127)	7 943
Koszt zabezpieczenia	5 868	12 885
Pozostałe kapitały z aktualizacji wyceny	(21 142)	(20 583)
Kapitał z połączenia jednostki zależnej	(1 073)	(1 073)
Kapitał rezerwowy z tyt. świadczeń emerytalnych	(693)	(496)
Różnice kursowe z przeliczenia	2 076	(544)
	(36 737)	486

Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych

	Stan na dzień 31.12.2020	Stan na dzień 31.12.2019
Saldo na początek okresu obrotowego	7 943	(495)
Zyski/Straty z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających w okresie	(54 155)	18 830
Kwoty przeklasyfikowane z kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych do przychodów ze sprzedaży	14 488	(8 409)
Odroczony podatek dochodowy	7 597	(1 983)
Saldo na koniec okresu obrotowego	(24 127)	7 943

Koszt zabezpieczenia

	Stan na dzień 31.12.2020	Stan na dzień 31.12.2019
Saldo na początek okresu obrotowego	12 885	17 687
Zyski/Straty z tytułu wyceny wartości czasowej opcji	9 636	3 304
Kwoty przeklasyfikowane z kosztu zabezpieczenia do przychodów ze sprzedaży	(18 298)	(9 233)
Odroczony podatek dochodowy	1 645	1 127
Saldo na koniec okresu obrotowego	5 868	12 885

Opis zasad stosowanych przez Grupę dla rachunkowości zabezpieczeń została zawarty w nocie 8.18, natomiast wpływ jej zastosowania na sprawozdania finansowe oraz ryzyko z nią związane w nocie 36.2.

28.5 Zyski zatrzymane

	31.12.2020	31.12.2019 przekształcone
Saldo na początek okresu obrotowego	642 212	597 090
Zysk netto	49 551	45 122
Włączenie spółki do konsolidacji	145	-
Pozostałe korekty	(11)	-
Saldo na koniec okresu obrotowego	691 897	642 212

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, Jednostka Dominująca jest obowiązana tworzyć kapitał zapasowy na pokrycie strat. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w sprawozdaniu spółki dominującej, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego.

O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowych sprawozdaniach i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Na podstawie uchwał Walnego Zgromadzenia Jednostki Dominującej kapitał rezerwowi może być przeznaczony w szczególności na podwyższenie kapitału zakładowego lub dywidendę dla akcjonariuszy.

Zgodnie z podjętymi uchwałami kwota zatrzymana w zyskach Grupy z okresu poprzedniego wyniosła 45 816 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy (31 grudnia 2019: nie wystąpiły).

28.6 Udziały niekontrolujące

	Zmiana stanu 2020	Zmiana stanu 2019
Na dzień 1 stycznia	17	3 293
Wypłata dywidendy akcjonariuszom niekontrolującym	-	(1)
Sprzedaż udziałów jednostki zależnej	-	(3 353)
Włączenie spółki do konsolidacji	2 553	-
Udział w wyniku jednostek zależnych	2	78
Pozostałe korekty	(9)	-
Na dzień 31 grudnia	2 563	17

29. Oprocentowane kredyty bankowe

Kredytobiorca	Bank	Nominalna stopa procentowa	Termin spłaty	31.12.2020	31.12.2019
---------------	------	-------------------------------	---------------	------------	------------

FORTE S.A.	ING Bank Śląski S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 100 000 tys. zł	w zależności od waluty wykorzystania 1M WIBOR lub 1M EURIBOR lub 1M LIBOR+marża	do 30.09.2021	41 533	-
FORTE S.A.	mBank S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 5 000 tys. EUR	w zależności od waluty wykorzystania O/N WIBOR lub O/N EURIBOR lub O/N LIBOR+marża	do 26.02.2021	3 396	-
FORTE S.A.	PKO BP S.A.– kredyt obrotowy w wysokości 100 000 tys. zł	w zależności od waluty wykorzystania 1M WIBOR lub 1M EURIBOR+marża	do 09.06.2021	26 571	-
DYSTRI-FORTE SP. Z O.O.	ING Bank Śląski S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 7 250 tys. EUR	3M EURIBOR+marża	do 31.12.2021	5 355	5 390
FORTE BRAND SP. Z O.O.	ING Bank Śląski S.A. – kredyt inwestycyjny A w wysokości 130 000 tys. zł	1M WIBOR+marża	do 16.09.2021	-	11 003
TANNE SP. Z O.O.	PKO BP S.A. i BGK – kredyt inwestycyjny 130 000 tys. EUR	3M EURIBOR+marża	do 17.10.2024	76 356	348 985
MV Forte GmbH	Volksbank Bad Salzufflen eG- kredyt inwestycyjny 2 000 tys. EUR	Stała stopa 1%	do 31.12.2033	691	-
Razem krótkoterminowe				153 902	365 378

Kredytobiorca	Bank	Nominalna stopa procentowa	Termin spłaty	31.12.2020	31.12.2019
FORTE S.A.	PKO BP S.A.– kredyt obrotowy w wysokości 100 000 tys. zł	w zależności od waluty wykorzystania 1M WIBOR /1M EURIBOR+marża	do 09.06.2021	-	69 713
FORTE S.A.	ING Bank Śląski S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 100 000 tys. zł	w zależności od waluty wykorzystania 1M WIBOR lub 1M EURIBOR lub 1M LIBOR+marża	do 30.09.2021	-	66 072
FORTE S.A.	mBank S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 5 000 tys. EUR	w zależności od waluty wykorzystania O/N WIBOR lub O/N EURIBOR lub O/N LIBOR+marża	do 26.02.2021	-	16 683
DYSTRI-FORTE SP. Z O.O.	ING Bank Śląski S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 7 250 tys. EUR	3M EURIBOR+marża	do 31.12.2021	-	4 941
FORTE BRAND SP. Z O.O.	ING Bank Śląski S.A. – kredyt inwestycyjny A w wysokości 130 000 tys. zł	1M WIBOR+marża	do 16.09.2021	-	8 252

TANNE SP. Z O.O.	PKO BP S.A. i BGK – kredyt inwestycyjny 130 000 tys. EUR	3 M EURIBOR+marża	do 17.10.2024	226 254	-
MV Forte GmbH	Volksbank Bad Salzuflen eG- kredyt inwestycyjny 2 000 tys. EUR	Stała stopa 1%	do 31.12.2033	7 384	-
Razem długoterminowe				233 638	165 661

Przy nominalnej stopie procentowej należy uwzględnić dodatkowo wynegocjowane marże bankowe, które odzwierciedlają ryzyko związane z finansowaniem Grupy.

Na 31 grudnia 2020 roku, saldo kredytów oprocentowanych stopą zmienną zależną od LIBOR, które byłyby przedmiotem zmian wynikających z reformy IBOR wynosi 0. Dlatego Grupa nie spodziewa się żadnych istotnych zysków ani strat wynikających ze zmian związanych z tą reformą.

Grupa na moment bilansowy przeprowadziła analizę kredytów pod kątem ich wyceny do wartości godziwej. Wynik analizy potwierdził, iż wartość zobowiązań kredytowych wycenionych w zamortyzowanym koszcie nie odbiega w istotny sposób od ich wartości godziwej biorąc pod uwagę aktualnie dostępne warunki finansowania, w szczególności marże kredytowe oferowane na rynku.

Na dzień 31.12.2020 roku Grupa spełniła kowenanty zgodnie z zawartymi umowami kredytowymi.

W dniu 20 marca 2020 roku Spółka zależna Tanne Sp. z o.o. zawarła Aneks nr 10 z konsorcjum banków BGK i PKO BP S.A. zmieniający definicję wskaźnika obsługi zadłużenia oraz dodając dodatkowe zobowiązania wobec Udziałowca Spółki.

W dniu 20 marca 2020 roku konsorcjum banków BGK i PKO BP S.A. udzieliło zgody na zmianę harmonogramu spłaty kredytu inwestycyjnego spółki zależnej Tanne Sp. z o.o. – raty przypadające do spłaty w dniu 20 marca 2020 roku oraz 30 czerwca 2020 roku zostały spłacone w dniu 21 września 2020 roku.

W dniu 31 marca 2020 roku spółka zależna DYSTRI-FORTE Sp. z o.o. zawarła z ING Bank Śląski S.A. Aneks nr 13 do Umowy Kredytowej z dnia 14 grudnia 2015 roku. Na podstawie aneksu strony ustaliły nowy harmonogram spłat odraczając termin płatności raty kapitałowej przypadającej do spłaty na dzień 31 marca 2020 roku.

W dniu 31 marca 2020 roku spółka zależna FORTE BRAND Sp. z o.o. zawarła z ING Bank Śląski S.A. Aneks nr 11 do Umowy Kredytowej z dnia 16 grudnia 2016 roku. Na podstawie aneksu strony ustaliły nowy harmonogram spłaty kredytu odraczając termin płatności raty kapitałowej przypadającej do spłaty na dzień 16 kwietnia 2020 roku.

W dniu 15 maja 2020 roku spółka zależna DYSTRI-FORTE Sp. z o.o. zawarła z ING Bank Śląski S.A. Aneks nr 14 do Umowy Kredytowej z dnia 14 grudnia 2015 roku. Na podstawie aneksu strony odroczyły do miesiąca września 2020 roku termin płatności raty kapitałowej przypadający na 30 czerwca 2020 roku.

W dniu 15 maja 2020 roku spółka zależna FORTE BRAND Sp. z o.o. zawarła z ING Bank Śląski S.A. Aneks nr 12 do Umowy Kredytowej z dnia 16 grudnia 2016 roku. Na podstawie aneksu strony odroczyły do miesiąca września 2020 roku termin płatności raty kapitałowej przypadający na 16 maja 2020 roku.

W związku z negatywnym wpływem skutków pandemii COVID-19 na wyniki finansowe Grupy, Zarząd Jednostki Dominującej zwrócił się do wszystkich banków finansujących o wyrażenie zgody na odstąpienie od obliczania wskaźnika dług/EBITDA na datę 30 czerwca 2020 roku. Wszystkie banki finansujące przychyliły się pozytywnie do wniosku Zarządu i wyraziły zgodę na jednorazowe odstąpienie od badania kowenantu na datę 30 czerwca 2020 roku.

W dniu 16 lipca 2020 roku spółka zależna FORTE BRAND Sp. z o.o. zawarła z ING Bank Śląski S.A. Aneks nr 13 do Umowy Kredytowej z dnia 16 grudnia 2016 roku. Na podstawie aneksu strony ustaliły nowy harmonogram spłaty kredytu, odraczając do września 2020 roku termin płatności rat kapitałowych przypadających na dzień 16 lipca 2020 roku oraz 16 sierpnia 2020 roku. Jednocześnie Bank wyraził zgodę na zrzeczenie się przypadku naruszenia oraz niewykorzystanie swoich uprawnień w związku z niedotrzymaniem przez Spółkę umownego poziomu wskaźnika dług/EBITDA w okresie do dnia 30 września 2020 roku.

W dniu 16 lipca 2020 roku spółka zależna DYSTRI-FORTE Sp. z o.o. zawarła z ING Bank Śląski S.A. Aneks nr 15 do Umowy Kredytowej z dnia 14 grudnia 2015 roku. Na podstawie aneksu Bank wyraził zgodę na zrzeczenie się przypadku naruszenia oraz niewykorzystanie swoich uprawnień w związku z niedotrzymaniem przez Spółkę umownego poziomu wskaźnika dług/EBITDA w okresie do dnia 30 września 2020 roku.

W dniu 16 lipca 2020 roku Jednostka Dominująca zawarła umowę uzupełniającą do umowy kredytowej z ING Bank Śląski S.A. wyrażającą zgodę Banku na zrzeczenie się prawa wynikającego z niedotrzymania przez Spółkę umownego poziomu wskaźnika dług/EBITDA w okresie do dnia 30 września 2020 roku.

W dniu 22 lipca 2020 roku mBank S.A. wyraził zgodę w formie wydanego oświadczenia na odstąpienie przez Jednostkę Dominującą od obliczania wskaźnika dług/EBITDA na datę 30 czerwca 2020 roku.

W dniu 5 sierpnia 2020 roku spółka zależna Möbelvertrieb Forte GmbH zawarła umowę kredytową z Volksbank z siedzibą w Niemczech, na podstawie której otrzymała kredyt inwestycyjny w wysokości 2 000 tys. EUR na refinansowanie budowy centrum wystawienniczego.

W dniu 14 września 2020 roku spółka zależna TANNE Sp. z o.o. zawarła aneks nr 11 z konsorcjum banków BGK i PKO BP S.A.. Na podstawie aneksu określono nowy poziomy wskaźnika dług/EBITDA na okres od 30 września 2020 roku do 31 marca 2021 roku.

W dniu 23 września 2020 roku Jednostka Dominująca zawarła Aneks nr 28 do umowy kredytowej z PKO BP S.A. z dnia 14 lutego 2000 roku z późniejszymi zmianami. Na podstawie aneksu określono nowy poziomy wskaźnika dług/EBITDA na okres od 30 września 2020 roku do 31 marca 2021 roku.

W dniu 29 września 2020 roku FORTE BRAND Sp. z o.o. zawiadomiła ING Bank Śląski S.A. o zamiarze całkowitej spłaty w dniu 1 października 2020 roku kredytu zaciągniętego na podstawie Umowy Kredytowej z dnia 16 grudnia 2016 roku oraz zawnioskowała o zwolnienie wszelkich zabezpieczeń stanowiących zabezpieczenie umowy kredytowej. Zgodnie ze złożonym zawiadomieniem Spółka w dniu 1 października 2020 roku spłaciła kredyt w całości.

W dniu 30 września 2020 roku Jednostka Dominująca zawarła z ING Bank Śląski S.A. umowę uzupełniającą do Umowy Kredytowej z dnia 24 czerwca 2003 roku wraz z późniejszymi zmianami. Na podstawie umowy uzupełniającej określono nowy poziomy wskaźnika dług/EBITDA na okres od 30 września 2020 roku do 31 marca 2021 roku.

W dniu 30 września 2020 roku spółka zależna DYSTRI-FORTE Sp. z o.o. zawarła z ING Bank Śląski S.A. Aneks nr 16 do Umowy Kredytowej z dnia 14 grudnia 2015 roku wraz z późniejszymi. Na podstawie aneksu określono nowy poziomy wskaźnika dług/EBITDA na okres od 30 września 2020 roku do 31 marca 2021 roku.

W dniu 30 września 2020 roku spółka zależna FORTE BRAND Sp. z o.o. zawarła z ING Bank Śląski S.A. Aneks nr 14 do Umowy Kredytowej z dnia 16 grudnia 2016 roku wraz z późniejszymi zmianami. Na podstawie aneksu określono nowy poziomy wskaźnika dług/EBITDA na okres od 30 września 2020 roku do 31 marca 2021 roku.

W dniu 14 października 2020 roku Jednostka Dominująca zawarła Aneks nr 7 do umowy kredytowej z mBank SA z dnia 20 grudnia 2013 roku z późniejszymi zmianami. Na podstawie aneksu określono nowy poziomy wskaźnika dług/EBITDA na okres od 30 września 2020 roku do 31 marca 2021 roku.

Kredytobiorca	Zabezpieczenia kredytów na dzień	31 grudnia 2020 roku
FORTE S.A.	PKO BP S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 100 000 tys. zł	<ol style="list-style-type: none"> Hipoteka umowna łączna kaucyjna do kwoty 120 000 tys. zł na prawie użytkowania wieczystego nieruchomości oraz na prawie własności budynków położonych w Hajnówce oraz w Ostrowi Mazowieckiej. Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową. Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej. Zastaw rejestrowy na zapasach rzeczy oznaczonych co do gatunku znajdujących się w fabryce w Hajnówce.
FORTE S.A.	ING Bank Śląski S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 100 000 tys. zł	<ol style="list-style-type: none"> Zastaw rejestrowy na mieniu ruchomym w fabryce w Suwałkach i Ostrowi Mazowieckiej do najwyższej sumy zabezpieczenia 120 000 tys. zł. Hipoteka łączna do kwoty 54 000 tys. zł ustanowiona na prawie użytkowania wieczystego gruntu oraz prawie własności budynków w fabryce w Suwałkach. Hipoteka łączna do kwoty 120 000 tys. zł ustanowiona na prawie własności nieruchomości w Białymstoku. Hipoteka łączna do kwoty 120 000 tys. zł ustanowiona na prawie własności nieruchomości będących własnością spółki zależnej FORTE BRAND Sp. z o. o. znajdujących się we Wrocławiu przy ul. Brücknera, ul. Robotniczej; w Przemysłu przy ul. Bakończyckiej, na spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu użytkowego położonym w Krakowie przy ul. Aleksandry. Zastaw rejestrowy na mieniu ruchomym wymienionym w załączniku Zbiór Maszyn i Urządzeń do najwyższej sumy zabezpieczenia 120 000 tys. zł. Zastaw rejestrowy ustanowiony na zapasach o minimalnej wartości 65 000 tys. zł znajdujących się w fabryce w Suwałkach i w Ostrowi Mazowieckiej do najwyższej sumy zabezpieczenia 120 000 tys. zł. Cesja praw z polis ubezpieczeniowych. Weksel in blanco wystawiony przez Kredytobiorcę zaopatrzony w deklarację wekslową.

FORTE S.A.	mBank S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 5 000 tys. EUR	<ol style="list-style-type: none"> 1. Weksel in blanco wystawiony przez Kredytobiorcę zaopatrzonego w deklarację wekslową. 2. Zastaw rejestrowy na rzeczowych aktywach trwałych do najwyższej sumy zabezpieczenia 6 500 tys. EUR.
DYSTRI-FORTE SP. Z O.O.	ING Bank Śląski S.A. – kredyt inwestycyjny w łącznej wysokości 7 250 tys. EUR	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hipoteka łączna do kwoty 6 000 tys. EUR na prawie własności gruntu oraz budynków i lokali w Ostrowi Mazowieckiej. 2. Zastaw rejestrowy na wyposażeniu magazynu wysokiego składowania w Ostrowi Mazowieckiej. 3. Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej. 4. Poręczenie udzielone przez Jednostkę Dominującą.
TANNE SP. Z O.O.	PKO BP S.A. i BGK – kredyt inwestycyjny 130 000 tys. EUR	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poręczenie udzielone przez Jednostkę Dominującą do kwoty 105 000 tys. EUR za zobowiązania TANNE Sp. z o.o. wobec PKO BP S.A., wynikające z umowy kredytowej. 2. Poręczenie udzielone przez Jednostkę Dominującą do kwoty 105 000 tys. EUR za zobowiązania TANNE Sp. z o.o. wobec BGK wynikające z umowy kredytowej. 3. Poręczenie udzielone przez Jednostkę Dominującą do kwoty 18 564 tys. EUR za zobowiązania TANNE Sp. z o.o. wobec PKO BP S.A. wynikające z Umowy Hedgingowej. 4. Poręczenie udzielone przez Jednostkę Dominującą do kwoty 21 750 tys. EUR za zobowiązania TANNE Sp. z o.o. wobec BGK wynikające z Umowy Hedgingowej. 5. Umowa gwarancji podpisana przez Jednostkę Dominującą. 6. Umowa podporządkowania wierzytelności przysługujących Jednostce Dominującej wobec TANNE Sp. z o.o. wierzytelnościom PKO BP i BGK wynikającym z Umowy Kredytu oraz Umów Hedgingowych. 7. Ustanowienie przez Jednostkę Dominującą, jako zabezpieczenia wierzytelności Banków ograniczonych praw rzeczowych w postaci zastawów finansowych i zastawów rejestrowych na udziałach TANNE Sp. z o.o. posiadanych przez Jednostkę Dominującą. 8. Złożenie przez Jednostkę Dominującą na rzecz PKO BP oświadczenia o poddaniu się egzekucji z całego majątku Spółki do kwoty 105 000 tys. EUR związanego z poręczeniem Umowy Kredytu. 9. Złożenie przez Jednostkę Dominującą na rzecz BGK oświadczenia o poddaniu się egzekucji z całego majątku Spółki do kwoty 105 000 tys. EUR związanego z poręczeniem Umowy Kredytu. 10. Złożenie przez Jednostkę Dominującą na rzecz PKO BP oświadczenia o poddaniu się egzekucji z całego majątku Spółki do kwoty 18 564 tys. EUR związanego z poręczeniem Umowy Hedgingowej. 11. Złożenie przez Jednostkę Dominującą na rzecz BGK oświadczenia o poddaniu się egzekucji z całego majątku Spółki do kwoty 21 750 tys. EUR związanego z poręczeniem Umowy Hedgingowej. 12. Złożenie przez Jednostkę Dominującą na rzecz PKO BP oświadczenia o poddaniu się egzekucji z udziałów zastawionych zastawem rejestrowym ustanowionym na rzecz PKO BP jako administratora zastawu (na zabezpieczenie wierzytelności wynikających z Umowy Kredytu), do kwoty 210 000 tys. EUR. 13. Złożenie przez Jednostkę Dominującą na rzecz PKO BP oświadczenia o poddaniu się egzekucji z udziałów zastawionych zastawem rejestrowym ustanowionym na rzecz PKO BP jako administratora zastawu (na zabezpieczenie wierzytelności wynikających z Umów Hedgingowych) do kwoty 40 314 tys. EUR. 14. Ustanowienie na rzecz PKO BP, jako administratora zastawu, zastawu rejestrowego na zbiorze rzeczy i praw wchodzących w skład przedsiębiorstwa TANNE Sp. z o.o. 15. Zawarcie umowy zarządu nad przedsiębiorstwem TANNE Sp. z o.o. lub umowy dzierżawy przedsiębiorstwa, w przypadku dochodzenia przez PKO BP, jako administratora zastawu, zaspokojenia z przedmiotu zastawu, z podmiotami wskazanymi przez PKO BP w sposób określony w umowie zastawniczej, jak również udzielenie pełnomocnictw zgodnie z umową zastawniczą. 16. Ustanowienie ograniczonych praw rzeczowych w postaci hipotek na przysługującym TANNE Sp. z o.o. prawie własności nieruchomości położonej w Suwałkach, składającej się z działki gruntu o nr 32812/6, 32812/5, 32810/1, 32813, 32812/7, 32812/9, 32810/5, 32807/1, 32807/2, 32807/3, 32808/1.

17. Zawarcie i wykonanie umowy cesji praw z umów, na mocy której TANNE Sp. z o.o dokona na rzecz PKO BP, jako cesjonariusza i agenta ds. zabezpieczeń, przelewu przysługujących TANNE (obecnie lub w przyszłości) praw pieniężnych i roszczeń pieniężnych z tytułu dokumentów, których jest stroną lub beneficjentem.
18. Zawarcie i wykonanie przez TANNE Sp. z o. o. umowy podporządkowania wierzytelności przysługujących wierzycielom wobec Spółki wierzytelnościom Banków wynikającym z Umowy Kredytu oraz Umów Hedgingowych.
19. Zawarcie i wykonanie przez TANNE Sp. z o. o. umów bezpośrednich z PKO BP (działającym na rachunek Banków jako agent ds. zabezpieczeń) oraz kontrahentami Spółki.
20. Złożenie przez TANNE Sp. z o. o. na rzecz PKO BP i BGK oświadczenia o poddaniu się egzekucji co do zobowiązania pieniężnego Spółki wobec PKO BP wynikającego z Umowy Kredytu, o spłatę wszelkich należności PKO BP związanych z kredytem, do kwoty 105 000 tys. EUR.
21. Złożenie przez TANNE Sp. z o. o. na rzecz PKO BP oświadczenia o poddaniu się egzekucji co do zobowiązania pieniężnego Spółki wobec PKO BP wynikającego z Umowy Hedgingowej, do kwoty 18 564 tys. EUR.
22. Złożenie przez TANNE Sp. z o. o. na rzecz BGK oświadczenia o poddaniu się egzekucji co do zobowiązania pieniężnego Spółki wobec BGK wynikającego z Umowy Hedgingowej, do kwoty 21 750 tys. EUR.

MV Forte GmbH Volksbank

1. Hipoteka łączna do kwoty 2 000 tys. EUR na prawie własności hali wystawienniczej w Bad Salzuflen.

W związku z całkowitą spłatą kredytu inwestycyjnego przez spółkę zależną FORTE BRAND Sp. z o.o., w dniu 2 października 2020 roku ING Bank Śląski S.A. wydał oświadczenie o zwolnieniu wszelkich zabezpieczeń umowy kredytowej z dnia 16 grudnia 2016 roku.

Podział kredytów ze względu na rodzaj waluty (w przeliczeniu na zł, w tysiącach zł)

Waluta	Stan na dzień 31.12.2020	Stan na dzień 31.12.2019
PLN	6 893	145 325
EUR	380 647	382 738
USD	-	2 976
	387 540	531 039

Zestawienie zmian w kredytach zaciągniętych przez Grupę Kapitałową:

Spółka	Bank	Stan na początek okresu	zaciągnięcie	spłata	Różnice kursowe (zrealizowane na spłacie, wycena)	Stan na koniec okresu
FORTE S.A.	PKO BP S.A.	69 713	-	(44 043)	901	26 571
FORTE S.A.	mBank S.A.	16 683	-	(13 287)	-	3 396
FORTE S.A.	ING Bank Śląski S.A.	66 072	-	(27 300)	2 761	41 533
TANNE SP.Z O.O.	PKO BP S.A. i BGK	348 985	-	(73 718)	27 343	302 610
FORTE BRAND SP. Z O.O.	ING Bank Śląski S.A.	19 255	-	(19 255)	-	-
DYSTRI-FORTE SP. Z O.O.	ING Bank Śląski S.A.	10 331	-	(5 781)	805	5 355
MV Forte GmbH	Volksbank Bad Salzuflen eG	-	9 230	(1 155)	-	8 075
		531 039	9 230	(184 539)	31 810	387 540

30. Długoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw oraz przychody przyszłych okresów

Przychody przyszłych okresów	Stan na dzień 31.12.2020	Stan na dzień 31.12.2019
Dotacja część długoterminowa	37 563	37 773
	37 563	37 773

Przychody przyszłych okresów obejmują:

- dotację otrzymaną z Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii na podstawie umowy zawartej w dniu 16 listopada 2015 roku wraz z późniejszymi zmianami na dofinansowanie budowy fabryki płyt wiórowych oraz utworzenie nowych miejsc pracy. Umowa przewiduje otrzymanie przez spółkę zależną TANNE Sp. z o.o. dotacji do łącznej kwoty 57 099 tys. zł, pod warunkiem poniesienia kosztów kwalifikowanych w łącznej kwocie 589 600 tys. zł do końca roku 2020, utworzenia nowych miejsc pracy w łącznej liczbie 910 do końca 2023 roku oraz prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie objętym wsparciem przez okres 5 lat licząc od daty zakończenia realizacji inwestycji, tj. od dnia 31 grudnia 2023 roku. Grupa spełniła w terminie przewidzianym umową, tj. do końca roku 2020 warunek poniesienia kosztów kwalifikowanych w pełnej wysokości. Grupa ujęła otrzymaną dotację w dacie wpływu na rachunek bankowy w pozycji długoterminowych rozliczeń międzyokresowych przychodów, a następnie spisuje ją w pozostałe przychody operacyjne w proporcji do okresu amortyzacji środków trwałych objętych przedmiotową dotacją.

Długoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług	Stan na dzień 31.12.2020	Stan na dzień 31.12.2019
Zobowiązania inwestycyjne	1 666	2 656
	1 666	2 656

Pozostałe zobowiązania długoterminowe z tytułu dostaw i usług obejmują:

- kaucje zatrzymane w związku z prowadzonymi inwestycjami. Kaucje zatrzymane dotyczą zabezpieczenia należytego wykonania umów. Okres zwrotu kaucji uzależniony jest od warunków umów zawartych z wykonawcami i wynika z okresu gwarancji i rękojmi.

31. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)

	Stan na dzień 31.12.2020	Stan na dzień 31.12.2019
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	65 246	87 965
Wobec jednostek powiązanych	162	664
Wobec jednostek pozostałych	65 084	87 301
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych	13 492	7 541
Podatek VAT	2 808	834
Podatek dochodowy od osób fizycznych	1 748	1 196
Ubezpieczenia społeczne	7 244	5 182
Pozostałe	1 692	329
Pozostałe zobowiązania	27 198	22 466
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	17 918	15 891
Zobowiązania inwestycyjne	4 371	3 606
Inne zobowiązania	4 909	2 969
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu:	65 057	44 353
Prowizji od sprzedaży	3 251	1 348
Bonusów dla odbiorców	25 132	27 858
Świadczeń urlopowych	8 063	4 100
Premii rocznej dla Zarządu	7 480	3 460
Kosztów badania sprawozdania finansowego	263	209
Usług obcych	17 080	5 343
Kar konwencjonalnych	2 430	430
Pozostałe	1 358	1 605

Zobowiązania razem	170 993	162 325
Rozliczenia międzyokresowe przychodów		
Dotacja część krótkoterminowa	2 311	2 059
	2 311	2 059

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w nocie 38 dodatkowych not objaśniających. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane odsetkami i zazwyczaj rozliczane w terminach od 7 do 45 dni. Pozostałe zobowiązania nie są oprocentowane i rozliczane są z 1 miesięcznym terminem płatności.

Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami, a należnościami z tytułu podatków od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach miesięcznych.

Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane w okresach wymagalności w ciągu całego roku obrotowego.

32. Rezerwy

	Stan na dzień 31.12.2020	Stan na dzień 31.12.2019
Rezerwy krótkoterminowe:		
Krótkoterminowa rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia	500	722
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	2 272	2 272
	2 772	2 994

Rezerwa na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia została szczegółowo opisana w nocie 18.

Grupa tworzy rezerwę na koszty przewidywanych napraw gwarancyjnych oraz zwroty produktów sprzedanych w ciągu ostatniego roku w oparciu o poziom napraw gwarancyjnych oraz zwrotów odnotowanych w latach ubiegłych. Założenia zastosowane do obliczenia rezerwy na naprawy gwarancyjne i zwroty oparte zostały na bieżących poziomach sprzedaży i aktualnych dostępnych informacjach na temat zwrotów i 1-rocznym okresie gwarancji i rękojmi na wszystkie sprzedane produkty.

33. Poręczenie udzielone spółkom zależnym oraz zobowiązania warunkowe

33.1 Udzielone poręczenia

W dniu 28 czerwca 2016 roku Jednostka Dominująca udzieliła poręczenia i zobowiązała się wykonać wszelkie zobowiązania pieniężne spółki zależnej DYSTRI-FORTE Sp. z o.o. wynikające z umowy kredytowej z dnia 14 grudnia 2015 roku zawartej pomiędzy DYSTRI-FORTE Sp. z o.o. i ING Bank Śląski S.A. Jednostka Dominująca zobowiązała się do zaspokojenia wszelkich zobowiązań Kredytobiorcy, obejmujących w szczególności całkowitą spłatę kwoty głównej kredytu, odsetek, prowizji, opłat i innych kosztów do kwoty 8 700 tys. EUR do dnia 29 października 2024 roku. Saldo kredytu na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosi 5 355 tys. zł (na 31 grudnia 2019 roku: 10 331 tysięcy zł).

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2020 roku Jednostka Dominująca udzieliła następujących poręczeń zobowiązań handlowych spółki zależnej TANNE Sp. z o.o.:

- na rzecz Interprint Polska Sp. z o.o. poręczenie zobowiązań handlowych do wysokości 400 tys. EUR z datą wygaśnięcia przypadającą na dzień 30 czerwca 2021 roku. Saldo zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego wynosi 345 tys. EUR,
- na rzecz IMPRESS DECOR POLSKA Sp. z o.o. poręczenie zobowiązań handlowych do wysokości 110 tys. zł z datą wygaśnięcia przypadającą na dzień 30 czerwca 2021 roku. Saldo zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego wynosi 96 tys. zł,
- na rzecz Decor Druck Leipzig GmbH poręczenie zobowiązań handlowych do wysokości 320 tys. zł z datą wygaśnięcia przypadającą na dzień 30 czerwca 2021 roku. Saldo zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego wynosi 87 tys. zł,
- na rzecz Schattdecor Sp. z o.o. poręczenie zobowiązań handlowych do wysokości 2 500 tys. zł z datą wygaśnięcia przypadającą na dzień 30 czerwca 2021 roku. Saldo zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego wynosi 19 tys. zł,
- na rzecz Pfeleiderer Silekol Sp. z o.o. poręczenie zobowiązań handlowych do wysokości 2 000 tys. EUR z datą wygaśnięcia przypadającą na dzień 30 czerwca 2021 roku. Saldo zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego wynosi 92 tys. EUR.

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31.12.2020 roku obowiązywały następujące poręczenia zobowiązań kredytowych spółki zależnej TANNE Sp. z o.o.:

- poręczenie udzielone przez Jednostkę Dominującą do kwoty 105 000 tys. EUR za zobowiązania TANNE wobec PKO BP wynikające z Umowy Kredytu,
- poręczenie udzielone przez Jednostkę Dominującą do kwoty 105 000 tys. EUR za zobowiązania TANNE wobec BGK wynikające z Umowy Kredytu,
- poręczenie udzielone przez Jednostkę Dominującą do kwoty 18 564 tys. EUR za zobowiązania TANNE wobec PKO BP wynikające z Umowy Hedgingowej,
- poręczenie udzielone przez Jednostkę Dominującą do kwoty 21 750 tys. EUR za zobowiązania TANNE wobec BGK wynikające z Umowy Hedgingowej.

Saldo kredytu TANNE Sp. z o.o. na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosi 302 610 tys. zł.

Wszystkie wyżej wymienione zobowiązania, na które Jednostka Dominująca udzieliła poręczenia zostały ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji zobowiązań kredytowych oraz zobowiązań z tytułu dostaw i usług.

Hipotetyczny koszt do poniesienia przez Jednostkę Dominującą w związku z udzielonymi poręczeniami jest równy saldom niespłaconych kredytów wraz z odsetkami i prowizjami oraz saldom niespłaconych, a poręczonych zobowiązań inwestycyjnych i handlowych. Ponieważ DYSTRI-FORTE Sp. z o.o. prowadzi działalność operacyjną na wyłączność FORTE S.A., natomiast TANNE Sp. z o.o. tylko w ograniczonym zakresie prowadzi sprzedaż do klientów zewnętrznych, FORTE S.A. zapewnia im stabilny przepływ środków pieniężnych, zmierzające do spłaty zobowiązań warunkowych Jednostka Dominująca ocenia jako mało prawdopodobne.

33.2 Zobowiązania warunkowe

W dniu 2 lipca 2018 roku Jednostka Dominująca udzieliła, poprzez otwarcie akredytywy Stand-by w ING Bank N.V., zabezpieczenia kredytu udzielonego spółce współkontrolowanej FORTE Furniture India przez ICICI Bank Limited India z siedzibą w Kolkata. Aktualna wysokość akredytywy z datą ważności do 21.08.2021 roku wynosi 4 mln EUR. Akredytywa została udzielona w ciężar limitu kredytu obrotowego w ING Bank Śląski S.A.

34. Sprawy sądowe

Nie występują istotne postępowania sądowe.

35. Instrumenty finansowe

35.1 Wartość bilansowa

Klasyfikacja instrumentów finansowych wg MSSF 9 na dzień 31 grudnia 2020 roku	Inwestycje w instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Rachunkowość zabezpieczeń wyceniana w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Ogółem
Aktywa finansowe trwałe:	3	381	-	23	-	-	407
Akcje i udziały pozostałe	3	-	-	-	-	-	3
Certyfikaty inwestycyjne	-	381	-	-	-	-	381
Inne długoterminowe aktywa finansowe	-	-	-	23	-	-	23
Aktywa finansowe obrotowe:	-	2 343	128	211 639	-	-	214 110
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe należności	-	2 343	-	123 614	-	-	125 957
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	88 025	-	-	88 025
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	128	-	-	-	128
Zobowiązania finansowe długoterminowe:	-	-	-	-	(233 638)	(19 163)	(252 801)
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	-	-	-	-	(233 638)	-	(233 638)
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	-	-	-	-	(19 163)	(19 163)
Zobowiązania krótkoterminowe	-	-	-	-	(273 712)	(2 568)	(276 280)
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	-	-	(119 810)	-	(119 810)
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	(2 568)	(2 568)
Bieżąca część kredytów bankowych i pożyczek	-	-	-	-	(153 902)	-	(153 902)
	3	2 724	128	211 662	(507 350)	(21 731)	(314 564)

Grupa w pozycji aktywów finansowych nie wykazuje dzieł sztuki (61 tys. zł), w należnościach z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych nie uwzględnia należności budżetowych oraz rozliczeń międzyokresowych, natomiast w pozycji zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych nie uwzględnia zobowiązań kontraktowych, zobowiązań z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych, świadczeń urlopowych i kar konwencjonalnych.

Klasyfikacja instrumentów finansowych wg MSSF 9 na dzień 31 grudnia 2019 roku	Inwestycje w instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Rachunkowość zabezpieczeń wyceniana w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Ogółem
Aktywa finansowe trwałe:	3	92 570	-	1 678	-	13 450	107 701
Akcje i udziały nienotowane na giełdzie	3	-	-	-	-	-	3
Certyfikaty inwestycyjne	-	92 570	-	-	-	-	92 570
Udzielone pożyczki	-	-	-	1 651	-	-	1 651
Inne długoterminowe aktywa finansowe	-	-	-	27	-	-	27
Należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	-	-	-	-	13 450	13 450
Aktywa finansowe obrotowe:	-	629	118	150 085	-	16 924	167 756
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe należności	-	629	-	94 278	-	-	94 907
Należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	-	-	-	-	16 924	16 924
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	54 391	-	-	54 391
Udzielone pożyczki	-	-	-	1 416	-	-	1 416
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	118	-	-	-	118
Zobowiązania finansowe długoterminowe:	-	-	-	-	(165 661)	(2 328)	(167 989)
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	-	-	-	-	(165 661)	-	(165 661)
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	-	-	-	-	(2 328)	(2 328)
Zobowiązania krótkoterminowe	-	-	-	-	(493 166)	(1 446)	(494 612)
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	-	-	(127 788)	-	(127 788)
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	(1 446)	(1 446)
Bieżąca część kredytów bankowych i pożyczek	-	-	-	-	(365 378)	-	(365 378)
	3	93 199	118	151 763	(658 827)	26 600	(387 144)

Grupa w pozycji aktywów finansowych nie wykazuje dzieł sztuki (61 tys. zł), w należnościach z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych nie uwzględnia należności budżetowych oraz rozliczeń międzykresowych, natomiast w pozycji zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych nie uwzględnia zobowiązań kontraktowych, zobowiązań z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych, świadczeń urlopowych i kar konwencjonalnych.

35.2 Hierarchia wartości godziwej

Wartość bilansowa instrumentów finansowych nie odbiega w sposób istotny od ich wartości godziwej.

Grupa na moment bilansowy przeprowadziła analizę kredytów pod kątem ich wyceny do wartości godziwej. Wynik analizy potwierdził, iż wartość zobowiązań kredytowych wycenionych w zamortyzowanym koszcie nie odbiega w istotny sposób od ich wartości godziwej biorąc pod uwagę aktualnie dostępne warunki finansowania, w szczególności marże kredytowe oferowane na rynku.

Akcje i udziały zaliczane do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody dotyczą podmiotów nienotowanych, dla których brak jest możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi i wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości.

Na dzień 31 grudnia 2020	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Akcje i udziały nienotowane na giełdzie	-	-	3
Certyfikaty inwestycyjne FIZAN	-	381	-
Należności długoterminowe	-	23	-
Pozostałe aktywa finansowe krótkoterminowe	-	128	-
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	(119 810)	-
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	-	(387 540)	-
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	(21 731)	-
	-	(528 549)	3

Na dzień 31 grudnia 2019	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Akcje i udziały nienotowane na giełdzie	-	-	3
Certyfikaty inwestycyjne FIZAN	-	92 570	-
Udzielone pożyczki	-	3 067	-
Należności długoterminowe	-	27	-
Należności z tytułu instrumentów pochodnych	-	30 374	-
Pozostałe aktywa finansowe krótkoterminowe	-	118	-
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	(127 788)	-
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	-	(531 039)	-
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-	(3 774)	-
	-	(536 445)	3

Metody ustalania wartości godziwej instrumentów finansowych.

Poziom I

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2020 roku Grupa nie posiadała instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej kwalifikowanych do poziomu I (na dzień 31 grudnia 2019: nie występowały).

Poziom II

Zawiera dane wejściowe inne, niż pochodzące z aktywnego rynku, które jednak są obserwowalne. Ten poziom obejmuje następujące możliwe źródła informacji i dane:

- notowania dla podobnych aktywów i pasywów pochodzące z aktywnego rynku;
- notowania dla takich samych albo podobnych aktywów i pasywów z rynków, które nie są aktywne;
- rynki inne niż rynki notowane, będące jednak rynkami obserwowalnymi (stopy procentowe, spready kredytowe itp.);
- inne rynkowo potwierdzone informacje.

Do poziomu II Grupa kwalifikuje należności lub zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych, należności, pozostałe aktywa/zobowiązania finansowe, jak udzielone pożyczki oraz posiadane certyfikaty inwestycyjne FIZAN.

Wartość instrumentów finansowych wycenionych w zamortyzowanym koszcie nie odbiega w istotny sposób od wartości zaprezentowanych w bilansie.

Zmiany wartości godziwej certyfikatów inwestycyjnych Grupa zalicza się do wyniku bieżącego w pozycji pozostałe przychody lub koszty finansowe. Do wyceny certyfikatów stosowany jest aktualny na koniec okresu sprawozdawczego kurs wyceny IPOPEMA 160

Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych z siedzibą w Warszawie, wyliczany jako stosunek wartości aktywów netto FIZAN do ilości aktywnych certyfikatów. Grupa przyjęła aktywa netto FIZAN do wyceny jako wartość godziwą, ponieważ dotyczą one w całości wyłącznie aktywów wycenianych w wartości godziwej. Na dzień zakończenia okresu sprawozdawczego tj. 31 grudnia 2020 roku wartość aktywów netto FIZAN wynosiła 381 708,42 zł, a ilość certyfikatów posiadanych przez Spółkę 865 sztuk, co dało wartość jednostki uczestnictwa w kwocie 441,28 zł.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych ustalana jest na podstawie modeli wyceny instrumentów finansowych przy zastosowaniu ogólnie dostępnych kursów walutowych (2020: kurs EUR- 4,6148; 2019: kurs EUR – 4,2585) i stóp procentowych (1M -12 M WIBID, 1M-12M EURIBOR). Wskaźniki zmienności kursów walut pozyskiwane są z serwisów Reuters lub Bloomberg.

Kursy po jakich są zawierane opcje walutowe zaprezentowano w nocie nr 36.2.

Poziom III

Do poziomu trzeciego zalicza się wszelkie wyceny oparte na danych o charakterze nieobserwowalnym, stosowany jest wówczas, gdy nie można pozyskać informacji z dwóch pierwszych poziomów wyceny.

Do poziomu III zakwalifikowane są udziały posiadane w spółkach nienotowanych, dla których nie jest możliwe wiarygodne ustalenie ich wartości godziwej. Dla spółek tych nie istnieją aktywne rynki ani nie odnotowano porównywalnych transakcji na tego typu walorach.

	Na dzień 31.12.2020	Na dzień 31.12.2019
Stan na początek okresu	3	3
Odpisy aktualizujące	-	-
Sprzedaż	-	-
Stan na koniec okresu	3	3

W okresie sprawozdawczym nie nastąpiło przesunięcie instrumentów finansowych pomiędzy poszczególnymi poziomami hierarchii wartości godziwej (w okresie porównawczym: nie występowało).

35.3 Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat dotyczących instrumentów finansowych ujęte w rachunku zysków i strat

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat (w tym przychody i koszty odsetkowe) na dzień 31 grudnia 2020 roku	Inwestycje w instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Ogółem
Przychody/(koszty) z tytułu odsetek	-	700	(9 564)	-	(8 864)
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	-	16 113	(36 835)	-	(20 722)
Straty z tytułu wyceny wg zamortyzowanego kosztu	-	-	(504)	-	(504)
(Utworzenie)/rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	(4 477)	-	-	(4 477)
Dywidendy	-	8	-	-	8
Zyski/(straty) z tytułu wyceny certyfikatów inwestycyjnych	(58)	-	-	-	(58)
Zyski z realizacji instrumentów finansowych	-	-	-	3 810	3 810
Straty z tytułu wyceny i realizacji instrumentów finansowych	(20 224)	-	-	(1 661)	(21 885)
Ogółem zysk/(strata) netto	(20 282)	12 344	(46 903)	2 149	(52 692)

Grupa do pozycji „Przychody/(koszty) z tytułu odsetek” nie ujmuje odsetek budżetowych oraz od leasingu *(wyłączone z zakresu klasyfikacji i wyceny MSSF 9)*.

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat (w tym przychody i koszty odsetkowe) na dzień 31 grudnia 2019 roku	Inwestycje w instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Ogółem
Przychody/(koszty) z tytułu odsetek	-	405	(14 182)	-	(13 777)
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	-	(2 922)	5 019	-	2 097
Zyski z tytułu wyceny wg zamortyzowanego kosztu	-	-	901	-	901
(Utworzenie)/rozwiązanie odpisów aktualizujących	172	(21)	-	-	151
Dywidendy	-	331	-	-	331
Zyski z realizacji instrumentów finansowych	-	-	-	17 642	17 642
Straty z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	-	-	-	(1 779)	(1 779)
Ogółem zysk/(strata) netto	172	(2 207)	(8 262)	15 863	5 566

Grupa do pozycji „Przychody/(koszty) z tytułu odsetek” nie ujmuje odsetek budżetowych oraz od leasingu *(wyłączone z zakresu klasyfikacji i wyceny MSSF 9)*.

36. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Zastosowane kursy walutowe oraz stopy procentowe

Poniższa tabela przedstawia wyjściowe kursy walutowe zastosowane do analizy wrażliwości na zmianę kursów walut.

	EUR	USD
Na dzień 31 grudnia 2020		
Kurs średni NBP	4,6148	3,7584
Na dzień 31 grudnia 2019		
Kurs średni NBP	4,2585	3,7977

Poniższa tabela przedstawia zastosowane w sprawozdaniu finansowym wyjściowe stopy procentowe do badania wrażliwości na zmiany:

	%
Na dzień 31 grudnia 2020	
1M WIBOR	0,2000
3M WIBOR	0,2100
1M EURIBOR	-0,5540
3M EURIBOR	-0,5450
1M LIBOR USD	0,1439
Na dzień 31 grudnia 2019	
1M WIBOR	1,6300
3M WIBOR	1,7100
1M EURIBOR	-0,4380
3M EURIBOR	-0,3830
1M LIBOR USD	1,7625

Poza instrumentami pochodnymi, do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy. Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności. Grupa zawiera również transakcje z udziałem instrumentów pochodnych, przede wszystkim *zerokosztowe strategie opcyjne oraz instrument zabezpieczający ryzyko stopy procentowej IRS (Interest Rate Swap)*. Celem tych transakcji jest zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz ryzykiem walutowym powstającym w toku działalności Grupy.

Zasadą stosowaną przez Grupę obecnie i przez cały okres objęty sprawozdaniem jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi, poza korzystaniem z usług faktoringu dla wybranych należności handlowych.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. W stosowanych metodach nie nastąpiły żadne zmiany w stosunku do poprzedniego okresu.

Grupa monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych. Zasady rachunkowości Grupy dotyczące instrumentów pochodnych zostały omówione w nocie 8.18 i 8.19.

36.1 Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych, które są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych (WIBOR, EURIBOR, LIBOR) powiększonych o marżę.

Instrumenty finansowe Grupy, które nie zostały ujęte w poniższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

Umowy leasingowe, w których stopa dyskonta została wyliczona w oparciu o długoterminowe obligacje Skarbu Państwa tylko w niewielkim stopniu są wrażliwe na zmienność stóp procentowych. Do umów tych zalicza się umowy wieczystego użytkowania gruntów oraz jedną z umów leasingu urządzeń. Grupa posiada również kredyt o stałym oprocentowaniu udzielony niemieckiej spółce zależnej, który został wyłączony z analizy wrażliwości na zmienność stóp procentowych.

Wartość bilansowa instrumentów finansowych Grupy narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe

Analizy wrażliwości na zmiany stopy procentowej Grupa dokonała zgodnie z dotychczasowymi harmonogramami spłat udzielonych pożyczek oraz zobowiązań z tytułu kredytów i leasingu, zaznaczając jak na wstępie, że analizie podlegały jedynie salda długoterminowe i wrażliwe na ewentualne zmiany stóp procentowych.

31 grudnia 2020 roku - Oprocentowanie stałe

	<1rok	1-2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty bankowe	691	692	2 077	4 615	8 075

31 grudnia 2020 roku - Oprocentowanie zmienne

	<1rok	1-2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty bankowe	153 211	76 356	149 898	-	379 465
Zobowiązania z tytułu leasingu	2 102	580	248	21 933	24 863

31 grudnia 2019 roku - Oprocentowanie zmienne

	<1rok	1-2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Udzielone pożyczki	1 057	1 304	347	-	2 708
Kredyty bankowe	86 853	236 121	208 065	-	531 039
Zobowiązania z tytułu leasingu	2 123	1 781	715	21 934	26 553

Efektywna stopa procentowa dla kredytów zaciągniętych przez Grupę wynosiła na dzień 31 grudnia 2020 roku 1,35 % (2019: 2,048 %).

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności/wymagalności tych instrumentów. Jedynym kredytem o stałym oprocentowaniu jest kredyt inwestycyjny udzielony jednostce zależnej MV GmbH przez Volksbank Bad Salzungen eG.

W celu analizy wrażliwości na zmiany stopy procentowej długoterminowych zobowiązań finansowych Grupy tj. kredytów oraz zobowiązań z tytułu leasingu finansowego, założono wzrost/spadek ich oprocentowania w skali roku w punktach % (p.p.) – dla LIBOR o 0,10 pkt %, EURIBOR o 0,10 pkt % oraz dla WIBOR o 0,10 pkt %.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych przy założeniu niezmienności innych czynników w związku z zobowiązaniami o zmiennej stopie procentowej.

Zobowiązania kredytowe i leasingowe	Wartości narażone na ryzyko po przeliczeniu na PLN	zmiana punktów % (p.p.)	Wpływ na wynik finansowy brutto
Na dzień 31 grudnia 2020			
Kredyt długoterminowy EUR	226 254	+0,10	(234)
Kredyt długoterminowy EUR	226 254	-0,10	234
Leasing długoterminowy PLN	181	+0,10	-
Leasing długoterminowy PLN	181	-0,10	-

Zobowiązania kredytowe i leasingowe	Wartości narażone na ryzyko po przeliczeniu na PLN	zmiana punktów % (p.p.)	Wpływ na wynik finansowy brutto
Na dzień 31 grudnia 2019			
Kredyt długoterminowy PLN	134 323	+0,50	11
Kredyt długoterminowy PLN	134 323	-0,50	(11)
Kredyt długoterminowy EUR	306 887	+0,10	(297)
Kredyt długoterminowy EUR	306 887	-0,10	297
Kredyt długoterminowy USD	2 976	+0,18	5

Kredyt długoterminowy USD	2 976	-0,18	(5)
Leasing długoterminowy PLN	656	+0,50	-
Leasing długoterminowy PLN	656	-0,50	-

Analiza wrażliwości na zmiany stopy procentowej dla rachunkowości zabezpieczeń, dla tej analizy przyjęto średnio wzrost /spadek stopy WIBOR o 0,5 pkt % (p.p.), wzrost /spadek stopy EURIBOR o 0,10 pkt % (p.p.).

FX Opcje	Wartości narażone na ryzyko	Zmiana punktów % (p.p.)	Koszt zabezpieczenia
Na dzień 31 grudnia 2020			
3M_WIBOR/ WIBID	(18 269)	+0,50	(6 642)
3M_WIBOR/ WIBID	(18 269)	-0,50	6 659
3M_EURIBOR	(18 269)	+0,10	1 355
3M_EURIBOR	(18 269)	-0,10	(1 358)
Na dzień 31 grudnia 2019			
3M_WIBOR/ WIBID	30 374	+0,50	8 023
3M_WIBOR/ WIBID	30 374	-0,50	(8 558)
3M_EURIBOR	30 374	+0,10	1 649
3M_EURIBOR	30 374	-0,10	(1 635)

Rachunkowość zabezpieczeń ryzyka stóp procentowych (IRS)

Na dzień 31 grudnia 2020 roku wartość godziwa kontraktów walutowych spełniających kryterium zaliczenia ich do rachunkowości zabezpieczeń wynosiła (3 461) tys. zł i jako wartość efektywna została ujęta w kapitale rezerwowym z aktualizacji wyceny, który stanowi element pozostałych kapitałów rezerwowych. Na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość godziwa kontraktów walutowych spełniających kryterium zaliczenia ich do rachunkowości zabezpieczeń wynosiła (3 774) tys. zł.

Podstawowe warunki transakcji IRS zawartej pomiędzy spółką zależną TANNE Sp. z o.o., a PKO BP S.A.:

- data zawarcia transakcji 31.01.2017,
- kwota nominalna i waluta transakcji – 49 000 tys. EUR (35% kwoty nominalnej kredytu),
- stopa referencyjna: EURIBOR 3M,
- początek pierwszego okresu odsetkowego - 20.09.2018 r.,
- pierwsza wymiana płatności odsetkowych - 20.12.2018 r.,
- data zakończenia transakcji IRS - 14.10.2024 r.,
- amortyzacja i okresy odsetkowe - zgodnie z uzgodnionym harmonogramem,
- baza odsetkowa dla obu nóg swapa (stałych i zmiennych płatności odsetkowych) - Act/360.

Spółka zależna TANNE Sp. z o.o. wyznaczyła komponent ryzyka w wysokości stawki bazowej EURIBOR 3M z pełnego oprocentowania kredytów i wyłącznie przepływy odsetkowe oparte o tę stawkę. Historycznie wyznaczony komponent ryzyka odpowiadał za ok. -15% całego przepływu odsetkowego (ze względu na ujemną stawkę EURIBOR).

Wymiana płatności odsetkowych za 2020 rok w kwocie 1 661 tys. zł i została zaprezentowana w pozycji „Strata z pochodnych instrumentów finansowych”.

IRS	Wartości narażone na ryzyko	Zmiana punktów % (p.p.)	Kapitał rezerwowý z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	Wynik odsetkowy
Na dzień 31 grudnia 2020				
EURIBOR	3 461	+0,10	285	
EURIBOR	3 461	-0,10	(285)	
Na dzień 31 grudnia 2019				
EURIBOR	3 774	+0,10	405	-
EURIBOR	3 774	-0,10	(405)	-

36.2 Ryzyko walutowe

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji sprzedaży. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez jednostkę operacyjną sprzedaży lub zakupów w walutach innych, niż jej waluta funkcjonalna. Około 84% zawartych przez Grupę transakcji sprzedaży wyrażonych jest w walutach innych, niż waluta sprawozdawcza jednostki operacyjnej dokonującej sprzedaży.

Grupa stara się negocjować warunki zabezpieczających instrumentów pochodnych w taki sposób, by odpowiadały one warunkom zabezpieczanej pozycji i zapewniały dzięki temu maksymalną skuteczność zabezpieczenia.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto w związku ze zmianą wartości godziwej aktywów i zobowiązań pieniężnych na racjonalnie możliwe wahania kursu EUR i USD (łącznie) przy założeniu niezmienności innych czynników.

Do analizy przyjęto następujące założenia zmiany kursów walut: dla danych na dzień 31 grudnia 2020 roku przyjęto wzrost kursu waluty EUR o 5% / spadek kursu waluty EUR o 8% (4,6147; wzrost 4,8455; spadek 4,2456), wzrost / spadek kursu waluty USD o 5% (3,7584; wzrost 3,9464; spadek 3,5704) dla danych na dzień 31 grudnia 2019 roku: wzrost/spadek kursu EUR o 4% (4,2585; wzrost 4,4288; spadek 4,0882), wzrost/spadek kursu USD o 4% (3,7977; wzrost 3,9496; spadek 3,6458).

Parametry przyjęte w zaprezentowanej analizie wrażliwości zostały ustalone w oparciu o dostępne prognozy rynkowe dotyczące kształtowania się tych parametrów w okresie najbliższych 12 miesięcy. Różnice między rokiem 2020 i 2019 wynikają ze zmian tych prognoz.

Poniższa analiza została przeprowadzona przy założeniu obowiązywania dotychczasowych harmonogramów spłaty zobowiązań kredytowych.

FX Opcje	Wartości narażone na ryzyko	Procentowa zmiana kursów	Kapitał rezerwowy z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	Koszt zabezpieczenia
Na dzień 31 grudnia 2020				
EUR/PLN	(18 269)	+5%	(10 210)	(34 327)
EUR/PLN	(18 269)	-8%	56 703	15 737
Na dzień 31 grudnia 2019				
EUR/PLN	30 374	+4%	(57 452)	16 843
EUR/PLN	30 374	-4%	72 548	(17 061)

IRS	Wartości narażone na ryzyko	Procentowa zmiana kursów	Kapitał rezerwowy z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych
Na dzień 31 grudnia 2020			
EUR/PLN	3 461	+5%	(173)
EUR/PLN	3 461	-8%	276
Na dzień 31 grudnia 2019			
EUR/PLN	3 774	+4%	(151)
EUR/PLN	3 774	-4%	151

	Wartości narażone na ryzyko w walucie EUR po przeliczeniu na PLN	Wartości narażone na ryzyko w walucie USD po przeliczeniu na PLN	Procentowa zmiana kursów	Wpływ na wynik finansowy brutto
31 grudnia 2020				
Należności handlowe	121 297	-	+5%	5 776
Środki pieniężne	19 753	81	+5%	944
Zobowiązania handlowe	(26 612)	(1 082)	+5%	(1 319)
Kredyty bankowe	(402 633)	-	+5%	(19 173)
Razem wpływ wzrostu kursu	(288 195)	(1 001)		(13 772)
Należności handlowe	106 280	-	-8%/-5%	(9 242)
Środki pieniężne	17 307	73	-8%/-5%	(1 509)
Zobowiązania handlowe	(23 317)	(979)	-8%/-5%	2 079
Kredyty bankowe	(352 784)	-	-8%/-5%	30 677
Razem wpływ spadku kursu	(252 514)	(906)		(22 005)

	Wartości narażone na ryzyko w walucie EUR po przeliczeniu na PLN	Wartości narażone na ryzyko w walucie USD po przeliczeniu na PLN	Procentowa zmiana kursów	Wpływ na wynik finansowy brutto
31 grudnia 2019				
Należności handlowe	92 535	-	+4%	3 701
Pożyczki udzielone	1 387	-	+4%	55
Środki pieniężne	39 978	63	+4%	1 602
Zobowiązania handlowe	(34 599)	-	+4%	(1 384)
Kredyty bankowe	(382 738)	(2 976)	+4%	(15 428)
Razem wpływ wzrostu kursu	(283 437)	(2 913)		(11 454)
Należności handlowe	92 535	-	-4%	(3 701)
Pożyczki udzielone	1 387	-	-4%	(55)
Środki pieniężne	39 978	63	-4%	(1 602)
Zobowiązania handlowe	(34 599)	-	-4%	1 384
Kredyty bankowe	(382 738)	(2 976)	-4%	15 428
Razem wpływ spadku kursu	(283 437)	(2 913)		11 454

Zabezpieczenie przed ryzykiem walutowym

Podstawową metodą zarządzania ryzykiem walutowym są strategie zabezpieczające wykorzystujące instrumenty pochodne. Grupa stosuje do zabezpieczenia przyszłych transakcji walutowych symetryczne strategie opcyjne (opis w nocie 8.18 i 8.19).

Wpływ instrumentów pochodnych na sprawozdanie z sytuacji finansowej

Na dzień 31 grudnia 2020 roku wartość godziwa otwartych kontraktów walutowych wyniosła (18 269) tys. zł i w wysokości (25 514) tys. zł została ujęta jako wartość wewnętrzna w kapitale z aktualizacji pochodnych instrumentów finansowych, który jest elementem pozycji „Pozostałe kapitały rezerwowe” w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym (szczegóły w nocie 28.4). Natomiast kwota 7 245 tys. zł została ujęta jako wartość czasowa w pozycji koszt zabezpieczenia, który również stanowi element Pozostałych kapitałów rezerwowych (szczegóły w nocie 28.4). Wartość wyceny skorygowana o podatek odroczone i zaprezentowana w kapitałach wyniosła (14 798) tys. zł.

Ponadto Grupa w Pozostałych kapitałach rezerwowych ujęła wartość godziwą transakcji IRS w wysokości (3 461) tys. zł.

Wpływ instrumentów pochodnych na wynik finansowy i inne całkowite dochody

Na dzień 31 grudnia 2020 roku wartość godziwa transakcji IRS spełniających kryterium zaliczenia ich do rachunkowości zabezpieczeń wynosiła (3 461) tys. zł i jako wartość efektywna w wysokości została ujęta w kapitale rezerwowym z aktualizacji wyceny, który jest elementem pozostałych kapitałów rezerwowych. Na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość godziwa kontraktów walutowych spełniających kryterium zaliczenia ich do rachunkowości zabezpieczeń wynosiła (3 774) tys. zł i jako wartość efektywna została ujęta w kapitałach.

Wpływy z instrumentów pochodnych na wynik okresu	01.01.- 31.12.2020	01.01.- 31.12.2019
Wpływy na przychody ze sprzedaży	3 810	17 642
Wpływy na pozostałe przychody/koszty finansowe, z tego:	(1 661)	(1 779)
- z tytułu płatności odsetkowych IRS	(1 661)	(1 752)
- odwrócenie wyceny IRS z okresu poprzedniego	-	(27)
	2 149	15 863

Wpływy z instrumentów pochodnych na inne całkowite dochody	01.01.- 31.12.2020	01.01.- 31.12.2019
Zyski/Straty z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających w okresie	(54 155)	18 830
Kwoty przeklasyfikowane z kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych do przychodów ze sprzedaży	14 488	(8 409)

Zyski/Straty z tytułu wyceny wartości czasowej opcji	9 636	3 304
Kwoty przeklasyfikowane z kosztu zabezpieczenia do przychodów ze sprzedaży	(18 299)	(9 233)
	(48 330)	4 492

Rachunkowość zabezpieczeń

Jednym ze strategicznych celów Grupy jest minimalizacja ryzyka walutowego rozumianego jako wpływ zmian kursów walutowych na przepływy pieniężne, a tym samym na wynik finansowy Grupy. Grupa w ramach Planu Finansowego, co rok prognozuje miesięczne przychody i wydatki w walutach obcych otrzymując finalnie szereg prognozowanych ekspozycji netto. W celu zabezpieczenia tych prognozowanych ekspozycji przed wpływem istotnej zmiany kursu walutowego Grupa zawiera zerokosztowe symetryczne strategie opcyjne polegające na zakupie opcji put i jednoczesnej sprzedaży opcji call na tę samą ilość jednostek instrumentu bazowego. Opisana strategia eliminuje wpływ ewentualnej zmiany kursu walutowego poniżej kursu wykonania opcji put oraz powyżej kursu wykonania opcji call na wartość ekspozycji wyrażoną w PLN.

Pomiędzy pozycją zabezpieczaną, a instrumentem zabezpieczającym istnieje naturalna relacja ekonomiczna oparta na zgodności ryzyka związanego z pozycją zabezpieczaną (ryzyko walutowe) a typem instrumentów zabezpieczających (opcje walutowe). Konstrukcja strategii sprawia, że jej wartość wewnętrzna jako instrumentu zabezpieczającego zmienia się w przeciwnym kierunku, niż wartość pozycji zabezpieczanej.

Opis ważniejszych zasad stosowanych odnośnie rachunkowości zabezpieczeń przedstawiony został w nocie 8.18. Zgodnie z nimi zmiany wartości wewnętrznej i czasowej zabezpieczających kontraktów opcyjnych zalicza się do kapitałów własnych Grupy. W momencie realizacji zabezpieczanego przychodu ze sprzedaży zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających ujmowane są w bieżącym wyniku finansowym.

Nie rzadziej niż na dzień rozpoczęcia zabezpieczenia oraz na koniec każdego miesiąca, dokonuje się oceny efektywności prospektywnej porównując skumulowaną zmianę wartości wewnętrznej opcji zabezpieczających do skumulowanej zmiany wartości przyszłych przepływów. Grupa szacuje wskaźnik zabezpieczenia na poziomie 1. Wartość współczynnika wynika bezpośrednio ze strategii zarządzania ryzykiem, zgodnie z którą Grupa szacuje prognozowane przepływy, a następnie część z nich zabezpiecza strategią opcyjną w proporcji 1:1. MSSF 9 wymaga, aby zabezpieczenie było efektywne. Nieefektywność zabezpieczenia oznacza stopień w jakim zmiany wartości godziwej lub przepływów pieniężnych związanych z instrumentem zabezpieczającym są większe lub mniejsze niż te związane z pozycją zabezpieczaną. Podstawowe źródła nieefektywności rachunkowości zabezpieczeń stanowią:

- niedopasowanie terminów pieniężnych
- niedopasowanie terminów zapadalności
- niedopasowanie wartości nominalnych zabezpieczenia i pozycji zabezpieczanej.

Na koniec każdego miesiąca dokonuje się pomiaru efektywności zabezpieczania - efektywność retrospektywna – porównując skumulowaną zmianę wartości wewnętrznej opcji zabezpieczających ustanowionych powiązań w ramach rachunkowości zabezpieczeń do skumulowanej zmiany wartości przyszłych przepływów pieniężnych oszacowaną na podstawie danych dotyczących rynku walutowego z dnia wyceny.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych	Stan na dzień 31.12.2020	Stan na dzień 31.12.2019
Długoterminowe należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	13 450
Krótkoterminowe należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	16 924
	-	30 374
Długoterminowe zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	(19 163)	(2 328)
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	(2 568)	(1 446)
	(21 731)	(3 774)

Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających

Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych przedstawiono w punkcie 28.4 dodatkowych not objaśniających.

Kapitał z aktualizacji wyceny z tytułu rachunkowości zabezpieczeń obejmuje:

- wycenę instrumentów finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne w wysokości: (18 269) tys. zł,

- wycenę instrumentów finansowych zabezpieczających wysokość stóp procentowych w wysokości: (3 461) tys. zł,
 - rezerwę z tytułu odroczonego podatku dot. instrumentów zabezpieczających 3 471 tys. zł.
- Razem kapitał z aktualizacji wyceny rachunkowości zabezpieczeń: (18 259) tys. zł.

Wartość godziwa kontraktów walutowych

Na dzień 31 grudnia 2020 roku wartość godziwa kontraktów walutowych spełniających kryterium zaliczenia ich do rachunkowości zabezpieczeń wynosiła (18 269) tys. zł, z czego (25 514) tys. zł zostało ujęte jako wartość wewnętrzną, natomiast kwota 7 245 tys. zł została ujęta jako wartość czasowa w pozycji koszt zabezpieczenia. Wartość wyceny skorygowana o podatek odroczone wyniosła (14 798) tys. zł.

Grupa ujmuje w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym rachunkowość zabezpieczeń, która jest zbieżna z wycenami bankowymi i prezentuje ją jako należność lub zobowiązanie.

Poniższa tabela zawiera zbiorcze dane dotyczące wartości godziwych i terminy rozliczeń, a także zbiorcze informacje dotyczące kwoty (wielkości) będącej podstawą przyszłych płatności oraz ceny realizacji efektywnych kontraktów terminowych. Terminy rozliczeń są zbieżne z terminami, w których kwoty odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny z tytułu tych transakcji zostaną odniesione do rachunku zysków i strat.

Waluta	Kwota w walucie	Typ transakcji	Data zawarcia	Data realizacji	Kurs terminowy	Nazwa Banku	Wartość godziwa
EUR	28 000	Opcja Put	05.2018	01-04.2021	4,4000	PKO BP S.A.	92
EUR	28 000	Opcja Call	05.2018	01-04.2021	4,7580	PKO BP S.A.	(524)
EUR	20 000	Opcja Put	06.2018	05-06.2021	4,4000	PKO BP S.A.	206
EUR	20 000	Opcja Call	06.2018	05-06.2021	4,9405	PKO BP S.A.	(324)
EUR	52 000	Opcja Put	11.2018	07-10.2021	4,4000	PKO BP S.A.	907
EUR	52 000	Opcja Call	11.2018	07-10.2021	4,9560	PKO BP S.A.	(1 390)
EUR	30 000	Opcja Put	02.2019	11.2021-01.2022	4,4000	PKO BP S.A.	683
EUR	30 000	Opcja Call	02.2019	11.2021-01.2022	4,8300	PKO BP S.A.	(1 642)
EUR	63 000	Opcja Put	08.2019	02- 07.2022	4,4000	PKO BP S.A.	1 873
EUR	63 000	Opcja Call	08.2019	02- 07.2022	4,8450	PKO BP S.A.	(4 297)
EUR	61 000	Opcja Put	07.2020	12.2022-04.2023	4,4000	PKO BP S.A.	2 647
EUR	61 000	Opcja Call	07.2020	12.2022-04.2023	4,8000	PKO BP S.A.	(7 331)
EUR	40 000	Opcja Put	09.2020	05-08.2023	4,4000	PKO BP S.A.	1 938
EUR	40 000	Opcja Call	09.2020	05-08.2023	4,8050	PKO BP S.A.	(5 534)
Razem						PKO BP S.A.	(12 696)
EUR	28 000	Opcja Put	04.2018	01-04.2021	4,3500	mBank S.A.	64
EUR	28 000	Opcja Call	04.2018	01-04.2021	4,6710	mBank S.A.	(1 049)
EUR	54 000	Opcja Put	11.2019	08-11.2022	4,4000	mBank S.A.	1 935
EUR	54 000	Opcja Call	11.2019	08-11.2022	4,8720	mBank S.A.	(4 384)
EUR	24 000	Opcja Put	10.2020	09-10.2023	4,5000-4,6000	mBank S.A.	2 262
EUR	24 000	Opcja Call	10.2020	09-10.2023	4,8700-4,9150	mBank S.A.	(2 857)
EUR	22 000	Opcja Put	12.2020	11-12.2023	4,5000	mBank S.A.	1 647

EUR	22 000	Opcja Call	12.2020	11-12.2023	4,8340	mBank S.A.	(3 191)
Razem						mBank S.A.	(5 573)

Ryzyka związane z terminowymi kontraktami walutowymi to ryzyka stopy procentowej, kursu walutowego oraz niewypłacalności drugiej strony transakcji. Ryzyko kredytowe jest jednak ograniczone, gdyż drugą stroną transakcji są banki o wysokim standingu finansowym.

36.3 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe Grupy związane jest głównie z wiarygodnością kredytową i wypłacalnością klientów, z którymi zawiera transakcje sprzedaży.

W Grupie funkcjonuje procedura przyznawania kontrahentowi limitu kredytu kupieckiego i określenie formy jego zabezpieczenia. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Następnie uruchomiane są procedury ubezpieczenia danego klienta w ramach zawartych polis ubezpieczenia należności.

Praktycznie wszystkie należności handlowe, z wyjątkiem należności od jednostek powiązanych, są ubezpieczone, bądź zabezpieczone akredytywami lub gwarancjami bankowymi z tytułu tzw. centralnego regulowania płatności. W sporadycznych przypadkach możliwa jest współpraca z klientami na podstawie limitów wewnętrznych, których wielkość każdorazowo wymaga akceptacji Zarządu Jednostki Dominującej.

Dodatkowo należności kontrahentów są regularnie monitorowane przez służby handlowe i finansowe. W przypadku wystąpienia należności przeterminowanych następuje wstrzymanie sprzedaży i uruchamiana jest windykacja należności.

Umowy ubezpieczenia należności zawierane przez Grupę są traktowane jako integralna część umowy instrumentu finansowego. Grupa dokonując szacunku oczekiwanych strat kredytowych na należności handlowe uwzględnia przyszłe przepływy pieniężne wynikające z umowy ubezpieczenia. W związku z powyższym ryzyko kredytowe związane z danym kontrahentem jest zastępowane ryzykiem kredytowym ubezpieczyciela, dlatego też w ocenie Grupy ryzyko kredytowe wynikające z koncentracji tj. posiadania należności wobec pojedynczego kontrahenta o wartości przekraczającej 10% całego salda należności handlowych jest niewielkie.

Kwota maksymalnej ekspozycji na ryzyko kredytowe, w przypadku należności handlowych od jednostek pozostałych z tytułu sprzedaży produktów jest ograniczona do wysokości przyznanych limitów wewnętrznych, franszyzy i udziału własnego określonych w warunkach polisy ubezpieczenia należności, zaś z tytułu najmu powierzchni do wysokości sald należności. Na dzień 31 grudnia 2020 roku oszacowana kwota maksymalnej ekspozycji kredytowej wynosiła 8 264 tys. zł (w 2019 roku 4 308 tys. zł).

W przypadku udzielonych pożyczek, Grupa na bieżąco monitoruje sytuację finansową dłużników. Zabezpieczenie udzielonych pożyczek stanowią weksle in blanco. Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe z tytułu udzielonych pożyczek jest równa saldowi należności z tytułu pożyczek zaprezentowanym w notach 22 i 26.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz niektóre instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej, ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy.

36.4 Ryzyko związane z płynnością

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe oraz umowy leasingu.

Tabela poniżej przedstawia instrumenty finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 wg daty zapadalności.

31 grudnia 2020	<1rok	1–2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty bankowe	(153 902)	(77 047)	(151 975)	(4 616)	(387 540)
Zobowiązania z tytułu leasingu	(2 102)	(579)	(248)	(21 934)	(24 863)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(119 810)	-	-	-	(119 810)
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	(2 568)	(5 986)	(13 176)	-	(21 730)
	(278 382)	(83 612)	(165 399)	(26 550)	(553 943)
Odsetki od kredytów bankowych	(3 701)	(4 476)	(630)	(16)	(8 823)

Odsetki od leasingu	(914)	(821)	(2 389)	(34 980)	(39 104)
---------------------	-------	-------	---------	----------	----------

31 grudnia 2019	<1rok	1–2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	16 924	13 450	-	-	30 374
Udzielone pożyczki	1 057	1 304	347	-	2 708
Kredyty bankowe	(86 853)	(236 121)	(208 065)	-	(531 039)
Zobowiązania z tytułu leasingu	(2 123)	(1 781)	(715)	(21 934)	(26 553)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(127 788)	-	-	-	(127 788)
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	(1 446)	(604)	(1 724)	-	(3 774)
	(200 229)	(223 752)	(210 157)	(21 934)	(656 072)
Otrzymane odsetki od pożyczek	39	21	2	-	62
Odsetki od kredytów bankowych	(6 313)	(8 220)	(2 857)	-	(17 390)
Odsetki od leasingu	(915)	(848)	(2 400)	(35 773)	(39 936)

37. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W okresie obrotowym zakończonym 31 grudnia 2020 roku i 31 grudnia 2019 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto.

	31.12.2020	31.12.2019
Oprocentowane kredyty i pożyczki	387 540	531 039
Zobowiązania z tytułu leasingu	24 863	26 553
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	263 352	232 227
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(88 025)	(54 391)
Zadłużenie netto	587 730	735 428
Kapitał podstawowy	23 931	23 931
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	114 556	114 556
Pozostałe kapitały rezerwowe	(36 737)	486
Zyski zatrzymane	691 897	642 212
Kapitał udziałowców niekontrolujących	2 563	17
Kapitał razem	796 210	781 202
Kapitał i zadłużenie netto	1 383 940	1 516 630
Wskaźnik dźwigni finansowej	42%	48%

38. Informacje o podmiotach powiązanych

38.1 Jednostka Dominująca całej Grupy

Jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Fabryk Mebli FORTE jest Spółka Fabryki Mebli FORTE S.A.

38.2 Podmioty o znaczącym wpływie na Grupę

Informacja o podmiotach posiadających powyżej 5% udziałów w kapitale Jednostki Dominującej została przedstawiona w notce 28.

38.3 Wspólne przedsięwzięcie, w którym Jednostka Dominująca jest współnikiem

W dniu 18 stycznia 2017 roku Spółka zawarła z INDIAN FURNITURE PRODUCTS LIMITED (IFPL) z siedzibą w Chennai Indie, podmiotem należącym do Grupy Kapitałowej ADVENTZ, umowę joint venture, dotyczącą produkcji i sprzedaży mebli na rynku indyjskim. Elementem umowy joint venture było utworzenie podmiotu o nazwie FORTE FURNITURE PRODUCTS INDIA PVT. LTD z siedzibą w Chennai, w którym każdy z udziałowców, tj. FORTE i IFPL, posiada po 50% udziałów. Na mocy umowy wspólnicy zobowiązali się do dokonywania ewentualnych dopłat do kapitałów. Zasadniczym przedmiotem działalności FFPI jest produkcja i sprzedaż mebli. Działalność FFPI oparta jest o istniejący zakład produkcyjny i sieć sprzedaży w Indiach, będące dotychczas własnością IFPL oraz o dostarczane przez FORTE know-how, wzornictwo, rozwój produktu i technologię produkcji. Spółka FFPI rozpoczęła działalność operacyjną w kwietniu 2017 roku.

Inwestycje wyceniane metodą praw własności	31.12.2020	31.12.2019
Skumulowany wynik	(24 150)	(17 725)
Różnice kursowe z przeliczenia	(56)	(609)
Pożyczka udzielona spółce współkontrolowanej	-	8 065
Wartość udziałów wg ceny nabycia	21 527	10 735
Wartość udziałów wyceniona metodą praw własności/ Zobowiązania wobec jednostek współzależnych wycenianych metodą praw własności	(2 679)	466

WYBRANE DANE FINANSOWE WG UDZIAŁU W KAPITAŁACH SPÓŁKI	31.12.2020	31.12.2019
Aktywa trwałe	6 836	1 091
Aktywa obrotowe	10 239	14 547
Suma aktywów	17 075	15 638
Kapitały	(2 679)	(5 276)
Zobowiązania długoterminowe	5 592	5 293
Zobowiązania krótkoterminowe	14 162	15 621
Suma pasywów	17 075	15 638
Przychody ze sprzedaży	8 825	21 946
Wynik bieżący	(6 424)	(6 538)

38.4 Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

Wszelkie transakcje z podmiotami powiązanymi są przeprowadzane na warunkach stosowanych przez Grupę w relacjach z podmiotami niepowiązanymi.

38.5 Informacja o podmiotach powiązanych osobowo

MaForm Holding AG posiada 42,83% udziałów w kapitale zakładowym Fabryk Mebli „FORTE” S.A. (Jednostki Dominującej).

Pan Maciej Formanowicz – Prezes Zarządu Fabryk Mebli „FORTE” S.A. wraz z małżonką Panią Anną Formanowicz posiadają łącznie 91,13% udziałów w MaForm Holding AG, osobno każdy po 45,565% udziałów. Pani Maria Florczuk posiada 8,87% udziałów w MaForm Holding AG.

38.6 Transakcje z udziałem Zarządu, kluczowego kierownictwa lub członków ich najbliższych rodzin

Program motywacyjny dla Członków Zarządu Jednostki Dominującej i emisja warrantów subskrypcyjnych serii D, E i F z wyłączeniem prawa poboru warrantów subskrypcyjnych serii D, E i F wprowadzony na lata 2014-2016 dla Członków Zarządu Spółki Dominującej zakończył się i na dzień bilansowy nie występują żadne inne programy motywacyjne oparte na akcjach.

38.7 Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy

Wynagrodzenie wypłacone członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki (Jednostki Dominującej) oraz Zarządom/Członkom Rad Nadzorczych jednostek zależnych Grupy przedstawiało się następująco:

	Okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2020	Okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2019
Wynagrodzenie Zarządu Spółki Dominującej:	8 566	8 363
w przedsiębiorstwie Jednostki Dominującej	7 988	7 812
Maciej Formanowicz	3 185	2 938
Klaus Dieter Dahlem	1 292	1 383
Maria Florczuk	1 154	1 067
Mariusz Gazda	1 154	1 067
Andreas Disch	1 203	1 357
z tytułu pełnienia funkcji we władzach jednostek zależnych	578	551
Maciej Formanowicz	578	551
Rada Nadzorcza:	338	384
Zbigniew Sebastian	73	84
Stanisław Krauz	53	60
Bernard Woźniak	53	60
Jerzy Smardzewski	53	60
Piotr Szczepiórkowski	53	60
Jacek Tucharz	53	60

Wynagrodzenie wypłacone lub należne pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej

	Rok zakończony 31.12.2020	Rok zakończony 31.12.2019
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	11 355	8 540
Nagrody jubileuszowe	-	-
Świadczenia po okresie zatrudnienia	32	78
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	20
Świadczenia pracownicze w formie akcji własnych	-	-
Łączna kwota wynagrodzenia wypłaconego głównej kadrze kierowniczej (za wyjątkiem członków Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej)	11 387	8 638

38.8 Udziały wyższej kadry kierowniczej w programie akcji pracowniczych

W okresie sprawozdawczym programy akcji pracowniczych nie występowały.

39. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie kształtowało się następująco:

	2020	2019
Zarząd Jednostki Dominującej	5	5
Zarządy jednostek zależnych	6	4
Administracja	344	323
Dział sprzedaży	580	575
Pion produkcji	2 350	2 391
Pozostali	221	226
Razem	3 506	3 524

40. Zdarzenia następujące po bilansowym zakończeniu okresu sprawozdawczego

W dniu 23 lutego 2021 roku jednostka Dominująca zawarła Aneks nr 8 do umowy kredytowej z mBank S.A. z dnia 20 grudnia 2013 roku z późniejszymi zmianami. Na podstawie aneksu wydłużono okres obowiązywania umowy do dnia 25 lutego 2022 roku.

W dniu 25 stycznia 2021 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki FORTE BRAND Spółka z o.o. wyraziło zgodę na sprzedaż nieruchomości Spółki położonej we Wrocławiu na ul. Robotniczej 54 za cenę nie niższą niż 4 900 000,00 zł.

W dniu 16 lutego 2021 roku Spółka zawarła umowę przedwstępną sprzedaży obiektu na deklarowaną wartość 4 900 000,00 zł. Umowa przyrzeczona zostanie zawarta w terminie 45 dni po wykreśleniu nieruchomości z hipoteki zabezpieczającej kredyt obrotowy Jednostki Dominującej, ale nie później niż do 25 sierpnia 2021 roku.

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych:

Anna Wilczyńska - Główny Księgowy

Podpisy Członków Zarządu:

Maciej Formanowicz – Prezes Zarządu

Maria Małgorzata Florczuk – Członek Zarządu

Mariusz Jacek Gazda – Członek Zarządu

Andreas Disch – Członek Zarządu

Walter Stevens – Członek Zarządu

Ostrów Mazowiecka, dnia 15 kwietnia 2021 roku